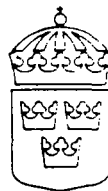

Regeringens proposition 1990/91: 55

om statlig garanti för anordnande av
olympiska vinterspel i Sverige år 1998

Prop.
1990/91: 55

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 26 oktober 1990.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Ulf Lönnqvist

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att ställa en ekonomisk garanti för anordnande av olympiska vinterspel år 1998 i Östersund och Åre under förutsättning att Internationella olympiska kommittén beslutar förlägga spelen till dessa kommuner.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 oktober 1990

Närvarande: Statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Engström, Hjelm-Wallén, S. Andersson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Persson, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Lönnqvist

Proposition om statlig garanti för anordnande av olympiska vinterspel i Sverige år 1998

1 Inledning

Från svensk sida har inför såväl 1984 års, 1988 års, 1992 års som 1994 års tävlingar gjorts ansökningar hos Internationella olympiska kommittén (IOK) om att få arrangera olympiska vinterspel. Enligt IOK:s regler fordras normalt att en arrangör av olympiska spel (OS) av staten tillförsäkras ekonomiska garantier för spelens genomförande. Riksdagen har med anledning av bl.a. denna regel vid de tidigare ansökningstillfällena beslutat om sådana statsgarantier (prop. 1977/78: 146, KrU23, rskr. 275, prop. 1980/81: 200, KrU35, rskr. 428, prop. 1985/86: 104, KrU23, rskr. 331 och prop. 1987/88: 24, KrU8, rskr. 87). IOK beslutade dock i de nu nämnda fallen att erbjuda OS till andra orter, nämligen Sarajevo i Jugoslavien, Calgary i Canada, Albertville i Frankrike resp. Lillehammer i Norge.

I framställning till regeringen 21 februari 1990 anhöll Östersunds och Åre kommuner genom ett gemensamt bildat bolag – Vinterspelen i Östersund/Åre Aktiebolag (bolaget) – om fullständiga ekonomiska garantier från staten för att ansöka om att få arrangera de olympiska vinterspelen i Sverige år 1998. Bolaget är det för kommunerna gemensamma organet för förberedelserna och genomförandet av vinterspelen. Härigenom representerar det också kommunerna vid överläggningar om statlig ekonomisk garanti för spelen. För att bedriva kampanjen för kommunernas kandidatur fram till IOK:s beslut om val av arrangör för OS 1998 har Stiftelsen för Vinter-OS i Östersund 1998 bildats med representanter för Sveriges olympiska kommitté (SOK), de båda kommunerna samt Sveriges ridsidrottsförbund och näringslivet.

Framställningen med en bifogad utredning om förutsättningarna för olympiska vinterspel i Östersund och Åre år 1998 har remissbehandlats. Bolaget har under ärendets beredning inkommit med kompletterande handlingar.

Till protokollet i detta ärende bör fogas dels bolagets framställan med därtill hörande utredning som *bilaga 1*, dels en remissammanställning som *bilaga 2*.

2 Föredragandens överväganden

Östersunds och Åre kommuner har beslutat ansöka om värdskapet för vinter-OS 1998. Ansökningen kommer att behandlas slutligt vid IOK:s session i Birmingham den 15 juni 1991. IOK utser därvid värdort bland de sökande. Innan IOK tar avgörande ställning krävs att statlig ekonomisk garanti för spelens genomförande lämnas.

Efter samråd med SOK har kommunerna utrett förutsättningarna för att arrangera de vinterolympiska spelen år 1998. De i utredningen föreslagna investeringarna och programmen har beräknats i samråd med berörda intressenter, myndigheter och företag samt därefter godkänts av SOK och de berörda olympiska specialförbunden.

Utredningen visar att de infrastrukturella förutsättningarna att förlägga ett vinterolympiskt spel till Östersund och Åre är mycket goda. Nödvändiga kompletteringar såsom utbyggnader av kommunikationer och kapacitet för boende är huvudsakligen planerade att genomföras inom befintliga planer för orternas behov.

Bland större investeringar som redovisas märks nybyggnader av ishockeyhallar, ny bob- och rodelbana, nya hoppbackar, nytt skidskyttestadion, nybyggnader av skidstadion och skridskoarena samt en olympisk by i Östersund. I Åre rör det sig om investeringar huvudsakligen i befintliga alpina anläggningar samt ett nytt presscenter. Kostnader förutses även för investeringar i telekommunikation.

I utredningen redovisas beräknade kostnader och intäkter för spelens genomförande i prisläget december 1989. Kostnaderna beräknas uppgå till 2 911 milj.kr. och intäkterna till 2 271 milj.kr.

De huvudsakliga intäkterna i kalkylen utgörs av försäljningen av sändningsrätten för TV. Dessa intäkter har beräknats till 1 443 milj.kr. med utgångspunkt dels i senast kända avtalsförslag från IOK till värdorten för sommarspelen år 1996, Atlanta, dels i erfarenheter från Calgary och Albertville samt beräkningar för Lillehammer. Utöver TV-intäkterna har beräknats bl.a. sponsor- och försäljningsintäkter, biljettintäkter samt vissa s.k. restvärden efter spelen.

Kalkylen är en investerings- och driftskalkyl. I kalkylen beaktas inte samhällsekonomiska effekter, såsom ytterligare ianspråktagande av samhällelig service, skatteinkomster, valutaintäkter, sysselsättnings- eller regional-ekonomiska effekter. Vissa sådana bedömningar har dock redovisats i utredningen och i flera remissvar.

Utredningen har remissbehandlats. Samtliga remissinstanser ställer sig positiva till ett svenskt OS-arrangemang. Byggnadsstyrelsen har särskilt

granskat utredningens investeringskalkyler och konstaterar att dessa är väl genomarbetade och med den noggrannhet som låter sig göras i detta tidiga skede.

Riksrevisionsverket (RRV) anger i sitt remissutlåtande, att det finns förutsättningar att genomföra en vinterolympiad i Östersund/Åre som såväl samhällsekonomiskt som statsfinansiellt kan balansera. Osäkerheten i främst intäktsberäkningarna är dock stor. RRV pekar på att bedömningarna är mycket svåra att göra beroende på den långa tiden fram till spelens genomförande. Därav följer att med olika antaganden kan utfallet av resultaten variera.

Sveriges turistråd har analyserat konsekvenserna för svensk turism om spelen hålls i Sverige 1998. Rådet pekar på att samhällseliga basinvesteringar i stora och komplexa anläggningar inom turistnäringen ofta är det som efterfrådas för att från olika håll locka fram riskvilligt kapital i form av följd- och kompletteringsinvesteringar. Enligt turistrådet kommer ett OS att för turismen huvudsakligen innebära varaktiga och positiva effekter under en period av minst 10 år efter spelen, men även ansökan i sig ger en positiv fokusering på Sverige och kommunerna ur turismsynpunkt.

I sitt remissutlåtande uttalar länsstyrelsen i Jämtlands län att den ser avgörande fördelar i Sveriges kandidatur. En viktig fördel är den befintliga infrastrukturen som vid en jämförelse ger klart lägre investeringskostnader för basinvesteringar i Östersund/Åre än för tidigare arrangörssorter. Enligt Stiftelsen för OS i Östersund 1998 har ledande företrädare för svenskt näringsliv ställt i utsikt att under vissa förutsättningar bära investeringskostnader för arenor vid ett OS i Östersund och Åre 1998.

För egen del anser jag det vara av stor vikt för såväl Sverige som för svensk idrott att större internationella idrottsevenemang kan förläggas till vårt land. Ett arrangemang som OS ger näringsliv och samhälle direkta inkomster genom ett ökat antal besökare till landet och bidrar samtidigt till att göra Sverige känt utomlands. Redan det förhållandet att Sverige kandiderar till OS har positiv betydelse i detta sammanhang. Jag anser att det därför är motiverat att staten, liksom tidigare, ställer erforderlig ekonomisk garanti för anordnande av olympiska vinterspel i Östersund/Åre. Jag förutsätter därvid att näringslivet lever upp till den ekonomiska medverkan man givit uttryck för.

Under förutsättning att riksdagen godkänner mitt förslag bör regeringen senare ta upp förhandlingar med bolaget om de närmare förutsättningarna för en statlig garanti. I det följande redovisar jag de riktlinjer som bör gälla för en sådan garanti.

Statsgarantin bör omfatta det av bolaget redovisade utgiftsprogrammet om 2 911 milj.kr. Oförutsedda kostnader för verksamhet och investeringsobjekt som omfattas av garantiramen skall kunna finansieras genom omprioriteringar. Samtliga ekonomiska beräkningar bör ta sin utgångspunkt i prisläget december 1989.

Av avgörande betydelse för det ekonomiska resultatet av arrangemangen är storleken av intäkterna och deras periodisering. Med hänsyn främst till att försäljningen av TV-rättigheterna förutsätts svara för huvuddelen av intäk-

terna bör detta försäljningsavtal underställas regeringen för godkännande. Det är också av stor betydelse att OS-budgeten tillförsäkras största möjliga intäkter genom försäljning av rätten att använda OS-symbolen.

Som jag redan berört är osäkerheten stor när det gäller de intäktsbedömningar som kan göras för närvarande. Det finansiella kontraktet mellan arrangören och IOK sluts direkt efter det att arrangörsorten är utsedd vilket är sju år innan spelen hålls. Förändringar i valutakurser vad gäller de huvudsakliga intäkterna, internationella TV-intäkter, är svåra att förutse. Detta gäller även storleken av intäkterna från t.ex. sponsring. Med den konstruktion av statsgarantin som jag förordar kommer utvecklingen i fråga om intäkterna att vara avgörande för om statsgarantin behöver tas i anspråk. Jag vill betona vikten av att alla möjligheter tas till vara att täcka de beräknade kostnaderna genom ökade intäkter.

Överläggningar mellan staten och bolaget bör utgå från att kommunerna suveränt tar ansvar för de olympiska vinterspelens genomförande och ekonomi. Den ekonomiska verksamheten inom OS-budgeten bör bedrivas så att inte onödiga likviditetskostnader eller behov av alltför tidig lånefinansiering uppstår. Kommunala investeringsåtaganden på en rimlig nivå bör också bidra till att kommunernas ekonomiska ansvar efter spelen för anläggningar och därtill knutna driftkostnader kan upprätthållas.

Statens garantiåtagande bör gälla endast mot bolaget. Som ett villkor för garantin bör bl.a. gälla att staten ges insyn genom revisorer i verksamheten. I detta sammanhang vill jag åter nämna att staten inte bör ställa några garantier för de lån som kommer att behöva tas upp av OS-huvudmannen efter att arrangören utsetts men före spelens genomförande. Lånen behövs i avvaktan på att OS-budgeten får sina slutliga intäkter efter genomförda tävlingar år 1998. Sådana lån förutsätts den ordinarie kreditmarknaden kunna förmedla mot bakgrund bl.a. av det positiva intresset hos näringslivet.

Näringslivets uttalade intresse för att medverka med olika investeringar måste tas till vara. Bolaget bör uppta erforderliga kontakter med näringslivet om detta snarast.

Idrottsrörelsens medverkan med ideellt arbete är av avgörande betydelse för OS-arrangemangets genomförande.

De samhällsekonomiska effekterna har tidigare beskrivits. Låt mig avslutningsvis peka på betydelsen av flera positiva aspekter. Staten erhåller ökade indirekta skatteintäkter genom arrangerandet av ett OS i vårt land. Sveriges valutabalans gynnas av att ett så stort arrangemang genomförs i Sverige. Spelen innebär såväl varaktiga som tillfälliga sysselsättnings- och investeringsökningar i främst Jämtlands län, men även i angränsande län. Ett olympiskt spel innebär också en mängd ej mätbara positiva upplevelser för många människor.

Sammanfattningsvis vill jag sålunda framhålla att staten bör kunna lämna en från ekonomisk synpunkt tillräcklig garanti för en vinterolympiad i Östersund och Åre år 1998.

3 Hemställan

Prop. 1990/91: 55

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att bemyndiga regeringen att ställa en statlig garanti för anordnande av olympiska vinterspel i Sverige år 1998, i enlighet med de riktlinjer som jag här har redovisat.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Förutsättningar för

olympiska vinterspel

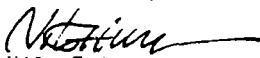
i Östersund 1998

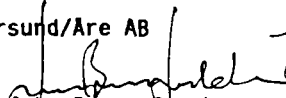
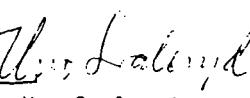
Vinterspelen i Östersund/Åre AB

Ekonomi i ett Vinter-OS kan beskrivas på olika sätt. Arrangören skall göra en kalkyl som redovisar de företags-ekonomiska kostnaderna och intäkterna. Spelen genererar också stora intäkter till samhället dels direkt genom ökade skatter och avgifter till stat, kommun och landsting p g a spelen dels via de intäkter som erhålls genom en ökad turism och därav följande omsättning och sysselsättning. I utredningen redovisas dels arrangörens kalkyl dels de intäkter som samhället erhåller i form av skatter och förbättrad valutabalans. Arrangörens kalkyl visar ett underskott med 337 miljoner kronor beroende på ökade driftkostnader och försämrade TV-inkomster sedan förra ansökan. I ökade skatter och avgifter erhålls emellertid 4,2 miljarder kronor. Den ökade turismen beräknas förbättra bytesbalansen med 5 miljarder kronor. Det bör noteras att enbart inkomsterna för staten i form av moms på investeringar i anläggningar och driftkostnader under spelen uppgår till minst 550 miljoner kronor. De direkta inkomsterna i form av moms är således större än arrangörens underskott till vilken det behövs en statlig garanti. Utöver detta ligger samhällets övriga intäkter för skatter, avgifter och marknadsföringseffekter. Olympiska Vinterspel ger på den nivå som beskrivs i utredningen ett stort samhällsekonomiskt överskott och även ett stort överskott i statens samlade budget. Till detta skall läggas nya arbetstillfällen i en region som fortfarande behöver ett omfattande regionalpolitiskt stöd.

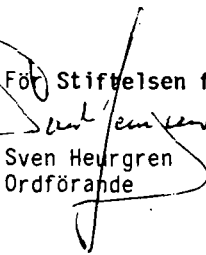
Med hänvisning till föreliggande underlag och ekonomisk kalkyl för ett Vinter-OS i Jämtland 1998 hemställes att regeringen förelägger riksdagen förslag om statlig garanti för Vinter-OS i Sverige 1998.

För Vinterspelen Östersund/Åre AB

Nils Ericsson
Ordförande
(1:e vice ordf i
kommunstyrelsen i
Östersunds kommun)

John-Bruno Jacobsson Uno Svaleryd
Vice ordförande VD
(Oppositionsråd i
Åre kommun)

För Stiftelsen för Vinter-OS i Östersund 1998

Sven Heurgren
Ordförande

ANSÖKAN OM OLYMPISKA VINTERSPEL TILL ÖSTERSUND 1998

Östersund kandiderade till de Olympiska Vinterspelen 1994 i Seoul. Speien tilldelades Lillehammer. Resultatet var trots det en stor framgång. Östersund var den enda nya kandidaten bland fyra konkurrenter och hade eftersom vinterspelen flyttades från 1996 till 1994 en mycket kort kampanjtid. Östersund hade endast behövt ytterligare fyra röster för att bli tilldelad spelen. Det är det bästa resultatet av de ansökningar som Sverige gjort.

Sverige har med Östersund en mycket stark kandidat. Östersunds förslag med koncentrerade arenor, en olympisk by, ett stabilt vinterklimat och dokumenterad organisationserfarenhet mötte mycket stor respekt bland medlemmarna i den Internationella Olympiska Kommittéen (IOC) och de representanter för de internationella vintersportförbunden som besökte och undersökte Östersund. Det framgår även klart av de rapporter som upprättats av olika undersökningskommisioner att Östersund har mycket goda förutsättningar att arrangera Olympiska Vinterspel.

Kampanjen för 1994 upplevdes som mycket positiv i Jämtland och Östersund. Den starka uppslutningen kring kampanjen skapade en sammanhållning och ett samarbete mellan näringsliv, organisationer och kommuner som har stor betydelse för länets utveckling. Kampanjen visade på länets stora naturliga möjligheter till utveckling när viljan och sammanhållningen finns.

Östersund och Åre står därför som kandidat till de Olympiska Vinterspelen nu för 1998. Huvudskälen för en ansökan är de samma som inför ansökan till 1994.

- Sverige som är en av de största vintersportnationerna bör en gång få stå som värd för ett Vinter-OS.
- Ett olympiskt spel i Sverige är en kraftfull stimulans för svensk idrottsrörelse, främst då vintersporterna.
- I Östersund och Åre skapas ett starkt vintersportcentrum, Nordens vintersportcentrum, som gynnar både idrotten och turismen.
- Ett Vinter-OS är med säkerhet den största och starkaste regionalpolitiska insats som Jämtland kan få. Investeringar på omkring 2 miljarder kronor och driftkostnader på 0,9 miljarder kronor ger sysselsättningsökning, kringinvesteringar, ökad turism, förbättrad bytesbalans med 5 miljarder och ökade skatteintäkter med 4,2 miljarder kronor.

Ansökan inför 1998 har fått ett mycket starkt stöd av kommuner, organisationer och näringsliv.

● Sveriges Olympiska Kommitté:s styrelse beslöt i februari 1989 att ställa sig bakom en ny ansökan. SOK:s årsmöte uttalade i november sitt stöd.

● Riksidrottsmötet antog i november ett uttalande för Östersunds kandidatur.

● Kommunfullmäktige i Östersunds och Åre kommuner har med stor majoritet beslutat att ansöka om Vinter-OS 1998.

● Regionens näringsliv ställer upp som sponsorer av en ny kampanj med stöd av bidrag från regering och länsstyrelse.

Det är således med ett starkt stöd som en organisation för en ny kampanj nu byggs upp.

Organisation och kampanj

Kampanjen inför 1998 kommer att bedrivas inom en stiftelse där Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) är stiftare. Landshövding Sven Heurgren är ordförande och hedersordförande talman Tage Pettersson. Stiftelsen ansvarar för själva kampanjen som slutar i juni 1991 med en omröstning i Birmingham. Arbetet inriktas i mycket hög grad på personlig bearbetning av IOC:s 94 medlemmar. En giltig ansökan till IOC om att få stå som kandidat vid omröstningen i Birmingham förutsätter en statlig garanti som garanterar spelens genomförande.

Det är i likhet med ansökan till 1994 kommunerna som tillsammans med SOK och en speciell organisationskommitté ansvarar för ett genomförande av eventuella spel och därmed även behöver den statliga garantin. Åre och Östersunds kommuner har därför gemensamt bildat det till hälften vardera ägda bolaget "Vinterspelen i Östersund-Åre AB" som utarbetar förslag och kalkyler samt ansöker om statlig garanti. Avtal om statsgaranti avses tecknas med bolaget efter särskilt godkännande av bolagets ägare, kommunerna.

Tidigare OS-utredningar

Falun och Åre ansökte om Olympiska Vinterspel vid tre tillfällen, nämligen till 1984, 1988 och 1992. Riksdagen beslutade i samtliga fall att bevilja statlig garanti.

Inför Östersunds första ansökan till 1994 gjorde Vinterspelen i Östersund/Åre AB en utredning "Förutsättningar för olympiska vinterspel i Östersund 1994", som i juni 1987 överlämnades till regeringen. Efter förhandlingar och remissbehandling föreslog regeringen i prop 1987/88:24 riksdagen "att bemyndiga regeringen att ikläda staten ekonomiska åtaganden i överensstämmelse med till denna proposition bifogat avtal". Riksdagen biföll förslaget och avtal träffades mellan staten, kommunerna och Vinterspelen i Östersund/Åre AB.

Den utredning som nu föreläggs baseras i hög grad på ansökan till 1994. Förändringar har gjorts p g a ändringar i det olympiska programmet, noggrannare programanalyser under den förra kampanjen och förändring och flyttning av några arenor i Östersund. Utredningen har dessutom tillförts erfarenheter och kalkylunderlag från Calgarys slutredovisning samt Albertvilles och Lillehammers kalkyler.

Utredningen baseras på nu gällande program, standardkrav och tävlingsregler som ställs av vintersportförbunden och godkännts av IOC. IOC:s charter och andra bestämmelser som "Minimum requirement for press and media" samt senast kända förslag till avtal mellan arrangör och IOC ligger även till grund för utredningen.

Kostnader redovisas i kostnadsläge december 1989.

Följande ändringar har gjorts av IOC i programmet för Vinter-OS

- Skidskytte damer tillkommit med 3 grenar
- Skidor längdåkning har fått ytterligare 2 grenar
- Skidor freestyle puckelpist tillkommer
- Kortåkning på skridsko (shorttrack) tillkommer (1992)
- Konståkning obligatoriska programmet utgår
- Inga s k demonstrationssporter tillåts

Bland annat med ledning av dessa programförändringar föreslås följande ändring av arenor i Östersund

- Skidor och skidskytte på separata stadion vid nuvarande skidstadion och den s k Remonthagen.
- Backhoppning på Frösön (Östberget).
- Ishallar flyttas till Odensala Sportfält där en ersättningshall till den nerbrunna Z-kupolen skall uppföras.
- Hastighetsåkning på skridsko förläggs till nuvarande skridskoarena Lövsta.

Lillehammer projekterar och planerar just nu spel med i stort sett samma underlag som denna ansökan. Jämförelser med Lillehammers beräkningar har gjorts. Det bör emellertid observeras att Lillehammer f n arbetar med olika alternativ och ej med sitt slutliga förslag.

Programmet baseras på ett tävlingsprogram med 16 tävlingsdagar liksom Calgary, Albertville och Lillehammer. Antalet aktiva ledare, delegater av olika slag och massmedia representanter ökar successivt. En uppräknig med ca 10 % har gjorts från den tidigare kalkylen. Anläggningskostnaderna har mellan mars 1987 och december 1989 stigit med ca 25 %.

Arenor med kapacitet och andra nyckeltal

Prop. 1990/91: 55

Bilaga 1

GREN	ANLÄGGNING	NYCKELTAL
<u>Backhoppning</u> 70 m ind H 90 m ind H 90 m lag H 70 m komb H 70 m komblag H	Östberget, Frösön	70 m och 90 m backe 50 000 åskådare Permanent byggyta 1 650 m ² Provisoriska lokaler 1 100 m ²
<u>Längdskidåkning</u> 15 km, 30 km kl H 15 km, 50 km fri H 10 km, 15 km kl D 10 km, 30 km fri D Stafett 4x10 km H Stafett 4x5 km D Kombination 15 km ind Kombination stafett 3x10 km Öppningsceremoni	ÖSK-skidstadion, Östersund	40 000 åskådare på stadion 10 000 åskådare ute i spår Permanent byggyta 2 870 m ² Provisoriska lokaler 1 250 m ² Spårrområde 35 km
<u>Skidskytte</u> 10 km, 20 km H 7,5 km, 15 km D Stafett 4x7,5 km H Stafett 3x7,5 km D	Remonthagen, Östersund	15 000 åskådare på läktare 5-10 000 " ute i spår Provisoriska lokaler 1 690 m ² Spårrområde 10 km
<u>Skridsko</u> 500 m, 1 000 m, 1 500 m, 5 000 m 10 000 m H 500 m, 1 000 m, 1 500 m, 3 000 m, 5 000 m D	Lövsta, Frösön	Konstfrusen 400 meters utebana Total yta 12 000 m ² 10 000 åskådare Permanent byggyta 1 440 m ² Provisoriska lokaler 2 010 m ²
<u>Bob och Rodel</u> 2-mans bob 4 heat H 4-mans bob 4 heat H 1-mans rodel 4 heat H 2-mans rodel 2 heat H 1-mans rodel 4 heat D	Östberget,	Bobbana 1 500 m Rodelbana 1 200 m 20 000 åskådare Permanent byggyta 1 600 m ² Provisoriska lokaler 1 350 m ²
<u>Ishockey, konståkning, shorttrack</u> <u>Ishockeyturnering</u> med 12 lag	A-Hall, Odensala Sportfält	9-10 000 sitt- och ståplatser

Konståkning Kort program, fri åkning H Kort program, fri åkning D Isdans, obligatoriskt program 1 o 2, fri dans Kort progr, fri åkning par	B-hall, Odensala, Sportfält	5 000 sittplatser
Avslutningsceremoni i A-hallen	2 st träningshallar inom 20 km från Östersund	700 - 1 000 åskådare

<u>Skidåkning alpint</u>	Are	
<u>Område 1</u>		Befintligt störtlopp byggs ut med ny nedfart
Störtlopp D, H		30 000 åskådare
Störtlopp komb D, H		Läktare för 7 800 pers
Super G, H		Permanent byggyta 1 450 m ²
<u>Område 2</u>		Åskådare 20 000 pers
Slalom D, H		Läktare 3 500 pers
Slalom komb D, H		Permanent byggyta 1 725 m ²
Storslalom D, H		
Super G, D		
Puckelpist D, H		

Arenornas placering framgår av karta 1 och 2. Arenorna ligger i Östersund inom 4 km från olympisk by och presscentrum. Läget för respektive arena är valt efter nuvarande användning och en fortsatt framtida användning.

Hoppbackar byggs nytt på Östberget Frösön intill nuvarande slalombacke enligt nya normer från FIS. Backarna syns väl från stora delar av Östersund och hopptornen tjänar som utsiktstorn över staden och omlandet.

Den helt nya konstfrusna kombinerade bob- och rodelbanan byggs också på Östberget i en syd-väst sluttning. Erfarenhetsvärden från Albertville har utnyttjats.

På Frösön placeras även anläggningen för hastighetsåkning på skridsko. Den nuvarande banan byggs om till konstfrusen och med nya byggnader. Anläggningen är i framtiden konstfrusen skridskobana och bandyplan.

Nuvarande skidstadion vid ÖSK-stugan byggs ut till ett stort skidstadion. Den naturliga sluttningen utnyttjas till läktare. Anläggningen utnyttjas för öppningsceremonien och

har den officiella olympiska elden. Den välkända SM-terrängen används som spårområde. Skidstadion används efter spelen även för skidskytte.

Ett separat provisoriskt **skidskyttestadion** byggs nära presscentrum på Remonthagen. Skytteanläggningen kan användas efter spelen då anläggningen ligger på militär mark. Utökningen av antalet grenar i skidskytte och skidor samt kravet på helt separata banor för skidor och skidskytte för tävling eller träning varje dag har medfört separata skid- och skidskyttestadion.

Ishallarna förläggs på Odensala Sportfält. På sportfältet som f n i huvudsak används till fotboll kommer under de närmaste åren att byggas en mindre ishall, ev curlinghall, samt fotbolls- och friidrottsarena. Ny A-hall och B-hall anläggs på området.

De **alpina grenarna** genomförs liksom tidigare i Åre. Komplettering sker med en ny nedfart för störtlopp damer och super G herrar. Storslalombacken utvidgas med en ny nedfart. I övrigt kompletteras med byggnader och läktare.

För **olympisk by** utnyttjas ett bostadsområde som vid spelens genomförande är under uppförande. Lämpliga områden finns 4-5 km från Östersunds centrum. Bostadsområdet som nybyggs bör innehålla ca 700 lägenheter vilka används för boende. Barnstugor, skola och befintlig affär utnyttjas för de servicefunktioner som skall finnas inom den olympiska byn. Till förråd och verkstäder används befintliga garage och förrådsutrymmen. Området inhägnas och förses med särskilda säkerhetsåtgärder.

Press-, radio- och TV-centrumet ligger i direkt anslutning till den olympiska byn. Arméns Tekniska Skola (ATS) och Försvarets förvaltningsskola (Försv) har utomordentligt goda lokaler för press, radio och TV. Skolhuset och teknikhuset med sammanlagt 60 000 m² byggnadsyta gör det möjligt att lägga dessa tre funktioner i samma anläggning. Skolorna förutsätts flytta ut sin verksamhet under olympiaåret.

I Åre anläggs ett mindre presscentrum i en byggnad som därefter skall användas som kongress- och sporthall.

Särskilda utredningar har gjorts för **televerkets** och **radio-TV:s** insatser under OS. Östersund har redan idag en väl utbyggd teleservice men extra utbyggnader erfordras. Vissa av dessa investeringar får ett framtida bestående värde, vissa del av utrustningen kommer att avyttras. Radio och TV har i hög grad in sin utrustning men måste ha en stor personalstyrka för att sköta sändningar och service till andra bolag.

Behovet av **databehandling** är mycket stort. System behövs för resultatgivning och resultat-service, informationssystem

om de aktiva, tidigare tävlingsresultat och meriter samt som administrativt hjälpmedel. Det medför behov av stora centrala datorer och ca 1 500 terminaler/persondatorer.

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

Räddningstjänst, sjukvård och polisära insatser genomförs genom förstärkning av befintliga organisationer och genom militärt understöd. En omfattande säkerhetstjänst byggs upp för att ge nationstrupper och officiella personer tillräckligt skydd. 2 000 personer kan totalt behövas inom säkerhetsorganisationen. För transporter utnyttjas i första hand befintliga flyg-, järnvägs- och busstransporter. En kraftig utökning av turtätheten förutsätts ske och klaras av de ordinarie trafikordnarna. Mellan Åre och Östersund inrättas pendeltrafik med snabbtåg. I Östersund och Åre byggs upp en särskild transportorganisation som sköter interna transporter mellan arenor och anläggningar och hanterar de bilar och fordon som skall stå till IOC-ledamöterna och truppersnas förfogande.

Boende förutsätts ske på följande sätt

Aktiva, ledare, tränare	Olympisk by
IOC-ledamöter och representanter för nationella olympiska kommittéer och internationella sportförbund	Hotell Östersund och delvis Åre
Media	Mediaby Östersund Bostadsrättslägenheter i Åre Elevbostäder Turistanläggningar
Inbjudna hedersgäster	Hotell Östersund/Åre
Sponsorer	Hotell Åre/Östersund Bostadsrättslägenheter i Åre

Ett tillskott med minst 500 hotellrum i Östersund är nödvändigt liksom att bostadsrättslägenheter och andelslägenheter för turistboende kan reserveras för spelen. Kostnader för Olympisk by, mediaby och den subventionerade delen i övrigt boende finns med i kalkylen, resterande delar förutsätts finansieras kommersiellt.

Detaljerade programbeskrivningar och övriga underlag för
kalkylerna återfinns i bilagedelen

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

Arenor	bilaga	1
Olympisk by	"	2
Mediaby	"	3
Infrastruktur	"	4
Mediacentra	"	5
Radio- och TV-bevakning	"	6
Teleservice	"	7
Boende	"	8
Räddningstjänst, sjukvård, polis	"	9
Arrangörens driftkostnader	"	10
Tidplan, likviditetsbedömning	"	11
Medverkande i utredning	"	12

INVESTERINGAR

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

	KOSTNAD I TKR	RESTVÄRDEN TKR
<u>ARENOR</u>		
HOPPBACKAR	134 000	300
SKIDSTADION, LÅNGD	94 000	700
SKIDSKYTTESTADION	36 000	400
SKRIDSKOARENA	57 000	600
BOB OCH RODELBANA	180 000	
STÖRTLOPP, SUPER G	64 000	200
STORSLALOM, SLALOM	48 000	
ISHALLAR	280 000	
ÖVRIGT Ceremoniplatser	15 500	
Resultattävl/tidtag	40 000	
Div	<u>10 000</u>	<u>2 000</u>
	958 500	4 200
<u>BOENDE</u>		
OLYMPISK BY	118 000	12 000
MEDIA BY	<u>98 000</u>	<u>10 000</u>
	216 000	22 000
<u>MEDIA</u>		
PRESSCENTER ÖSTERSUND	9 100	200
RADIO/TV-CENTER ÖSTERSUND	18 900	1 400
MEDIACENTER ARE	30 000	400
RADIO-TV UTRUSTNING	27 000	-
TELESERVICE	152 000	65 000
TELEVERKET RADIO	<u>133 000</u>	<u>88 000</u>
	370 000	155 000
INFRASTRUKTUR	16 500	-
SAKERHETSANORDNINGAR	60 000	20 000
DATAUTRUSTNING	220 000	-
SJUKVÅRD, DOPING	<u>10 000</u>	
SUMMA TOTALT	1 851 000	201 200

DRIFTKOSTNADER

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

Driftkostnaderna för ett genomförande av olympiska spel är svåra att uppskatta. De är beroende av lokala förutsättningar, befintlig service och i mycket hög grad den ambitionsnivå som spelen skall genomföras på. Beräkningarna är vidare beroende av de insatser som olika myndigheter gör med sina vanliga resurser och inom egen budget. Kalkylen nedan baseras dels på egna beräkningar och dels på underlag från Lillehammer och Calgary. Underlag för bedömningarna återfinns i bilaga 10.

BELOPP I TKR

ADMINISTRATION		
- personal	94 000	
- frivilliga	52 000	
- styrelse, kommittéer	20 000	
- resor	20 000	
- kontorshyror, omkostn	35 000	
- konsulter	30 000	
- data, resultatgivn, dokumentation	50 000	301 000
TRANSPORTER		
		40 000
BOENDE		
		25 000
TELESERVICE		
		50 000
RADIO/TV		
		135 000
TELEVERKET RADIO		
		24 000
SERVICE		
- Sjukvård, doping	20 000	
- Säkerhet, m m	30 000	50 000
ARRANGEMANG		
- IOC-session, medaljer	20 000	
- Invigning, avslutning	50 000	
- Kulturprogram	30 000	100 000
MARKNADSFÖRING, PR, INFORMAT		
		80 000
ERSÄTTNING SOK		
		25 000
ANLÄGGNINGAR		
Hyra under spelen	20 000	
Drift anläggningar	10 000	
Framtida driftkostnader	20 000	50 000
		880 000

Beräkningen av inkomsterna är grundade på det senast kända avtalsförslaget mellan IOC och arrangörer av olympiska spel. I detta fall avtalsförslaget för arrangörerna av sommar-OS 1996. Vissa förändringar till spelen 1998 är kända. Vad gäller storleken på olika intäkter grundar sig beräkningarna på erfarenheter från Calgary och Albertville samt Lillehammers TV-avtal.

I beräkningarna nedan används den nu aktuella dollarkursen som är ca 6,30 SEK per US dollar.

TV-intäkter

Avtalet mellan arrangörerna och IOC om fördelningen av TV-intäkterna förändras successivt. I Calgary gick ca 74 % av TV-bolagens ersättningar till arrangören. I Albertville och Lillehammer är motsvarande andel 68--70 %. I avtalet inför sommar-OS 1996 blir fördelningen 60 % till arrangören och 40 % till IOC.

Den sammanlagda summan av avtalen för Lillehammer uppskattas till 350 MUSD. Med motsvarande TV-intäkt 1998 blir arrangörens intäkt 1 323 miljoner kronor.

Sponsoravtal

IOC marknadsför tillsammans med arrangörerna av olympiska spel och de olika nationella olympiska kommittéerna ett internationellt sponsorprogram. Det andra programmet som avser 1992 och Barcelona/Albertville omfattar 100 MUSD. Det tredje programmet som avser 1994 i Lillehammer och 1996 års sommarspel beräknas omfatta 150--160 MUSD. Motsvarande intäkt används här för det program som skall omfatta 1998--2000. Ersättning 1992 fördelas med 1/2 till IOC och NOC 2/6 till sommararrangören och 1/6 till vinterarrangören. Det skulle motsvara 168 miljoner kronor för Östersund 1998.

Arrangören äger sedan rätt att sälja egna sponsoravtal inom några väl angivna produktområden. Albertville har eget sponsoravtal omfattande 800 miljoner franc vilket motsvarar 800 milj SEK. Reklamvärdet av spel i Sverige är förmodligen av samma storleksordning. En stor sponsor är det dataföretag som får ensamrätt under spelen. Den större delen av anskaffningskostnaderna i datautrustning förutses finansieras med ett sponsoravtal. Sammantaget uppskattas sponsoringen lokalt i Sverige inkl datautrustning uppgå till 700 miljoner kronor. Totalt sponsoravtal ca 870 miljoner kronor.

Biljettintäkter

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

Antalet åskådare totalt under spelen uppskattas till mellan 1,0 och 1,2 miljoner. Det är i nivå med Calgary där ändå intresset för skidsporterna var begränsat. Ett genomsnittligt biljettpris på 80 kr är lågt i förhållande till internationella förhållanden.

Biljettintäkter 80 miljoner kronor.

Olympiska mynt, frimärken m m

Omfattande program för olympiska mynt, frimärken m m ges ut till alla olympiska spel. Omfattningen och intresset i Sverige är svårt att uppskatta. Här förutsätts att även statliga lotterier till förmån för spelen kan ges ut. Totalt bör det vara möjligt att erhålla 100 miljoner kronor i nettointäkt.

SUMMA INTÄKTER	TKR
TV-avtal	1 323 000
Sponsoravtal IOC	170 000
Sponsoravtal egna	700 000
Biljettintäkter	80 000
Mynt, frimärken, lotterier	100 000
Restvärden	207 000
	<u>2 580 000</u>

Kapitalkostnader

Investeringarna måste påbörjas i tid så att testtävlingar kan genomföras under 1997. Några samlade för-olympiska spel behöver ej anordnas. Det kan vara önskvärt att sprida ut byggandet av anläggningarna för att få en jämnare byggsystemställning och lägre priser. Förslag till tidplan finns i bilaga 11. En summarisk bedömning av hur kostnader och intäkter fördelas i tiden framgår även där. Kostnadsränta beräknas efter en räntesats av 12 procent och intäktsränta efter 9 procent.

Räntekostnad	210 Mkr
Ränteintäkt	30 Mkr
Summa kapitalkostnad	180 Mkr

TOTAL KOSTNADS- OCH INTÄKTSKALKYL FÖR ARRANGÖREN

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

INVESTERINGAR

Arenor	958 500
Boende	216 000
Media	370 000
Övrigt	<u>306 500</u>
	1 851 000

DRIFTKOSTNADER

Administration, personal	301 000
Tele, Radio och TV	209 000
Arrangemang	100 000
Anläggningar	50 000
Service, boende	105 000
Marknadsföring m m	<u>105 000</u>
	880 000

KAPITALKOSTNADER	<u>180 000</u>
Summa utgifter	2 911 000

INTÄKTER

TV-ersättningar	1 323 000
Sponsoravtal	870 000
Biljetter	80 000
Försäljning, mynt m m	100 000
Restvärden	<u>201 000</u>
SUMMA INTÄKTER	2 574 000
UNDERSKOTT	337 000

Allmänna effekter för Sverige och Jämtlands län

Olympiska vinterspel i Östersund - Åre är en händelse som

- gör Sverige känt
- underlättar för svenskt näringsliv på världsmarknaden
- stimulerar utveckling av näringslivet i Jämtlands län

Olympiska vinterspel i Östersund - Åre och i Sverige innebär att såväl idrotts- som allmänintresserade i hela världen lär sig urskilja nationen och landet Sverige från namnliska länder och områden. Sverige lyfts fram och blir känt. För de intresserade kommer Sverige och Östersund - Åre att vara ett aktivt begrepp under decennier framåt. Det är fråga om en total marknadsföring av Sverige, som får en plats på världskartan också i andra länder, Sverige blir ett begrepp åtminstone för en generation framåt. Värdet av detta går ej att mäta.

Olympiska vinterspel i Östersund - Åre kommer inom Sverige att fokusera intresset till Jämtlands län och arenaorterna. Länetns invånare och näringsliv får ett hoppfullt framtidsperspektiv att arbeta mot. Den image som skapas blir en lokaliseringsfaktor. Rätt utnyttjat får länet i arbetet inför spelen en motor som genererar en positiv utveckling i hela näringslivet. Det skapas också goda möjligheter för etablering och utveckling av nya företag, inte minst service och kunskapsföretag.

Det blir intressant för ungdomen att söka sig till de nya arbeten som skapas. Till länet kommer det att bli lättare att rekrytera kvalificerad arbetskraft och nyckelpersoner. Länet blir ett intressant etableringsområde. Till länet kommer att lokaliseras företag och verksamheter som vill utvecklas med länetns övriga näringsliv. Länet tillförs goodwill som kommer näringsliv, offentlig förvaltning och de enskilda individerna tillgodo i många avseenden. Redan under den första kampanjen har märkts de effekter som här beskrivits.

Jämtlands län har givetvis de bästa förutsättningarna att tillvarata det intresse som riktas mot turismnäringen. Denna får under hela förberedelsestiden och de långsiktiga goodwillvärden som spelen skapar en utomordentligt betydelsefull injektion.

En utvecklingsvind av samma kraft för Sverige och länet kan inte skapas med andra statliga eller enskilda satsningar. De Olympiska vinterspelen tillför landet och Jämtlands län kvaliteter som inte går att kvantifiera.

Svensk industri satsar enorma belopp på marknadsföring av sina produkter. Att industrin har framgång är avgörande för sysselsättning och välfärd i landet. Hur kan betydelsen av OS värderas i detta sammanhang ?

Reklam i anslutning till idrottsarrangemang har blivit ett av medlen för landets näringsliv att skapa goodwill och marknadsföra sig. Näringslivets idrottssponsring omsätter ca 750 Mkr/år. Det går naturligtvis inte att säkert beräkna värdet på världsmarknaden av ett OS i Sverige. Att världens idrottsintresserade ges systematiskt redaktionell information i radio-TV och press under 5--6 förberedelseår samt dagligen under 16 dagars spel kan inte säkert värderas. Spelens attraktionskraft gör att TV-rättigheterna betalas med miljardbelopp. TV-bolagens kunder betalar än mer för rätten till reklam i anslutning till TV-sändningarna. Vilket värde måste inte då ligga i att Sveriges-OS exponeras i hundratals timmar. Den draghjälp om kunder och marknadsandelar, som ges Sveriges näringsliv, måste värderas till att vara flera gånger högre än värdet av det svenska näringslivets årliga idrottssponsringsinsatser inom landet. TV-bolagens värdering av OS som reklambärande attraktion bekräftar detta. Draghjälp av OS kan därför med säkerhet värderas i miljarder kronor.

OS betydelse för svensk turismnäring

Svenskar reser utomlands för 30 miljarder/år. Svenska flyg- och färjeföretag satsar årligen ca 300 Mkr på internationell marknadsföring, 200 Mkr satsas av hotell, diverse organisationer m fl. Sverige får in 14 miljarder kronor genom utlänningars besök.

Om Olympiska vinterspel ökar intresset för Sverige så att de som redan besöker Sverige ökar sin vistelsetid med 10 % eller besöksströmmen ökar med 10 %, innebär detta ytterligare intäkter på 1,4 miljarder kronor/år. Om denna effekt uppnås under 1993--1998, ger detta en bruttoinkomst på 8 miljarder kronor och en direkt sysselsättningseffekt motsvarande 12 800 årsarbeten.

Valutaeffekter

Sveriges goodwill är av betydelse för värderingen av valutans och valutaflödet. Här redovisas dock bara de direkta effekterna för valutaflödet av OS.

Utländska reklamintäkter under OS tillför Sverige 1--1,5 miljarder kronor.

OS medför att den utländska turismströmmen till Sverige i kronor ökar med 10 % under 6--7 år fram till och med OS 1998. Därigenom tillförs Sverige 8 miljarder kronor.

Med hänsyn tagen till valutaläckage på grund av ökad import ger OS ett netto på drygt 5 miljarder kronor i utländsk valuta.

Valutaeffekterna genom svenskt näringsliv i övrigt har inte beräknats.

Direkta effekter i Jämtland av OS

Investeringar

Investeringskostnaderna beräknas uppgå till i runda tal 1 100 miljoner i byggnader, anläggningar och inventarier.

Investeringarna för teletrafik och radio-TV-distributionen beräknas till 320 Mkr.

De direkta investeringarna i anläggningar ger ca 3 000 årsarbeten. Till detta skall läggas de investeringar som kommer att ske på kommersiell grund i hotell, restauranger, turistanläggningar m m.

Drift

Driften av anläggningarna och genomförandet av OS ger 1 750 årsarbeten.

Andra effekter i Jämtlands län 1991--1998 av OS

OS 1998 i Östersund - Åre ger Jämtlands län ett medel för utveckling. OS-förberedelser och en ökad turistström ger en ekonomisk injektion. OS ger länet ett hoppfullt framtidsperspektiv, som i sig genererar utveckling.

Länet får en dynamisk image och kommer för många att erbjuda en möjlighet till utveckling. Effekterna blir mångfacetterade, om möjligheterna tas tillvara.

Beräkningar kommer här att ske av de direkta effekterna för turismnäringen. De indirekta effekterna på andra näringar skattas enbart genom en multiplikatorberäkning. I en sådan beräkning dväljs effekterna inom livsmedelsindustrin, transportväsendet, gross- och detaljhandel, tjänsteföretag etc.

OS betydelse för turismen i Jämtlands län

Östersund firade 200-årsjubileum 1986. Att man firade och vad som då erbjöds besökare, har sannolikt inte varit allmänt känt i landet. Trots detta kom att till staden förläggas ett stort antal konferenser medförande 20 000 gästnätter.

Analysen av bäddkapaciteten i Östersund - Åre-området visar, att här finns betydande kapacitet för en ökad besöksström med undantag för månaderna mars och juli.

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

Mot denna bakgrund och den utbyggnad, som nu sker av informations- och arrangemangsorganisationer beräknas att det under åren 1992--1998 årligen genereras 50--80 000 gästnätter utöver nuvarande besöksvolym. Detta sker genom såväl nyskapade besöksanledningar p g a OS som förlängning av ordinarie vistelser till följd av OS-intresset. Det finns god kapacitet att ta emot ökningen, en ökning som helt kan hänföras till marknadsvärdet av de förestående spelen.

Spelen kommer att föregås av en betydande tävlingsverksamhet på internationell nivå. Syftet är att trimma anläggningar och organisation. Tävlingarna kan till viss del läggas på tid, då allmänturismen inte utnyttjar all bäddkapacitet. Tävlingarna ger då en ökad turismomsättning. Intresset att besöka gamla OS-arenor och orter under och efter spelen kommer årligen att generera 10 000-tals gästnätter.

OS medför att kapacitetsutbyggnaden i länet tidigareläggs. Denna beräknas försiktigtvis till att 1 000 bäddar varje år tidigareläggs 1 år under 5 år. Denna kapacitet ger 500 000 ytterligare gästnätter, då det är kapacitetsbrist i de intressanta områdena i ca 15 veckor.

Fram till OS kan turismen väntas tillföra länet drygt 1 miljard kronor i ökade turismintäkter och ca 2 300 ytterligare direkta årsarbeten.

Efter OS kan merintäkterna under en 5-årsperiod skattas till åtminstone flera hundratalet miljoner kronor och de bestående långsiktiga sysselsättningseffekterna till 100-tals årsarbeten.

Sysselsättning och skatter

Det är viktigt understryka att OS ur samhällssynpunkt är av vida större betydelse än det som mätes i antal sysselsatta, skatter etc. OS effekter på sysselsättning och skatter är dock så omfattande att de här skall särredovisas.

OS investeringar	3 000 årsarbeten
OS drift	1 750 årsarbeten

Effekter på turismnäringen 1992--98 i landet genom ökad utländsk turism	12 800 årsarbeten
---	-------------------

Effekter för turismnäringen i länet kan till stor del bero på omfördelning inom landet, varför någon nettoeffekt ej beräknad här. (För länet tillkommer 2 300 årsarbeten.)

Summa direkta arbetstillfällen	17 550 årsarbeten
--------------------------------	-------------------

Indirekt 0,25

4 350 årsarbeten

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

21 900 årsarbeten

Vid en lönekostnad exklusive sociala avgifter på 140 000 kronor per årsarbete ger OS i inbetalda skatter (21 900 x 140 ' x 34 %) 1 042 milj kronor

sociala avgifter (21 900 x 140 ' x 36 %) 1 103 milj kronor

I mervärdesskatteintäkter erhålles.

Från investeringar för OS 400 milj kronor

Från driften för OS 150 milj kronor

Från den ökade utländska turismströmmen 1 500 milj kronor

Från den ökade svenska turismen till Jämtland bortses, då det till viss del torde vara fråga om omfördelning av resande och intäkter inom landet.

Från mervärdesskatt på multiplikatoreffekten bortses.

OS genererar merinvesteringar och merinkomster för främst turismnäringen i landet. Det är investeringar och intäkter som i allt väsentligt ej görs/uppstår utan ett OS. För staten och till någon del kommuner innebär därför OS i Sverige merintäkter fördelade under en 6-årsperiod på sammanlagt 4 200 milj kronor

OS är enbart av detta skäl en nationell angelägenhet.

Investeringar och drift av de specifika OS-anläggningarna och den ökade sysselsättningen inom turistföretag och andra näringar ger i länet 7 600 årsarbeten.

I genomsnitt ges årligen ytterligare 1 200 personer arbete. Sannolikt blir arbetskraftsefterfrågan tidvis så hög att sysselsättningseffekterna sprids i hela Mellannorrland.

OS 1998 ger Sverige

- en egen identitet i utlandet
- för några år en "high light"
- goodwill-effekter för näringslivet som kan uppskattas till ett värde av flera miljarder kronor
- årligen ytterligare 1 000 Mkr i utländska turismintäkter och drygt 3 000 nya årsarbetstillfällen
- 4 200 Mkr i skatter och avgifter på de merinkomster som uppstår t o m 1998
- ett nettobidrag till valutabalansen fram t o m 1998 på 5 000 Mkr

OS 1998 ger Jämtlands län

- en förstärkt och mer mångfacetterad profil
- förutsättningar för näringslivsutveckling
- människorna ett mål att arbeta mot, en grund för vidareutveckling
- investeringar i byggnader m m med bestående värde för 1 100 Mkr
- investeringar i kommunikationssystem med bestående värde för 200 Mkr
- minst 500 årsarbetstillfällen under 7 år för investering och drift av specifika OS-anläggningar (exkl multiplikation)
- 400 årsarbetstillfällen ytterligare inom befintlig och utbyggd turismindustri (exkl multiplikation)
- indirekta sysselsättningseffekter motsvarande 300 arbetstillfällen under 6 år
- hundratals bestående långsiktiga arbetstillfällen efter OS

Förutsättningar för
olympiska vinterspel
i Östersund 1998

Vinterspelen i Östersund/Åre AB

OLYMPISKA VINTERSPEL ÖSTERSUND - 1998

BILAGA NR 1
TILL ANSÖKAN OM
STATLIG GARANTI

INVESTERINGAR ARENOR

1. BACKHOPPNING

6. ISHOCKEY och KONSTÅKNING

2. LÅNGDSKIDÅKNING

7. ALPINA GRENAR ARENA 1

3. SKIDSKYTTE

8. ALPINA GRENAR ARENA 2

4. SKRIDSKO

9. KOMPLEMENT ÖSTERSUND

5. BOB och RODEL

10. KOMPLEMENT ÅRE

11. KALKYL

K-KONSULT

JÄMTLAND AB

JANUARI 1990

1 **BACKHOPPNING**

Nya hoppbackar byggs på Östberget.

Tävlingsprogram:

Herrar 70 m (normalbacke), 90 m (storbacke) och 90 m lag

Herrar kombination 70 m och 70 m lag

Backarna disponeras för träning en vecka före tävling.

Ca 20 deltagande etablerade nationer (+ nya) med 4-6 hoppare + tränare och ledare. Max 4 per nation och gren innebär ca 80 tävlande per gren.

Läktar- och gradängområdet planeras för 40 000 personer. Med utnyttjande av anslutande delar av slalombacken kan man ta emot de 50 000 personer som angetts som maxvärde.

90 m-backens torn förutsätts även kunna fungera som utsiktstorn.

1.1 **Tävlingszon**

Backarna byggs med profil och mått enligt de handlingar som upprättats för IOC:s och Internationella skidfederationens granskning - daterade 880414.

Överbackarna utförs med yta för preparering med snö, bredd 2,5 m + trappor på båda sidor.

Snöprofil markeras med räls för snövagn med hyvel som drivs med elektriskt spel.

Startplats utförs av typ fjäderbelastad bom, inställbar för nivåskillnader $h = 0,5$ m och sidoplacerade plattformar för påtagning av skidor.

Vindnät skall finnas för montering på fasta stolpar ovanför trädnivån.

Underbacken utförs med konstsnöanläggning och enkel snötransportör. Preparering sker med roller/vibrator på wire-spel.

I underbacken utförs skylt- och linjemarkeringar.

Underbackarna utförs med trappor utmed sidorna, som nyttjas av hoppmätlarna. Bakom trapporna utförs plattformar för sekreterare respektive hopplängdsdomare (6 st).

Utrustning: 2 st vindmätare, hastighetsmätare och startsignalsystem.

Tävlingszonen skall ha belysning för preparation och för träning.

I 70 m-backen förbereds överbacken för kakelspår. Underbacken förbereds för plastsbeläggning och sprinklersystem.

I kalkyl för tävlingszonen ingår även grovschakt för publikläktare och gradänger.

1.2

Byggnader m mByggnadsprogram i anslutning till överbackarnas torn:

- Omklädningsrum med toaletter och enkel tvagningsavdelning (markplan) ca	120 m2
- Vallnings- och servicerum (markplan)	50 m2
- Personal- och funktionärsrum (markplan) ca	50 m2
- Entréutrymmen för besökande till 90 m-torn ca	50 m2
- "Värmestugor" för tävlande nära startplattformar (refe-rens Calgary). 40 m2 i 70 m-torn. 60 m2 + kök för enkel servering i 90 m-torn (även utsiktsrum för besökande turister). Toaletter upptill i båda tornen.	
Total programyta ca	130 m2
- TPC-central	30 m2
- Länkterminal för Televerket Radio	<u>20 m2</u>
Summa programyta	450 m2

Med tillägg för biutrymmen, kom-
munikationsyta, väggyta, tekniska
utrymmen m m bedöms totalytan bli
ca

650 m2 BTA

Till detta kommer tornkonstruktioner, torntrappor, hissar och vindskydd till startplattformar.

90 m-tornet förses med fast röd hindarsbelysning (flygsäkerhetskrav).

Domartorn samt utrymmen för officials och press:

Domarrummens läge styrs av tävlingsreglerna.
Övriga utrymmen anpassas till det framräknade läget.
- Se även handlingar dat 880414.

- Domarrum (5 st), teknisk delegat och tävlingsledare: Ca 45 m2 per backe	90 m2
- Sekretariat, resultatbehandling, informationscentral	80 m2
- Speakerrum	10 m2
- Juryrum	20 m2
- Kontrollrum Radio/TV	20 m2
- Fasta kommentatorhytter för TV 4 st och för radio 4 st	40 m2
- Uppehållsrum för officials med servering och med uppsikt över hoppzonen	<u>150 m2</u>
Summa programyta permanent byggnad	410 m2
Med tillägg för biutrymmen, kommunikationsyta, väggyta, tekniska utrymmen m m bedöms totalytan bli ca	<u>600 m2 BTA</u>

Temporära byggnader i anslutning till domartorn:

- Uppehållsrum för massmediapersonal ca 150 m2	
Med tilläggsyta för biutrymmen m m bedöms totalytan bli ca	<u>200 m2 BTA</u>
- Kommentatorhytter för TV min 26 st och för radio min 21 st	

Entrébyggnad, permanent del:

Byggnaden placeras intill Vintervägen.

- Central för olycksfallsberedskap och dopingkontroll	50 m2
- Informations- och bokningscentral + TPC	50 m2
- Entréer och publikinsläpp (stor andel förköpta biljetter förutsätts) ca	100 m2
- Permanenta toaletter för publik	<u>25 m2</u>
Summa programyta	225 m2
Med tilläggsyta för biutrymmen m m bedöms totalytan bli ca	<u>350 m2 BTA</u>

Kallförrådsbyggnad för utrustning m m:

50 m2 BTA

Temporära byggnader intill Vintervägen och publikytor:

- Presscentrum - Subcenter 250 m2
- Värmestuga med enklare servering
för 200-250 personer ca 350 m2
- Kiosker och souvenirbutiker ca 100 m2

Med tilläggsyta för biutrymmen m m bedöms
totalytan bli ca

900 m2 BTA

- Temporära toaletter för publik ca 120 st

Byggprogram övrigt:

Tränarplattformar placeras och utformas enligt
internationella regler. 2 st på ca 25 m2
för 20-40 personer.

Plattformar utförs för TV (min 4 st) och press-
fotografer.

Inredning

1.3 Läktare, gradängar m m

Grovschakt ingår i 1.1

- Sittplatsläktare för officials,
200 platser 150 m2
- Sittplatsläktare för skrivande
press - min 300 platser. 250 m2

Summa läktaryta (intill domartorn) med
tak, vindskydd, och strålvärmeinstal-
lation

400 m2 BTA

Efter OS omödisponeras ytan till 650 -
700 sittplatser

- Intervjuyta intill uppbromsningsplan
- Plats för fotografer (totalt min 100), läktaryta ca 50 m²
- Ståplatsgradänger för publik vid sidan av underbacken (0,3 m²/person)
- Slänt med stödräcken för publik runt uppbromsningsplanet (0,3 m²/person)

1.4 Transportanläggning

Stollinbana med dalstation nära uppbromsningsplanet och bergstation nära hopptornen. Eventuell samordning med Gustafsbergsbacken studeras i senare skede.

1.5 Markarbeten m m

- Gräs- och busktytor samt vindskyddande planteringar utförs runt nya anläggningar.
- Gångvägar för publik, gång- och skidvägar till liftar m m prepareras.
- Ny tillfartsväg byggs från Frösötornet till hopptornen och vidare ned till domartornet - ca 700 m delvis som serpentin i brant terräng.
- Parkering för officials, massmedia, OS-organisation och nationstrupper anordnas i maximal omfattning i den övre zonen - permanenta och temporära p-platser.
- Angöringszoner planeras vid torn och domartorn. Bilar parkerade på distans förutsätts kunna anropas per radio.
- Vid Vintervägen byggs ett anöringstorg för effektiv genomströmning av ackrediterad trafik (ej parkering). Omfattande arbeten med schakt, stödmurar och slänter erfordras.
- Plats för OB-bussar m m 300 m².
- Plats för 10 st fabrikantvagnar för vallning och service med elanslutning anordnas i den övre zonen.
- Avvattning av hoppbacksgropen till Storsjön.
- Övriga VA- och elanläggningar inom området. (Försörjning till området redovisas under infrastruktur.)

1.6 Informations- och ceremoniutrustning

- Ljudanläggning inkl master (samordnas med belysning)
- Flaggspel. Ca 30 stänger
- "Prispallar" och flaggning för medaljörer.

1.7 Förvärv, avgifter, övrig utrustning

- Markförvärv förutsätts ej krävas.
- Homologisering/certifikat, besiktningar m m.
- Skyltning och avspärrningar.

1.9 Kalkyl

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
1.1 Tävlingszon	61 500	
1.2 Byggnader m m	46 000	200
1.3 Läktare, gradängar m m	7 000	
1.4 Transportanläggning	4 000	
1.5 Markarbete	13 500	
1.6 Inf. o ceremoniutr	1 000	100
1.7 Förvärv, avgifter m m	1 000	
<hr/>		
Summa	134 000	300

2 LÄNGDSKIDÅKNING

Nuvarande skidstadion vid ÖSK byggs ut till en komplett OS-anläggning.

Tävlingsprogram:

Längdskidåkning

Herrar klassisk stil	15 km och 30 km
"- fri stil	15 km och 50 km
"- stafett	4 x 10 km
Damer klassisk stil	10 km och 15 km
" fri stil	10 km och 30 km
"- stafett	4 x 5 km

Nordisk kombination

Herrar individuellt	15 km
"- stafett	3 x 10 km

25-30 deltagande etablerade nationer (+ nya).

Max 4 deltagare/nation och totalt ca 100 per gren.

Läktare, gradänger och släntytor iordningställs för en publik på 35 000-40 000 personer i stadion. Dessutom görs temporära åtgärder intill stadion och i spårområdet så att man totalt kan ta emot 45 000 personer.

2.1 Tävlingszon, skidstadion

Tävlingszonen planeras enligt gällande internationella tävlingsregler och med en bredd av 40 m + 5 à 10 m sidoutrymmen på båda sidor. Måttet innebär att stafettstart kan ske med 20 lag i första ledet. Sidoutrymmena medger passage för funktionärer, ledare och tävlande under uppvärmning.

Tävlingszonens längd minst 300 meter.

Stafettstarten är dimensionerad med:

- 20 spår de första 100 metrarna
- pistat och ospårat de andra 100 metrarna
- 3-4 spår de tredje 100 metrarna, där ytan kan vara smalare.

För stafett krävs en raksträcka om 200 m före stafettväxling.

Planskild korsning med tävlingsspår utförs till innerplanen - för funktionärer och media m fl.

Inom tävlingszonen skall det finnas en start och en målfälla. Startporten skall ha en bredd på 3 m. Målporten bör vara min 5 m. Vid stafettstart arrangeras en tillfällig startlinje på hela stadions bredd.

För stafettväxling arrangeras ett avspärrat område om 10 x 30 m.

Området efter målgång avspärras i fållor för tävlande, funktionärer och fotografer. De senare skall ha väl belägna arbetsområden både i stadion och längs spåret.

In- och utpassering av de tävlande skall ske avskilt från publik.

Tävlingsområdet skall ha belysning för preparering och träning.

Eluttag för 220 V och 380 V, utplaceras inom stadionområdet.

Snöproduktionsanläggning utförs inklusive tryckstegringsstation.

Den generalplan som redovisats 890303 motsvarar i berörda delar de krav som formulerats ovan. I kalkyl för tävlingszonen ingår också den publikslinga med viadukt och den planskilda spårkorsningen vid in- och utgående spår som generalplanen visar. Av den redovisade skjutplatsen tas uppfyllnad till plan markyta med i kalkylen eftersom denna behövs för "nationsby" (ej skyddsvallar, utrustning m m).

2.2

Byggnader

Nationstrupper, Permanent byggnad:

- Entréutrymmen och 20-25 nationsrum à ca 20 m ²	470 m ²
- Omklädning herrar med bastu	40 m ²
- Omklädning damer med bastu	40 m ²

Summa programyta 550 m²

Med tilläggsyta för biutrymmen m m bedöms totalytan bli ca

800 m² BTA

Nationstrupper, temporära utrymmen:

Stugor/vagnar för vallning och service å ca 10 m². 1 st per nation + dubblering för samtidig träning för de större trupperna. Ca 40 st 400 m² BTA

Administration, permanent byggnad:

- Tidtagning och speaker med uppsikt över start och mål samt sekretariat 200 m²
- Kontorsutrymmen för FIS och tävlingsarrangörer, utrymmen för data och kopiering samt juryrum (30 m²) 200 m²
- Central för olycksfallsberedskap och dopingkontroll 50 m²
Summa programyta 450 m²

Med tilläggsyta för biutrymmen m m bedöms totalytan bli ca 650 m² BTA

(Bef sekretariatsbyggnad förutsätts bli flyttad till annan anläggning)

Administration, temporära utrymmen:

- TPC-expedition, väntrum och värmestuga för chaufförer, p-vakter m fl. Ca 100 m²
- Värmestuga för funktionärer inom stadionområdet. Ca 50 m².
Summa yta 150 m² BTA

Officials, permanent byggnad:

- Entréutrymmen 50 m²
- Uppehållsrum med servering i anslutning till läktare 150 m²
Summa programyta 200 m²

Med tilläggsyta för biutrymmen m m bedöms totalytan bli ca 300 m² BTA

Massmedia och televerket, permanenta lokaler:

- Kommentatorhytter för TV 4 st och för radio 4 st	40 m2
- Intervjorum/studio m m	40 m2
- Kontrollrum radio/TV	<u>20 m2</u>

Summa programyta 100 m2

Med tilläggsyta för biutrymmen m m
bedöms totalytan bli ca 150 m2 BTA

Massmedia och televerket, temporära utrymmen:

- Utrymmen för televerket, 90 m2
- Intervjuutrymme för skrivande
press intill målområdet.
Ca 20 m2
- Sub-center för skrivande press
och fotografer. Ca 250 m2.
- Uppehållsrum med servering för
massmediapersonal. Ca 150 m2

Med tilläggsytor för biutrymmen
m m bedöms totalytan bli ca 700 m2 BTA

- Kommentatorhytter för TV 26 st
och för radio 16 st

Driftutrymmen, permanenta ytor:

- Personalutrymmen - driftpersonal	50 m2
- Garage och verkstad - uppvärmt	50 m2
- Kallförråd för utrustning och maskiner	<u>250 m2</u>

Summa programyta 350 m2

Med tillägg för biutrymmen m m
bedöms totalytan bli ca 400 m2 BTA

Idag finns 2 st servicebyggnader
på 120 och 160 m2. Det faktiska
OS-behovet blir därför följande:

- Flyttning av bef vallningsbod och förråd	<u>120 m2 BTA</u>
- Tillbyggnad ca	<u>120 m2 BTA</u>

Inredning

2.3 Läktare, gradänger m m

- Sittplatsläktare för officials, 200 pers	150 m2
- Sittplatsläktare för skrivande press, 300 pers	300 m2
Summa läktaryta med tak, vindskydd och strålvärmeinstallation	<u>450 m2 BTA</u>

Efter OS omdisponeras ytan till 700 - 800 sittplatser.

- TV-plattformar, 4-5 st
- Stålpaltsgradänger i slänt för 20 000 personer -
ca 6000 m2 + gångar
- Temporära läktare för ca 15 000 personer, 4500-
5000 m2 inkl gångar och trappor
- Slänt med stödräcken för ca 5000 pers - 1500-
1800 m2.

2.4 Publikservice

- Entréportaler/skärmatak med biljettförsäljning och
publikinsläpp, skärmtaksyta 100 m2, värm yta ca
30 m2

Dessutom anordnas biljettkontroll i gångtunnel
under publikslinga.

- Inom acceptabelt gångavstånd finns Utsikten,
Hemvärnsstugan och ÖSK-stugan. Dessa bedöms med
viss anpassning och komplettering kunna täcka
behovet av ytor för information/bokning, värme-
stuga och servering.
- Temporära kiosker för souvenirer, tidningar, varm
korv, varm dryck, godis m m, ca 300 m2.
- Temporära toaletter 120-150 st.

2.5 Markarbeten

- Gräs- och busktytor samt vindskyddande plantering
utförs runt nya anläggningar och som anpassning
mot omgivande naturmarktytor.
- Gångvägar för publik inom området.
- Ombyggnad av infartsvägar från väg 88.

- Terrassering och preparering för permanenta (20-25 %) och temporära parkeringar intill väg 88. Dessa parkeringar skall betjäna OS-organisationen, officials och media.
- Uppställningsplats för OB-bussar m m, ca 300 m².
- Plats för 10 st servicebodar för fabrikanter (husvagnar). Elanslutning skall finnas.
- VA- och elanläggningar inom området (försörjning till området redovisas under infrastruktur).

2.6

Spårområde

I FIS tävlingsregler finns utförlig beskrivning av hur en bana bör utformas. Området erbjuder goda möjligheter till att få ut erforderlig variation, höjdskillnader m m.

Stora delar av de spår som använts för bl a SM-tävlingar kommer att utnyttjas. Dessa behöver dock breddas, röjas, dräneras, doseras m m för att motsvara OS-standard och för att kunna prepareras även med litet snödjup. Dessutom erfordras nya spår för att täcka in det idag utvidgade programmet och för att få variation mellan spår för klassisk åkning och fri åkning

Utbyggnadsprogram:

- Helt nya spår 20 km. Preparerad spårbredd 5 m + 1 m fritt på vardera sidan
- Upprustning av befintliga spår 15 km
- Uppvärmningsspår i anslutning till skidstadion
- Yta med lämplig lutning för glidspår och valltest
- Skidviadukter vid korsande tävlingsspår och korsning mellan spår och publikvägar, prel 15 st
- TV-plattformar prel 15 st
- Tidtagningsstationer
- Plats för OB-bussar, mobila länkstationer o dyl
- El- och telekanalisation
- Flyttning av krutkällare.

Utrustning m m:

- Spårområdet märks enligt FIS regler i olika kulörer och med Km-skyltar
- Förfriskningsstationer.

Anläggningar för publik:

- Skidspår för publik
- Publikläktare vid spektakulära passager med TV-bild, tidredovisning och speaker. Totalt skall det planeras för 5000 personer. 50 % bedöms komma stå i naturliga slänter medan det för 50 % erfordras byggda temporära läktare.

2.7 **Informations- och ceremoniutrustning**

- Ljudanläggning inkl master (samordnas med belysning)
- Flaggspel. Ca 40 stänger
- "Prispallar" och flaggning för medaljörer

2.8 **Förvärv, avgifter, övrig utrustning:**

- Markförvärv - del av STG 184 N
- Homologisering/certifikat, besiktningar m m
- Skyltning och avspärrningar avseende både stadionområdet och spårområdet.

2.9 **Kalkyl**

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
2.1 Tävlingszon, skidstadion	15 500	
2.2 Byggnader	31 000	500
2.3 Läktare, gradänger m m	13 000	
2.4 Publikservice	6 000	200
2.5 Markarbeten	9 000	
2.6 Spårområde	14 500	
2.7 Inf. o ceremoniutrustning	1 000	
2.8 Förvärv, avgifter m m	4 000	
<hr/>		
Summa	94 000	700

3 **SKIDSKYTTE**

Nytt stadion byggs i Remonthagen - huvudsakligen som temporär anläggning.

Tävlingsprogram: Herrar 10 km, 20 km och 4 x 7,5 km

Damer 7,5 km, 15 km och 3 x 7,5 km

35 deltagande etablerade nationer (+ nya).

Max 4 deltagare/nation och totalt ca 120 per gren.

Läktare/gradänger/slänthytor för publik ca 15 000 personer.

3.1 **Skidskyttestadion**

Start-, mål- och växlingsområde planeras enligt gällande internationella tävlingsregler. Området skall ligga i anslutning till skjutbanan.

För individuell start gäller att man skall ha en i huvudsak rak och plan sträcka (allt svagt medlut) på 100 m.

Stafettstart skall ske på plan yta eller i svagt medlut. De första 100 metrarna skall vara spårade c/c 2 m. Därefter följer 100 m pistad och ospårad yta som kan ha avsmalnande form. I reglerna finns ej antalet spår föreskrivna. Skiss och kalkyl baseras på att start- och växlingszonen görs 25 m bred. Vid stafettstart kan man dessutom med rätt utformning nyttja lagledarytan och bakre delen av skjutvallen för att öka kapaciteten. Start i 2 led blir dock sannolikt nödvändigt.

Vid stafettväxling skall det finnas en växlingszon på 30 m med bredden 15-20 m och relativt raka åksträckor på 100 m både före och efter växlingszonen.

Området efter målgång avspärras i fallor för tävlande, funktionärer, fotografer och för skrivande press.

Skjutbana:

Skjutbana orienteras så att skytten har solen i ryggen, då han står vänd mot skjutmålet. Tävlingarna äger normalt rum mellan 10.00 och 15.00.

Skjutavstånd 50 m. Banans bredd 32 platser à 2,5 m = 80 m.

Skjutvallen utförs av en fast och jämn, preparerad plan snöyta som efter 1,0 m får slutta bakåt upp till 10 %.

Måltavlor placeras med centrum 0,5 m över skjutvallen. Under måltavlorna byggs en markörgrav bestående av betonggolv med 1,0-1,5 m bredd och en ca 2 m hög betongvägg som motfylls med jord.

Skyddsvall utförs bakom måltavlorna till 5 m utanför banan i sidled samt längs banans sidor. Krönhöjd 2,5 m över tavlans överkant, eller till den höjd som bedöms erforderlig med hänsyn till omgivningen. Vallar byggs med tillgängliga schaktmassor från planeringen av skidområdet och kompletteras i erforderlig omfattning med snö (jfr WC-tävling 1989).

Utrustning:

- Tavelsystem typ Kurvinen (1,35 x 1,35 m). Träff skall kunna kontrolleras från markörgraven.
- Vid var fjärde skjutbana uppsätts vimplar 10 m från skjutvallen.
- Vindmätare

Ett 15 m brett tävlingsområde avskärmas för in- och utåående skidskyttar och funktionärer. Bakom detta spärras ett område av för lagledare, max 2 st för varje lag. Djup min 3 m.

Straffrunda med längd 150 m läggs nära publiken i skidstadion, på plan yta.

3.2 Utrymmen i anslutning till stadionNationstrupper:

Det korta avståndet till den olympiska byn gör att behovet kan begränsas.

- Ca 35 nationsstugor eller vagnar på ca 20 m² med elanslutning.
- Omklädningsstugor eller vagnar 2 st (D resp H).
- Toaletter (helst i nationsstugan).

Administration:

- Sekretariatsbyggnad med tidtagning, speaker, tävlingsadministration, kopiering, information, juryrum m m. Prel bedömd yta 300 m².
- Värmestuga för funktionärer, chaufförer, parkeringsvakter m fl. Ca 100 m².
- Central för olycksfallsberedskap och dopingkontroll, 50 m².
- Rum för klädförvaring, 30 m².
- Väder- och vindskyddad yta för gevärsmärkning, 10 m².

Officials:

- Uppehållsrum med servering i anslutning till läktare. Ca 100 m².

Massmedia och televerket:

- Kommentatorhytter för TV 30 st och för radio 20 st
- Intervjorum/studio 30 m²
- Kontrollrum radio/TV 20 m²
- Utrymme för televerket 50 m²
- Uppehållsrum med servering för mediapersonal 100 m²

I övrigt hänvisas mediapersonal till det intilliggande mediacentret på ATS.

Servicelokaler:

Garage och verkstad som komplement till servicelokalerna på skidstadion. Prel ca 50 m².

3.3

Läktare m m

- Officials prel 200 sittplatser 150 m²
- Skrivande press 250-300 platser 300 m²
- På publikläktare mittför skjutbanan avdelas en särskild yta för 50 st ledare.
- Plats för min 150 fotografer anordnas bakom och vid sidan av skjutbanan.
- TV-plattformar 4-5 st
- Publikläktare med ståplats för ca 15 000 personer vilket beräknas motsvara 4500-5000 m² inkl gångar och trappor.

3.4 Publikservice

- Entréportaler/skrämtak med information, biljettförsäljning och publikinsläpp. Skärmtaksyta 100 m². Värmd yta 30 m².
- Värmestuga med enklare servering, 200-300 m².
- Kiosker för souvenirer, tidningar, varm korv, varm dryck, godis m m, ca 100 m².
- Toaletter, 40-50 st.

3.5 Markarbeten

Stadionanläggningen placeras så långt möjligt på öppen ängsyta - för att skogsavverkning skall undvikas.

Schaktarbeten m m för att klara regelkrav ingår i 3.1.

- Temporär omläggning görs av väg mellan A4/ATS och övningsområdet på en sträcka av ca 700 m. Elljus-spårets sträckning kan följas i viss del.
- Parkering för officials nära VIP-entré, 50-100 platser.
- Parkering för massmedia nära pressentré, 50-100 platser.
- Parkering för OS-organisationen och nationstrupper nära entréer, ca 150 platser.
- Uppställningsplats för OB-bussar m m, ca 300 m².
- Uppställningsplats för 10 st servicebodar/vagnar för fabrikanter. Elanslutning skall finnas.
- Gräs-, busk- och trädplantering görs på berörda ytor och för anpassning mot angränsande terräng.
- VA- och elanläggningar byggs ut inom området. (Försörjning till området redovisas under infrastruktur).

3.6 Spårområde

Spåren planeras på området mellan Remonthagen-ÖSK och Ranåsdalen. I området finns goda möjligheter att skapa den variation och de profiler som föreskrivs i UIPMBs tävlingsregler.

Enligt aktuella regler kan ett komplett tävlingsprogram genomföras på 2 st 4 km-slingor med avkortningsspår till 3 km resp 2,5 km.

Beträffande spårstandard och utrustningsbehov för bef spår gäller samma som för längdloppning enl 2.6

Utbyggnadsprogram:

- Helt nya spår, 5 km
- Upprustning av befintliga spår, 5 km
- Uppvärmningsspår i anslutning till "Nationsbyn"
- Yta med lämplig lutning för glidspår och vallatest
- Skidviadukter vid korsande spår och där spår korsar publikvägar, prel 10 st.
- TV-plattformar, 2-3 st
- Tidtagningsstationer
- Plats för OB-bussar m m
- El- och telekanalisation.

Utrustning m m:

Spårområdet märks enligt FIS regler i olika kulörer och med Km-skyltar.

3.7 Informations- och ceremoniutrustning

- Ljudanläggning
- Flaggspel. Ca 40 stänger
- "Prispallar" och flaggning för medaljörer.

3.8 Förvärv, avgifter, övrig utrustning

- Markförvärv erfordras ej
- Homologisering/certifikat, besiktningar m m
- Skyltning och avspärrning avseende både stadion och spårområdet.

3.9 Kalkyl

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
3.1 Skidskyttstadion	8 000	
3.2 Utrymmen i anslutning till stadion	10 000	350
3.3 Läktare m m	6 500	
3.4 Publikservice	2 000	
3.5 Markarbeten	2 000	
3.6 Spårområde	5 000	
3.7 Informations- och ceremoniutrustning	1 000	
3.8 Förvärv, avgifter m m	1 500	50
<hr/>		
Summa	36 000	400

4 SKRIDSKO

Den olympiska skridskoarenan görs som utomhusarena genom ombyggnad och utbyggnad på Lövstas IP. Kal-kylen baseras på en preliminär och mycket översiktlig dispositionsskiss för området.

Tävlingsprogram:

Herrar 500 m, 1000 m, 1500 m, 5000 m och 10 000 m
Damer 500 m, 1000 m, 1500 m, 3000 m och 5000 m

25-30 deltagande etablerade nationer (+ nya).
Max 4 deltagande per nation och totalt 50-100 tävlande per gren.

Shorttrack förutsätts få samma program som planeras för 1994 i Lillehammer - dvs 2 kvällspass i en ishall.

Skridskostadion planeras för 10 000 åskådare + officials och massmediapersonal.

Särskilda entréer skall finnas för nationstrupper, press och officials separerade från publik.

4.1 Tävlingsarena

Konstfrusen 400-metersbana med mått och utformning enligt internationella tävlingsregler.

Total yta ca	12 000 m ²
Konstfrusen del för skrinnaoval	6 000 m ²
Konstfrusen del - komplettering för bandy, ca	4 500 m ²

Friområde runt banan skall innehålla utrymme för ledare och matchare, skydds-zoner samt plats för fotografer.

Ljusanläggning utförs för hela arenaområdet - befelysningsmaster flyttas.

4.2 Byggnader m m i anslutning till arenan

Utrymmen för nationstrupper, temporära anläggningar:

- 20 st "nationstugor" å ca 30 m² BTA utrustade för omklädning, tvagning, massage, vila och slipning av skridskor. 5 tävlande + ledare/stuga. Stugorna placeras bakom läktaren på bortre långsidan.
- Värmestuga på ca 50 m² intill de tävlandes utgång till arenan.

Sekretariatsbyggnad, media och officials:

Bef byggnad förutsätts bli omdisponerad och tillbyggt samt återanpassad efter OS.

- Tävlingssekretariat och speaker	70 m2 (bef b)
- Informationscentral, administration, kopiering m m	80 m2
- Juryrum	30 m2
- Sjukvårdscentral och dopingkontroll	45 m2 (bef b)
- Utrymme för mobil ceremoniutrustning	10 m2
- Kpr, toaletter och uppehållsrum för funktionärer	55 m2 (bef b)
- Kontrollrum TV	20 m2
- Kommentatorhytter för TV 4 st och för radio 4 st	40 m2
- Intervjorum/studio	30 m2
- Permanenta publiktoaletter	30 m2

Ombyggd/anpassad yta 240 m2 BTA

Tillbyggnad 250 m2 NTA + trapphus.
Med tillägg för biutrymmen m m bedöms
totalytan bli ca

400 m2 BTA

Temporära utrymmen i anslutning till sekretariat och huvudläktare:

- Upphållsrum med servering för mediapers	150 m2
- Upphållsrum med servering och med uppsikt över banan för officials.	150 m2
- TPC-expedition och uppehållsrum för chaufförer	30 m2

Med tilläggsyta för biutrymmen m m bedöms ytan (exkl kommentatorhytter) uppgå till

450 m2 BTA

- Kommentatorhytter för TV 26 st och för radio 16 st.

Sub-center för skrivande press 250 m2 och utrymme för televerket förutsätts kunna inrymmas i bef omkl- och personalbyggnad. Omdisponering och temporär anpassning görs för OS. Därefter återställs lokalerna och upprustas för användning efter OS.

Berörd yta ca

350 m2 BTA

Driftutrymmen:

- Materialförråd ca 200 m²
- Kylmaskinrum ca 100 m²
- Uppställningsplats för 2 st ismaskiner ca 60 m²

Summa 360 m² NTA motsvarande en totalyta på ca 400 m² BTA.

Övrigt:

Ett permanent publikinsläpp byggs med skärmtak 30 m² och varmt utrymme 10 m².

Inredning

4.3 **Läktare, gradänger m m**

- Sittplatsläktare för officials,
200 platser 150 m²
- Sittplatsläktare för skrivande
press 200-250 platser. 250 m²

Summa läktaryta med tak, vindskydd
och strålvärmeinstallation. 400 m² BTA

Efter OS omdisponeras ytan till 650-700 sittplatser

- Plats för fotografer (totalt min 150 st), läktaryta ca 50 m².
- TV-plattform 5 st
- Ståplatsläktare för publik utförd som gradänger på mark i befintlig och utbyggd slänt. Ca 1200 m² kan disponeras enl prel skiss. Kapaciteten bedöms till ca 4000 personer. Prel görs 2/3 permanent och 1/3 som temporär lösning.
- Temporära läktare byggs längs bortre långsidan med ståplatser för ca 6000 personer motsvarande 1800-2000 m² inkl gångar och trappor.

4.4 **Publikservice, temporära anläggningar**

- Entréportaler/skrärmtak med biljettförsäljning och publikinsläpp. Skärmtaksyta 100 m². Värmd yta 30 m² fördelas prel på 2 enheter.
- Värmestuga med enklare servering, ca 350 m². (Dessutom kan AMU hålla sin mat och caféservice öppen för allmänheten).
- Kiosker och souvenirförsäljning, ca 100 m²
- Toaletter prel ca 40 st.

4.5 Markarbeten

- Väg för ackrediterad trafik dras genom områdets norra del.
- Gångvägar prepareras inom området.
- Parkering för ackrediterad trafik utförs inom områdets norra och västra del.
- Uppställningsplats för OB-bussar m m, 300 m2.
- Flyttning av tennisbanor och ny väkanslutning till idrottsplatsen.
- Justering av marknivåer och nya ytskikt i anslutning till permanenta och temporära anläggningar.
- Vindskyddande trädplantering väster om arenan. (För fortsatt användning av skrinkarovalen efter att temporär läktare demonterats).
- VA- och elanläggningar inom området (försörjning till området redovisas under infrastruktur).

4.6 Informations- och ceremoniutrustning

- Ljudanläggning inkl master (samordnas med belysning)
- Flaggspel ca 40 stänger
- "Prispallar" och flaggning för medaljörer

4.7 Förvärv, avgifter, övrig utrustning

- Markförvärv förutsätts ej krävas
- Certifikat, besiktningar o dyl
- Skyltningar och avspärrningar

4.9 Kalkyl

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
4.1 Tävlingsarena	22 500	
4.2 Byggnader i ansl till arenan	19 500	600
4.3 Läktare, gradänger m m	6 500	
4.4 Publikservice	2 500	
4.5 Markarbete	4 000	
4.6 Informations- och ceremoniutr	1 000	
4.7 Förvärv, avgifter m m	1 000	
Summa	57 000	600

5 BOB och RODEL

Ny konstfryst kombinerad bob- och rodelbana byggs på Östberget. Lämplig markprofil och erforderlig nivå-skillnad finns mot sydväst. Start sker för bob vid Frösötornet, för rodel H sydväst om radiolänkstationen samt för rodel D och 2-mannarodel i Landängsbacken. Måloråde byggs vid hoppbackens uppbrömningsplan intill Lövstabalet.

Tävlingsprogram:

H 2-mans bob (4 heat) och 4-mans bob (4 heat)
H 1-mans rodel (4 heat) och 2-mans rodel (2 heat)
D 1-mans rodel (4 heat)

Obligatorisk träning

20-25 deltagande etablerade nationer i bob, 25-30 i rodel. Nya kan tillkomma.

Varje nation får starta med 2 lag i 2- respektive 4-mans bob, 3 st i 1-mans rodel och 2 lag i 2-mans rodel.

Nationstrupper kan omfatta 2-25 tävlande + 2-12 ledare.

Publikintresset är störst för bobtävlingarna. En publik på max 20 000 personer förutsätts då som planeringsgrund. I övrigt 5-10 000/dag.

5.1 Bana inklusive fundament och startramper

Med rådande höjdskillnader och väderstreck är konstfryst bana ett krav.

Bansträckningen har skissats av den internationellt verksamme experten Jan Stehler.

Banan utförs preliminärt av betong i huvudsak på eller nedschaktad i mark men på vissa sträckor upplyft på pelare.

Bandata Bob: Längd 1500 m, medellutning 8 %, 19 kurvor

Bandata Rodel: Längd 1200 m, medellutning 9,6 %, 15 kurvor.

Anläggningar längs banan:

- Förberedda lägen (ev ramper) för träningsstarter
- Kontrolltorn, 3 st för övervakning (bemanning eller TV-kameror)
- Plattformer för tränare
- Sjuvårdsstationer
- Vattenledning med uttag för spolning längs bela banan
- Belysning

5.2 **Byggnader**

Starthus 1: Bob

- Omklädningsavdelning/uppehållsrum för ca 30 personer. Ca	60 m2
- Tävlingsadm, start. Ca	20 m2
- Bob-Verkstad Ca	<u>70 m2</u>

Summa programyta 150 m2

Programytan kan beräknas motsvara en totalyta på drygt 200 m2 BTA

Start sker under skärmtak.

Bob-garage intill starthus 1

Kallgarage med låsbara avdelningar för varje nation - 2-mans och 4-mans bob. Prel yta 300-400 m2 BTA

Starthus 2: Rodel H

- Omklädningsavdelning/uppehållsrum för ca 30 personer. Ca	60 m2
- Tävlingsadm, start. Ca	<u>20 m2</u>

Summa programyta 80 m2

Programytan kan beräknas motsvara en totalyta på ca 120 m2 BTA

Starthus 3: Rodel D och 2-mans

Program lika starthus 2. Ca 120 m2 BTA

Måltorn

Utrymmen för tävlingsledning, tidtagning, informationsbearbetning, juryrum, permanenta kommentatorhytter 3 + 3 st m m samt värmestuga för funktionärer. Prel yta 240 m2 BTA

Målhus

Utrymmen för vägning, sjukvårdscentral, dopingkontroll m m. Prel yta 120 m2 BTA

Utrymmen för teknisk drift

Kylmaskinrum, drift- och personalutrymmen m m (Ev fördelat till olika lägen)
Preliminärt bedömd yta 200 m2 BTA

Temporära anläggningar för radio och TV

- Kommentatorhytter för radio 17 st och för TV 22 st
- Kontrollrum TV
- TV-plattformar ca 10 st samt plattformar för fotografer

Utrymmen för officials och press - temporära

- Presscentrum - Subcenter 250 m2
 - Uppehållsrum med servering för officials respektive massmedia-personal 200 m2
 - TPC-expedition 20 m2
- Summa programyta 470 m2

Utrymmena kan ligga nära målläktaren eller måltornet.

Programytan kan beräknas motsvara en totalyta på drygt 600 m2 BTA

5.3 **Läktare, gradängar m m**

- Sittplatsläktare för officials,
200 pers 100-150 m2
- Sittplatsläktare för skrivandepress,
100 personer (min 75) 100 m2
- Läktarplats och platser i terräng eller på plattformar för fotografer, min 150 st
- Publikgradängar och släntytor i anslutning till målet och storbildstavla
- Publikplatser längs bansträckningen - i första hand anordnade som preparering av omgivande naturmark.

Vid en första genomgång har det bästa publikläget bedömts vara ovanför sträckan 17-18 intill måltornet.

Övriga lägen som bedömts attraktiva är bob-start, intill kurvorna 3 och 4, ovanför sträckan 10-11 och i omega-kurvan.

5.4 **Publikservice, temporär etablering**

- Entréportaler/skärtak med biljettförsäljning och publikinsläpp (3 st) samt informations- och bokningscentral ca 100 m2
- Värmestuga med enklare servering för ca 200 personer 300 m2
- Kiosker och souvenirbutiker 50 m2

Summa programyta (grovt uppskattad) 450 m2

Programytan kan beräknas motsvara en totalyta på ca 650 m2 BTA

- Toaletter prel ca 50-60 st

5.5 **Markplanering**

- För publik och funktionärer utförs gångvägar, körbara med 4-hjulsdrivna fordon längs banan som ansluter till publikgradängar, kontrolltorn m m
- Tillfarter till 3 st start- och målområden samt via Byvägen till mellanzonen och via Fröjavägen till målhuset

- Befintlig parkering vid Lövstabadet reserveras för officials, massmedia och OS-organisationen samt för bussangöring.
Dessutom anordnas parkering för ackrediterad trafik nära startområden och vid målhus.
- Transporter av bobar och rodlar förutsätts ske med bil
- VA- och elanläggningar inom området.

5.6 Informations- och ceremoniutrustning

- Ljudanläggning inkl master (samordnas med belysning)
- Flaggspel ca 35 stänger
- "Prispallar" och flaggning för medaljörer

5.7 Förvärv, avgifter, övrig utrustning

- Markförvärv och/eller avtal
- Homologisering/certifikat, besiktningar o dyl
- Skyltning och avspärrningar

5.9 Kalkyl

Bansträckningen är skissad. Eftersom kunskap om denna mycket speciella anläggning saknas i Sverige har det inte varit möjligt att göra en kalkyl direkt anpassad till föreslagen bana. Kalkyl från tidigare ansökan (1994) var baserad på Faluns kalkyl för 1992, är ej tillämplig. Därför måste kostnaden baseras på referenser från utförda eller planerade anläggningar.

Om Lillehammers kalkyl tas som referens blir kostnaden efter valuta- och indexjustering i storleksordningen 180 000 Kkr.

6

ISHOCKEY och KONSTÅKNING

Utbyggnad förutsätts ske på Odensala Sportfält.
Hallar för träning kan ha annan lokalisering

Tävlingsprogram ishockey:

12 st deltagande nationer delas upp i två grupper.
Alla möter alla inom respektive grupp, vilket
innebär 30 matcher i grundserien.

Slutspelet omfattar 12 matcher.

Utöver matcher har varje lag rätt till minst 1
timmes träningstid per dag.

Tävlingsprogram konståkning:

Herrar: Kort program och friåkning
Damer: Kort program och friåkning
Isdans: Obligatoriskt program 1 och 2, fri
dans
Paråkning: Kort program, fri paråkning.

Uppvisning.

Antalet deltagande nationer kan idag uppskattas till
max 30.

Antalet tävlande blir för singel sannolikt ca 30 per
gren och för paråkning och isdans max 50 per gren.

6.1

Ishallsprogram**A-hall**

Hallen planeras för 9000 sittande inklusive reserve-
rad läktare för officials och media (alt 7000
sittande + 3000 stående = Lillehammers koncept).

B-hall

Hallen planeras med 5000 sittplatser för publik
inklusive reserverade platser för officials och
media.

C-hall

Hallen planeras för ishockeymatcher med begränsat
publikintresse - prel för 2000-3000 sittande åskå-
dare inklusive viss yta för officials och media.

Träningshallar

2 st träningshallar med begränsad publikkapacitet, men som medger viss mediabevakning.

För A-hallen finns ett mer detaljerat lokalprogram utarbetat från kampanjperioden inför tidigare ansökan - senaste datering 871112. För övriga hallar saknas detaljprogram.

A- och B-hallar nybyggs på Odensala Sportfält.

Den hall som nu planeras på Sportfältet förutsätts få sådan status att den kan fungera som C-hall.

Hallar med kapacitet för träning förutsätts vara utbyggda före 1998 (Nälden och Brunflo alt Sportfältet).

6.9 Kalkyl

Underlag saknas för att göra en egentlig kalkyl. Kostnaderna baseras därför på referenser - i första hand Lillehammer - men även på erfarenhetsvärden från andra hallar och på kommunförbundets statistik.

För C-hall och träningsrinkar, som förutsätts vara befintliga före 1998 har en schablonkostnad reserverats för OS-anpassning + ev efterarbeten.

<u>Inventeringsdel</u>	Kostnad KKr	Anm/ Restvärde
A-hall	185 000	
B-hall	85 000	
C-hall	6 000	
Träningsarena 1	2 000	
Träningsarena 2	2 000	
<hr/>		
Summa	280 000	

7 **ALPINA GRENAR ARENAOMRÅDE 1**

Arenaområde 1 avser anläggningar för störtlopp samt Super G, herrar med gemensamt målområde.

Befintliga arenor och transportanläggningar utgör stommen till OS-arenorna. Det breja tävlingsprogrammet innebär emellertid att kompletteringar är nödvändiga liksom en upprustning till att motsvara aktuella tävlingsregler och gängse standardkrav.

Tävlingsprogram:

Herrar: Störtlopp, Super G och störtlopp kombination
Damer: Störtlopp och störtlopp kombination

35-40 deltagande etablerade nationer (+ ev nya).

Max 4 deltagare/nation och normalt ca 100/gren.

Planering görs för en publik på max 30 000 pers.

7.1 **Transportanläggningar**

För materialtransporter utnyttjas befintlig kabinbana till startområdet för störtlopp.

För träning och tävling utnyttjas Olympialiften och Olympiatoppen.

För att nå startområdena för damstörtlopp och Super G byggs en ny stollinbana (2-stols) från Olympialiftens bergstation till platån söder om "Konjaksstenen" på ca + 1100. Därifrån sker transport på skidor till respektive startplats.

7.2 **Startområden**

Störtlopp herrar:

Ny startramp byggs för att ge tillräcklig starthastighet.

Nytt startområde ansluts till banan vid + 1155 för H-kombination/tillika reservstart för H vid hårt väder.

Nya starthus 25 m² byggs till båda startplatserna.

Servering till kabinbanans bergstation förutsätts vara utbyggd före 1994 och kan då fungera som värmestuga (ej OS-kostnad).

Störtlopp damer och Super G herrar:

Startområde för störtlopp D etableras på + 1035 på ryggen ovanför Svartberget.

Permanent starthus 25 m² och värmestuga 50 m².
(Skall senare kunna kompletteras till enklare servering).

Startområde för D-komb - tillika reservstart för störtlopp D samt för Super G - H etableras på + 930 i anslutning till bansträckningen.

Permanent starthus på 25 m².

7.3 **Tävlingsbanor**

Störtlopp herrar:

Markarbeten i bansträckningen är klara.

Konstsnöanläggning är utbyggd.

Skyddsnet är utbyggda i erforderlig omfattning.

För 3 st räddningsstationer i öppen terräng byggs vindskydd.

Markberedning för helikopterlandningsplatser görs på två platser. I övrigt sker preparering med pistmaskin.

10 st TV-plattformar 5 m² och 4 st fotoplattformar 10 m² byggs. De senare skall vara grundlagda 6 m från skyddsnet och ha utkragad plattform för sikt över skyddsnet.

Störtlopp damer och Super G herrar:

Ny bansträckning byggs från start på + 1035 genom gamla "störtloppsravinen" till turistnedfart parallell med störtlopp H samt mellan turistnedfart och målskjuts.

I turistnedfartsdelen görs kompletteringsarbeten.

Vid korsningen med Årevägen, Bräckevägen och "Röda Rappet" utförs skidstunnelar (lika befintliga vid störtlopp H).

Konstsnöanläggning byggs ut i nya bandelar och i befintlig turistnedfart. Längd ca 1850 m.

Transformatorstation byggs och elkablar läggs för strömförsörjning i banan.

Skyddsnet byggs till en sammanlagd längd på ca 400 m.

För 2 st räddningsstationer i öppen terräng byggs vindskydd.

Markberedning för helikopterlandningsplatser utförs på två platser.

5 st TV-plattformar och 2 st fotoplattformar byggs (jfr störlopp herrar).

Preparering för publikplatser görs längs alla tre banorna.

7.4 Målområde inkl publikläktare, byggader m m

Markarbeten o dyl:

Ovanför E75 utförs terrassering av mark för provisorisk läktare.

Ny gångväg och trappor för publik byggs mellan E75 och läktare.

Terrasserings- och markberedningsarbeten utförs för utvidgning av målområdet, för anpassning av upp-
bromsningsplanet till ny fast byggnad och läktare och för provisoriska läktare, 2 st.

Uppställningsyta för OB-bussar m m ca 300 m².

Gångvägar/trappor byggs ut för publik.

Belysningsmaster planeras för belysning av hela målområdet och målskjutsen.

Målport och nytt mobilt målhus för handtidtagning 10 m².

"Korridorer" för press, fotografer, ledare och tävlande utförs som avskärmningar i målområdet. För fotografer skall sammanlagt 200 platser anvisas längs banan och i målområdet.

Anläggningar för publik:

- Sittplatsläktare för officials, 200 platser	150 m2
- Sittplatsläktare för skrivande press, 300 platser	300 m2
Summa läktaryta med tak, vindskydd och strålvärmeinstallation	<u>450 m2 BTA</u>

Efter OS omödisponeras ytan till 700-800 sittplatser.

Permanent ståplatsläktare byggs för 1000 personer.

Provisoriska läktare byggs med 1500 + 2800 + 2000
ståplatser.

I övrigt prepareras ytor intill tävlingszonen för
stående publikservice till publik:

- Entréportaler/skrämtak med publikinsläpp
- Kiosker och souvenirförsäljning - temporära
- Temporära toaletter ca 50 st
- Behovet av serveringar förutsätts bli täckt av
etablerade anläggningar inom gångavstånd.

Byggprogram, permanent byggnad:

- Värmestuga för press och tävlande	100 m2
- Central för olycksfallsberedskap samt dopingkontroll	50 m2
- Förrådsyta	100 m2
- Serviceutrymme för skidfabrikanter 8x20 m2	160 m2
- Tekniskt utrymme för televerket	90 m2
- Kommentatorhytter för TV 3 st och för radio 3 st ca	30 m2
- Kontrollrum Radio/TV	<u>20 m2</u>
Summa programyta	550 m2
Programytan kan beräknas motsvara en totalyta på ca	<u>850 m2 BTA</u>

Befintligt utrymme i målhuset förutsätts räcka för
tävlingssekretariat.

Servering för officials, juryrum, TPC-central m m
förutsätts finnas eller kunna etableras i Lunds-
gården.

Temporära anläggningar:

- Kommentatorhytter för TV 27 st och för radio 22 st
- TV-plattformar 2 st

7.5 Informationsutrustning m m

- Ljudanläggning
- Vid målområdet arrangeras flaggspel med ca 50 flaggstänger

7.6 Förvärv, avgifter, övrig utrustning

- Markförvärv erfordras för utvidgning av störtloppets målområde
- Mark för nya bansträckningar och transportanläggningar, som inte ägs av Åre kommun eller Åre-liftarna AB arrenderas
- Homologisering, besiktningar o dyl
- Avspärrningar av arenaområden med nätstängsel, ca 9 km, med 7 st inläppsportaler samt ca 3 km stängsel för kanalisation av publikströmmar.

7.9 Kalkyl

Programmet överensstämmer i huvudsak med stadsgarantihandlingar inför 1994 års spel (viss omredigering har gjorts). På några punkter har högre standard förutsatts - detta är baserat på erfarenheter som gjorts under marknadsföringen av tidigare kandidatur.

Kalkylen baseras därför i huvudsak på värden från tidigare ansökan.

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
7.1 Transportanläggningar	9 500	
7.2 Startområden	2 500	
7.3 Tävlingsbanor	20 500	
7.4 Målområde m m	29 000	200
7.5 Informationsutr m m	1 500	
7.6 Förvärv, avgifter m m	1 000	
<hr/>		
Summa	64 000	200

8 ALPINA GRENAR ARENAOMRÅDE 2

Arenaområde 2 avser anläggningar för Super G damer, storslalom och specialslalom samt puckelpist med gemensamt målområde.

Befintliga arenor och transportanläggningar utgör stommen till OS-arenorna. Det breda tävlingsprogrammet innebär emellertid att kompletteringar är nödvändiga liksom en upprustning till att motsvara aktuella tävlingsregler och gängse standardkrav.

Tävlingsprogram:

Herrar: Storslalom, specialslalom, specialslalom kombination och puckelpist

Damer: Super G, storslalom, specialslalom, specialslalom kombination och puckelpist

35-40 deltagande etablerade nationer (+ ev nya).

Max 4 deltagare/nation och normalt ca 100/gren.

Planering görs för en publik på max 20 000 pers.

8.1 Transportanläggningar

Befintliga lift- och bansystem kan utnyttjas.

8.2 Startområden

Super G damer samt storslalom herrar och damer:

Markberedning för 3 st nya startområden och starthus.

3 st nya permanenta starthus å 25 m².

Befintlig servering på Hummeln förutsätts fungera som värmestuga.

Slalom herrar och puckelpist:

Markarbeten görs för nytt startområde på + 635 NV om nuvarande start samt för skidväg från WC-banans bergstation till starten.

Nytt starthus 25 m² byggs.

Krav för puckelpist har ej utretts. T v förutsätts att endast mindre kompletteringar erfordras.

Slalom damer:

Röjning och markarbeten för nytt startområde intill storslalombanan (bana 1) på + 615.

Permanent starthus 25 m² byggs.

8.3

Tävlingsbanor

Super G damer samt storslalom herrar och damer:

I nedre delen av befintlig bana för storslalom (bana 1) görs justeringsarbeten.

Ny bana (bana 2) etableras. Längd ca 1350 m bredd 45-50 m (inklusive publikutrymmen). Banan planeras ut till jämn yta för att snabbt kunna prepareras med konstsnö.

Väg till Fjällgården byggs om för att ge plats för bana 2 Längd ca 500 m, nivåskillnad 45 m med tre kurvor. Vägbredd 6 m med mötesplatser.

Konstsnöanläggning byggs ut i bana 1:s övre del, längd ca 350 m och i bana 2, längd ca 1450 m.

Transformatorstation byggs och elkablar läggs i Super G-banan.

Skyddsnät byggs i Super G-banan, längd 200 m.

Helikopterlandningsplatser förutsätts kunna beredas med pistmaskiner.

Utrymningsväg för räddningspulkor till Vakthögen förbättras, längd ca 50 m.

Ca 15 st nya TV-plattformar byggs intill banorna.

Slalom herrar och puckelpist:

Befintlig med förlängning mot NV till ny startplats. Längd ca 100 m, bredd ca 50 m.

Krav för puckelpist har ej utretts. T v förutsätts att endast mindre justeringar av banprofilen erfordras.

Slalom damer:

Bana 1 för storslalom enligt ovan.

8.4 Målområde inkl publikläktare, byggnader m m

Markarbeten o dyl:

Utskjutande rygg vid befintligt målhus schaktas ned helt så att ett nivåmässigt samlat målområde skapas. Dessutom breddas målområdet för ny målgång till bana 2.

Vall mellan uppbromsningsplan och köyta till WC-linbanan schaktas om och anpassas till det breddade målområdet.

Tillfartsväg för transporter till målområdet skärs in i slänten norr om kabinbanans dalstation. Vägen skall ha min 4 m fri höjd under kabin och stolar.

Plats reserveras för OB-bussar m m ca 300 m².

Gångvägar och trappor till målområdet iordningställs (utförs i samband med nybyggnad öster om dalstationen).

Belysning rustas upp och kompletteras i hela målområdet.

Nytt målhus 50 m² byggs mitt i målområdet. Mobilt målhus 20 m² utförs för handtidtagning storslalom och Super G. 3 st nya målportaler byggs.

"Korridorer" för press, fotografer, ledare och tävlande arrangeras som avskärmingar i olika delar av målområdet. För fotografer skall sammanlagt minst 150 platser anvisas längs banorna eller intill respektive målplatser.

Det breda målområdet med 3 st målportar (+ ev anslutande free-stylearenor) innebär att placering av läktare, avstängningar, dragning av publikvägar m m måste ägnas omsorgsfulla studier för att fungera vid ett komprimerat tidsschema.

Anläggningar för publik:

- Sittplatsläktare för officials, 200 platser	150 m ²
- Sittplatsläktare för skrivande press, 300 platser	300 m ²

Summa läktaryta med tak, vindskydd
och strålvärmeinstallation 450 m² BTA

Efter OS omdisponeras ytan till 700-800 sittplatser.

Permanent ståplatsläktare byggs för 1000 personer.

Provisoriska läktare byggs med 1500-2000 platser och med placering anpassad till det breddade målområdet.

I övrigt prepareras ytor intill tävlingszoner för publik.

Service till publik:

- Entréportaler/skrämtak med publikinsläpp
- Kiosker och souvenirbutiker - temporära
- Temporära toaletter, ca 50 st
- Behovet av serveringar förutsätts vara täckt av etablerade anläggningar inom gångavstånd.

Byggprogram, permanenta byggnader:

Målhus - se ovan

- Tävlingsadministration, TPC m m	100 m2
- Sammanträdesrum för tävlingsjury	30 m2
- Ceremoniutrymmen	70 m2
- Central för olycksfallsberedskap samt dopingkontroll	50 m2
- Förråd	100 m2
- Värmestuga för press och tävlande	100 m2
- Uppehållsrum för officials med servering och uppsikt över målområdet	150 m2
- Kontrollrum Radio/TV	20 m2
- Tekniskt utrymme för televerket	90 m2
- Kommentatorhytter för TV 3 st och för radio 3 st ca	30 m2
Summa programyta	740 m2

Programytan kan beräknas motsvara en totalyta på ca 1 100 m2 BTA

Lokalerna förutsätts dels kunna inrymmas i en nybyggnad öster om kabinbanans dalstation, dels byggas ihop med permanenta läktare. Efter OS skall ytorna delvis kunna disponeras om till kontor eller försäljningsyta.

Temporära anläggningar:

- Kommentatorhytter för TV 27 st och för radio 22 st
- TV-plattformar prel 6 st

8.5 Informationsutrustning m m

- Ljudanläggning
- Vid målområdet arrangeras flaggspel med ca 50 flaggstänger

8.6 Förvärv, avgifter, övrig utrustning

- Mark för nya bansträckningar och transportanläggningar, som inte ägs av Åre kommun eller Åre-liftarna AB arrenderas
- Homologisering, besiktningar o dyl
- Avspärrningar av arenområden med nätstängsel, ca 8 km, med 8 st insläppsportaler samt ca 3 km stängsel för kanalisation av publikströmmar.

8.9 Kalkyl

Programmet överensstämmer i huvudsak med stadsgarantihandlingar inför 1994 års spel (viss omredigering har gjorts). Freestyle/puckelpist har tillkommit. På några punkter har högre standard förutsatts - detta är baserat på erfarenheter som gjorts under marknadsföringen av tidigare kandidatur.

Kalkylen baseras i huvudsak på värden från tidigare ansökan.

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad/Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
8.1 Transportanläggningar	0	
8.2 Startområden	2 500	
8.3 Tävlingsbanor	14 000	
8.4 Målområde m m	29 500	
8.5 Informationsutr m m	1 500	
8.6 Förvärv, avgifter m m	500	
<hr/>		
Summa	48 000	

9 KOMPLEMENT, ÖSTERSUND

9.1 Ceremoniutrustning

Olympisk eld. Stor modell på invigningsarenan + 5 st av mindre modell på övriga arenor.

Utrustning i övrigt till invignings- och avslutningsceremonier förutsätts bli upptaget som driftkostnad.

9.2 Ceremoniplats

Prisutdelning förutsätts ske i centrala Östersund, exempelvis vid Rådhuset. Förberedelseutrymmen förutsätts finnas i befintliga byggnader.

Som temporära anordningar utförs följande:

- Ceremonipodium med prispall, flaggor, orkesterutrymme ca 100 m2 BTA
- 1 omg flaggspel ca 65 st
- TV-plattform och fälla för fotografer
- Avspärningar m m för publik
- Läktare för hedersgäster

9.3 Sekretariats- och informationsutrustning

- Tidtagningsutrustning
- Resultattavlor/Storbildstavlor

9.9 Kalkyl

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad/Kkr</u>	<u>Anm/Rest värde</u>
9.1 Ceremoniutrustning	12 000	
9.2 Ceremoniplats	1 500	
9.3 Sekretariats- och informationsutrustning	25 000	
<hr/>		
Summa	38 500	

10 **KOMPLEMENT, ÅRE**

10.1 **Ceremoniutrustning**

Olympisk eld 2 st av mindre modell, 1 st/målområde.

Prisutdelning förutsätts hållas kvällstid inom målområdet till respektive arena där ett fast podium med prispallar ochflaggstänger anordnas.

10.2 **Sekretariats- och informationsutrustning**

- Tidtagningsutrustning inkl internt ledningssystem
- Resultattavlor för mellan- och sluttid vid start, längs banan och vid mål
- Storbilds- och resultattavlor

10.3 **Träningsbackar**

Befintliga backsystem förutsätts bli utnyttjade. För slalom och storslalom: Tottbacken, Snobbrännan, Tvättbrädan och Hamrebacken.
"Schuss-träning" och vallatest för störtlopp: Rödkullen och Högåsensadeln.

Transportanläggningar:

Befintliga system kan utnyttjas.

Startområden:

Inga investeringskrav.

Träningsbanor:

Konstsnöanläggning i Snobbrännan rustas upp och förbättras.

Ny konstsnöanläggning i Tvättbrädan.

Övrigt:

Tidtagningssystem förutsätts hållas av nationstrupperna
Värmestugor på viss distans får accepteras.

Inga OS-investeringar.

10.4 Utrustning m m

Komplettering görs av tävlings- och träningsutrustning, t ex portmarkeringar, borrar, snöskotrar, pulkor, kommunikationsradio m m.

10.9 Kalkyl

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
10.1 Ceremoniutrustning	2 000	
10.2 Sekreteriats- och informationsutrustning	15 000	
10.3 Träningsbackar	1 500	
10.4 Utrustning m m	8 500	2 000
<hr/>		
Summa	27 000	2 000

11

Kalkyl

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/ Restvärde</u>
1 Backhoppning	134 000	300
2 Längdskidåkning	94 000	700
3 Skidskytte	36 000	400
4 Skridsko	57 000	600
5 Bob och rodel	180 000	
6 Ishockey och konståkning	280 000	
7 Alpina grenar, arena 1	64 000	200
8 Alpina grenar, arena 2	48 000	
9 Komplement Östersund	38 500	
10 Komplement Åre	27 000	2 000
<hr/>		
Summa arenor	958 500	4 200

Kostnaderna gäller prisläget december 1989.

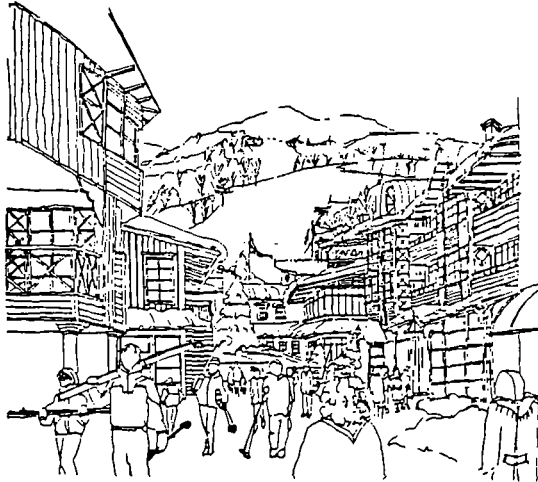
OLYMPISKA VINTERSPEL ÖSTERSUND - 1998

**BILAGA NR 2
TILL ANSÖKAN OM
STATLIG GARANTI**

INVESTERINGAR OLYMPISK BY

1. INRE ZON
2. YTTRE ZON
3. SÄKERHET
4. INREDN. o UTRUSTN.
5. KALKYL

K-KONSULT

JÄMTLAND AB

JANUARI 1990

INVESTERINGAR OLYMPISK BY

Totala antalet deltagare i nationstrupper har enligt senaste referenser ökat till 3300.

Olympiska byn i Östersund dimensioneras för ca 60 nationstrupper på sammanlagt 3000 personer.

Ca 300 personer ur trupperna - ledare tekniker m fl - förutsätts bo i Åre utan att speciella säkerhetsarrangemang behöver vidtagas där. För både träning och tävling reserveras dessutom utrymmen centralt i Åre i form av "Daghotell". Här skall erbjudas möjligheter till vila, samvaro, omklädning, administration, skötsel av tävlingsutrustning m m. Detta förutsätts ej belasta OS-budgeten.

Som olympisk by disponeras ett bostadsområde med preliminär lokalisering till Spikbodarnaområdet.

En boendestandard med 2 personer per rumsenhet + några 1-personrum per nation har förutsatts.

Byn består av en boendezon - inre zon - och en yttre zon dit även andra ackrediterade, t. ex press, har tillträde.

Hela byn inhägnas och bevakas med TV-kameror och vakter. Inpassering sker via vaktstuga till yttre zon och därifrån via ny vakt till inre zon. Vakt finns dessutom vid varje byggnadsentré.

Bostadsområdet byggs med 700 lägenheter. Till dessa hör normala bostadskomplement som förråd, tvättstugor, kvarterslokaler, garage, parkeringar m m, som också nyttjas av nationstrupperna.

4 st förskolor, LM-skola med fritidshem samt en butik förutsätts bli utbyggda i området.

I kalkylen ingår en temporär anpassning för OS-användning och kostnad för återanpassning/upp-rustning till normalt bostadsområde.

1 **INRE ZON**

- 600 lägenheter för aktiva, ledare och servicepersonal 45 600 m²
- 25 lägenheter för sällskapsutrymmen 1 900 m²
- 50 lägenheter för kontor/expeditioner till nationstrupper 3 800 m²
- 25 lägenheter för läkarexpeditioner 1 900 m²
- Förråd och verkstäder placeras i förråd och garage planerade för bostadsbehovet 9 000 m²
- Kvarterslokaler disponeras av nationstrupperna för genomgångar, videouppspelningar och rekreation 1 000 m²
- 2 st förskolor disponeras som informationslokaler och mindre restauranger med egen kökskapacitet för nationer med speciella krav 1 000 m²
- LM-skola och fritidshem disponeras temporärt som restaurang, bio, disco-tek, samvaro och när-hälsovård 2 000 m²

Mat förutsätts i stor utsträckning beredas i andra skolanläggningars kök och i regementskök för transport och slutlig tillredning i den Olympiska Byn.

2 **YTTRE ZON**

2 st förskolor disponeras för följande funktioner:

- Lokaler för mindre presskonferenser 150 m²
- Ackreditering, information, bank, post, tele 350 m²
- Kemtvätt, fotobutik, blomsterbutik m m 300 m²
- "Träffstuga" med enkel servering samt aktivitetsytor 400 m²

I den yttre zonen placeras även en permanent livsmedelsbutik. Denna byggs och drivs helt på kommersiell grund 500 m²

3 **SÄKERHET**

Området inhägnas. Vid entré(-er) och transportinfart(-er) samt vid passage mellan zonerna anordnas vaktstugor.

Efter spelens slut rivs inhägnaden. Vaktbyggnader omdisponeras eller flyttas bort.

4 **INREDNING och UTRUSTNING**

Lägenheter inreds i enkel hotellstandard samt med bord och stolar i kök.

Övriga lokaler såsom sällskapsutrymmen, kontor, läkarexpeditioner, serveringar m m inreds och utrustas i normal omfattning.

Efter spelens slut avyttras en stor del av inredningen.

5 **KALKYL**

Kostnader gäller prisläget i december 1989.

För bostäder med biutrymmen har som investering räknats 6 månaders hyra baserat på 12 % ränta. Till detta har lagts en uppskattad kostnad för uppfräschning och färdigställande till normalt bostadsområde.

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/ Restvärde</u>
1 Inre zon	65 000	
2 Yttre zon	5 000	
3 Säkerhet	5 000	500
4 Inredning och utrustning	43 000	11 500
<hr/>		
Summa	118 000	12 000

OLYMPISKA VINTERSPEL ÖSTERSUND - 1998

BILAGA NR 3
TILL ANSÖKAN OM
STATLIG GARANTI

INVESTERINGAR

MEDIABY

1. BOENDE 2. SERVICE 3. KALKYL

K-KONSULT

JÄMTLAND AB

JANUARI 1990

INVESTERINGAR MEDIABY

Mediapersonalen bedöms enligt senaste referenser uppgå till ca 6000 personer.

Av dessa bedöms 1500 - 2000 personer ha Åre som huvudsaklig verksamhetsort. Dessa förutsätts få sitt boende ordnat inom (år 1998) existerande turistbäddkapacitet i Åreområdet.

För övriga bör boendet ordnas i eller i anslutning till Östersund. För att klara detta förutsätts att man som en dellösning kan erbjuda ett nybyggt bostadsområde som temporärt ställs till förfogande som mediaby.

1 BOENDE

Byn dimensioneras preliminärt för 2100 personer.

Boendestandarden förutsätts vara 1 person/rum (sovrums resp vardagsrum). Lägenheterna möbleras med säng och skrivarbetsplats i varje rum, sittgrupp med TV i vardagsrum och matbord och stolar i kök.

Ett bostadsområde på 700 normalstora lägenheter (snittstorlek 3 RK) och ca 53 000 m² LY motsvarar detta program. Storleken blir därmed lika som för den Olympiska By som ingick i ansökan om statsgaranti för 1994 års spel.

Inredning

2 SERVICE

Inom det normala byggbeståndet av kvartersgårdar och förskolor som byggs i området anpassas ca 1000 m² BRA till temporära servicelokaler för mediapersonalen.

Lokalerna skall innehålla ackreditering och information, servering, pub, bar, sällskapsrum, TV/videorum m m.

Bostadsområdet förutsätts ge underlag för en livsmedelsbutik som skall vara i drift under OS. Denna förutsätts ej belasta OS-budgeten.

Inredning

3 KALKYL

Kalkylen baseras helt på delkostnader ur beräkningar för Olympisk By i statsgarantiunderlaget för 1994 års spel.

Kostnaderna är framräknade till prisläget december 1989.

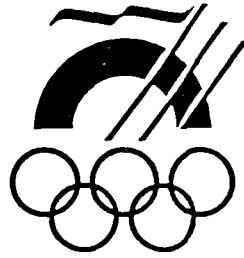
Investeringar har räknats enligt följande:

- 6 månaders hyra för bostadsområdet baserat på 12 % ränta
- Temporär anpassning för OS-användning
- Återställande/upprustning till normalt bostadsområde
- Inredning

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
1 Boende: Hus	58 500	
Inredning	36 000	10 000
2 Service: Hus	2 500	
Inredning	1 000	
<hr/>		
Summa	98 000	10 000

OLYMPISKA VINTERSPEL ÖSTERSUND - 1998

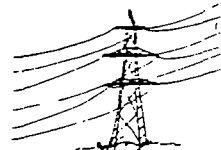
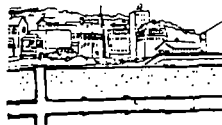
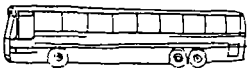
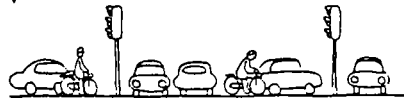
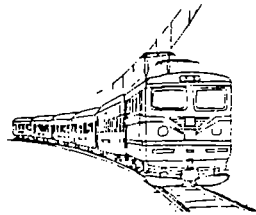
BILAGA NR 4
TILL ANSÖKAN OM
STATLIG GARANTI

INVESTERINGAR

INFRASTRUKTUR

1. KOMMUNIKATIONER
2. VA-FÖRSÖRJNING
3. KRAFTFÖRSÖRJNING
4. KALKYL

ÖSTERSUNDS och ÅRE KOMMUNER
JÄMTKRAFT och K-KONSULT

JANUARI 1990

KOMMUNIKATIONER

Östersund och Åre har generellt sett goda förbindelser utåt inom alla trafikslag och väl fungerande lokala väg- och trafiknät. Planer finns för ytterligare utbyggnader, som beräknas vara färdigställda före 1998. De olympiska vinterspelen innebär dock en väsentligt ökad belastning.

Följande redovisning belyser översiktligt hur detta kan klaras. De investeringar, som krävs p g a OS och som annars ej skulle genomföras, tas här upp som OS-kostnad. Extra driftkostnader för OS, som ej leder till motsvarande intäkter, redovisas under Driftkostnader.

Preliminär trafikanalys

I spelen engageras direkt cirka 15 000 personer och en publik av 40 000 - 100 000 personer/dag. Fördelningen mellan Åre och Östersund kan uppskattas vara ungefär följande:

	OS-engagerade	Publik/dag
Östersund	9 000	30 000-80 000
Åre	3 000	5 000-30 000

Publiken består av lokalt boende, flerdagsbesökare och dagsbesökare.

Till- och frånresor

Det antas att de OS-engagerade anländer under en 14-dagarsperiod med stegradt antal de sista dagarna. Avresa sker med stark koncentration till 2 dagar.

Publiken anländer och avreser under hela tävlings-tiden, d v s 13 dagar med toppar första och sista dagarna.

Dimensionerande blir avresedagarna.

En gissad fördelning på färdmedel kan se ut på följande sätt:

Bruttotrafik i en riktning och sammanlagt under 2 dygn

	Antal	Flyg	Tåg	Väg	Lokalt boende
Nations- trupper	3 300	2 700	300	300	-
Offi- cials	700	700	-	-	-
Press, radio, TV, tele- verket	7 000	4 000	1 500	1 000	500
Funktio- närer och personal- förstärk- ningar	7 000	1 200	500	700	4 600
Publik	90 000	5 000	10 500	48 000	26 500
Summa	108 000	13 600	12 800	50 000	31 600

Detta kan ge ett kapacitetsbehov maximalt för flyg respektive tåg av 7000 å 8000 personer under en dag.

Marktransporter till flygfält respektive järnvägsstation i Östersund behöver då dimensioneras för att under en dag frakta sammanlagt cirka 15000 personer i en riktning.

Dagspendling till och från Östersund-Åre

Pendlingsfrekvensen beror på var publiken kan beredas övernattningsmöjligheter. Huvudparten torde kunna bo inom 10-15 mil från axeln Östersund-Åre och kommer att i hög grad utnyttja egen bil eller charterbussar för pendling till tävlingarna. Det är dock inte osannolikt att 5000 å 10000 människor per dag kan utnyttja tåg utmed linjen Sundsvall-Östersund-Åre-Storlien-Trondheim. Marktransporter till tåg erfordras.

Utpendling mellan Åre och Östersund

Det kan uppskattas att 5000 å 10000 människor per dag kommer att förflytta sig mellan förläggning/bostad på ena orten och tävlingsområdet på andra orten. Det är av vikt att dessa förflyttningar kan ske i anslutning till tävlingars början respektive slut, helst inom en tidsrymd av ett par timmar.

En "gissad" fördelning på färdmedel kan vara följande:

Tåg	2 000-5 000 personer/riktning
Charterbuss	1 000-2 000 "-
Reguljär buss	100- 500 "-
Egen bil	2 000-2 500 "-

Siffrorna kan tjäna till ledning för beräkning av kapacitetsbehov på respektive färdmedel samt parkeringsutrymme. För tågresenärer tillkommer kravet på anslutande bussar.

OS-organisationens egna transporter

Organisationen skall hålla transportservice till alla ackrediterade.

Alla grupper skjutsas till och från flyg respektive tåg.

En normalstor nationstrupp betjänas med minst 3 personbilar/minibussar. Varje ishockeylag skall disponera 1 buss.

IOC-medlemmar, ordförande och generalsekreterare i nationella olympiska kommittén m fl skall ha bil med chaufför till förfogande.

För mediapersonal hålls transportservice mellan boendet, arenor, mediacentra och andra aktuella resmål samt mellan Östersund och Åre.

Funktionärer m fl har stora transportbehov.

För att klara detta byggs en transportcentral upp - TPC - med central administration och bokningsexpeditioner, rum för chaufförer m m vid de mest frekventa resmålen. Bokningssystemet samordnas med övriga buss- och taxitransporter.

Särskilda parkeringsytor reserveras.

OS-organisationen bör också sörja för att ett stort antal hyrbilar finns att disponera.

Trafikförsörjning till de mest publikdragande arenorna i Östersund

Följande räkneexempel visar hur 50 000 personer kan komma till eller från en arena.

Gående	10 % 5 000	10 % 5 000	20 % 10 000
Egen bil	40 % 20 000	60 % 30 000	25 % 12 500
2,5 pers/bil	8 000 p 25 ha	12 000 p 36 ha	5 000 p 15 ha
Charterbuss	15 % 7 500	10 % 5 000	20 % 10 000
50 pass/buss	150 buss-p 2 ha	100 buss-p 1,5 ha	200 buss-p 2,5-3 ha
Allmän buss	25 % 12 500	10 % 5 000	30 % 15 000
50 pass/buss enkel väg 2,5 turer/buss	100 bussar	40 bussar	120 bussar
Taxi, Limousine	10 % 5 000	10 % 5 000	5 % 2 500
3 pass/bil enkel väg 2,5 turer/bil	1 700 700 bilar	1 700 700 bilar	800 350 bilar

Följande slutsatser kan dras om dimensioneringsförutsättningar.

- Det erfordras goda gångvägar mellan centrum och tävlingsområdena.
- För bilparkering krävs en sammanlagd yta av 25-35 hektar som rymmer 8 000-12 000 bilplatser. Parkering bör av kapacitetsskäl spridas till flera platser inom max 1-1,5 km avstånd från arenaområdet. (Parkering på längre avstånd kräver en betydande insats av pendelbussar.) Handikapparkering erfordras i anslutning till entréer. Gångvägar bör ordnas mellan parkering och arenor.
- För allmän busstrafik erfordras kapacitet för att transportera 10 000-15 000 passagerare inom en tidsrymd av 1 - 2 timmar. Eftersom det måste förutsättas att normal trafikförsörjning - eventuellt med undantag av skolskjutsar - skall fungera också under spelen, innebär detta att 100-talet extra bussar erfordras.

- För charterbussar krävs ytor för avlämnande av passagerare. Parkering för 150 - 200 bussar bör anordnas nära arenorna.
- Taxi och limousine kommer att krävas för betalstarka besökare till OS (t ex representation). Ett tillskottsbehov av 300-500 bilar är inte orimligt.
- Särskilda anföringsområden reserveras för transporter av nationstrupper, officials, funktionärer och massmediapersonal.

Trafik i Åre

Programmet baseras på tidigare OS-utredningar, där bl a erfarenheter från WC-tävlingar vägts in.

Generella trafikkrav

I den kommande trafikplaneringen skall särskild omsorg ägnas åt följande kategorier.

- räddningstjänst
- servicefordon
- varutransporter
- handikappade

Trafikcentral

Kravet på samordning av den totala trafikbilden blir mycket stor och direkt avgörande för kvalitet och servicenivå. Här föreslås upprättandet av en ledningscentral bestående av alla tänkbara kommunikationsslag, samt andra viktiga funktioner, såsom tull, passpolis och militära myndigheter. Möjligheterna till snabba beslut och rätt kommunikation i en ledningscentral blir direkt avgörande för den totala transportapparaten som kommer att få väsentlig betydelse i ett OS.

1.1 Flyg

1.1.1 Reguljärflyg och charterflyg

Reguljärflyg Östersund-Stockholm t o r kan bedrivas med varierande intensitet. Som grund kan en tidtabell på 30 min mellan avgångarna läggas. Som alternativ kan non-stop-trafik tillämpas vilket ger stora möjligheter att följa bokningsläget dag för dag och därmed fylla på med avgångar efter behov.

Charterflyget, med plan på upp till 200-300 passage-rare, passar in mot reguljärflyget. Under OS-veckorna kommer Frösön att fungera som en storflygplats. Man kommer då att ta till s k "slotts" d v s styrning på ankomsterna.

Bansystem och plattor

Befintliga taxibanor behöver breddas. Dessutom krävs en ny parallell taxibana.

Stationsplattan utökas från nuvarande 4 till 5 platser.

För charterplan förutsätts att den militära sidan får utnyttjas.

Terminal

Den nya terminalen klarar en snabb genomströmning även vid tät tidtabell med 3-4 samtidiga plan i storleken 115-140 platser.

Charterflyget föreslås styras till militärsidan där provisoriska terminalfunktioner inklusive pass och tull etableras (för ackrediterade skall enligt den olymiska chartern förenklade rutiner tillämpas).

Flygstationens buss- och bilsida

Genom viss styrning av privatbilarna till förmån för bussar och taxi, klarar sig angöringssidan utan investeringar.

1.12

Helikopterflyg

Verksamheten organiseras och utgår från Jämtlands Aeros anläggning i Göviken. Extra landningsplatser kan anordnas på isen.

Temporära helikopterlandningsplatser anordnas i anslutning till arenor och på ATS - snöröjd yta ca 40x40 m med fria in- och utflygningsriktningar. Området inhägnas.

I Åre snöröjs Årevallen och prepareras som landningsplats. Befintlig hangar utnyttjas.

En kapacitet på ca 25 pers/tim mellan Östersund och Åre har lagts som preliminär förutsättning.

Utöver den kommersiella trafiken används helikoptrar av polis och i räddnings/sjukvårdstjänst. Eventuella krav på särskild trafikledning och samordning utreds senare.

1.13 Privatflyg

Privatflyg till Östersund hänvisas till Ope-fältet som förutsätts vara upprustat före 1998.

I Åre prepareras en landningsbana på 800x50 m på Åresjöns is. Taxibana och uppställningsplatser prepareras liksom väganslutning till Åre Strand.

1.2 Järnväg

SJ planerar en utbyggnad och modernisering av anläggningar och bana på linjen Östersund-Storlien. Åtgärderna planeras vara klara till 1998 på sträckan Östersund-Duved.

Planerna omfattar bl a utbyggnad av Åre och Duveds stationer till moderna terminaler, som kan i utbyggt skick mottaga väsentligt flera resenärer än i dag.

1.21 Pendeltrafik Östersund-Åre-Östersund

Pendeltrafik kan bedrivas i 1-timmes intervall med körtid på 70-75 minuter.

Varje tågsätt består normalt av 13 st moderna 2-klassvagnar och kan ta upp till ca 1000 resande.

Kapacitetsexempel: Boende i Östersund skall se en utförsåkningstävling i Åre. Exempel på tider och kapacitet:

Ö-Å: Körperiod 06.15-10.30 = 4 000 resande

Å-Ö: Körperiod 14.15-18.30 = 4 000 resande

Tävlingarna i Östersund ligger tidsmässigt mer spridda över dagen. Detta gör att boende i Åre, som dagspendlar till Östersund, kan sprida sitt resande över längre tid, vilket ger högre kapacitet.

Om arrangörerna för IOC eller andra intressenters räkning önskar särskilda konferensvagnar, kan SJ sälja sådana under OS-perioden. Dessa kan placeras i pendeltågen.

Pendeltågen är utrustade med högtalarsystem, där information om OS-arrangemang m m kan förmedlas.

1.22 Pendeltrafik Trondheim-Åre-Trondheim

Genom NSB försorg kan motpendeltrafik ordnas med en beräknad kapacitet per dag på ca 4000 personer.

För resenärer från Trondheim-Storlien till/från Östersunds-arrangemangen sker omstigning i Åre till pendeln Åre-Östersund-Åre.

1.23 Fjärrtrafiken till och från Jämtland

Trafiken från Stockholmsområdet samt Malmö/Göteborg kan ge en kapacitet som svarar mot dagens toppvintersport, d v s 3000 resande/dag. För tillresor före OS och frånresor efter OS kan kapaciteten uppgå till 5000 resande/dag. Tågen måste dock enligt preliminär bedömning ha Östersund som slutpunkt med omstigning till pendeltågen mot Åre.

Om efterfrågan finns, kan toppkapaciteten 5000 resande utnyttjas dagligen under OS-perioden.

1.3 Allmänna vägnätet

1.31 Utbyggnad av E75

Utbyggnad av E75 i ny sträckning nordöst om Östersund är högt prioriterad i den flerårsplan för byggande av riksvägar i länet, som vägverket skall fastställa i höst. Den kommer med säkerhet att i planen redovisas med färdigställande före 1998.

1.32 Bro över Rödösundet

En bro förkortar väsentligt restiden från flygplatsen till Åre. Den ger samtidigt en avlastning av trafik från Östersunds centrala delar. Vid ett OS får detta stor betydelse.

Bron har vid länsstyrelsens behandling av flerårsplan för byggande av länsvägar getts låg prioritet. Av den anledningen kan man inte räkna med att bron kommer att ingå i vägplanen för perioden 1988-1997.

En bro över Rödösundet är dock intressant för länet och vägverket, då den ersätter en färjeled. Diskussioner pågår om annan finansiering av bron.

1.33 Ny allmän väg i Åre

Ny väg byggs mellan E75 och väg 638. Vägen ersätter den väg vid Lundsgården, som blivit avskuren av störtloppsmålet, nivåskillnad 40 m, beräknad längd ca 550 m. Bredd 7,5 + 2,25 m gångbana på en sida - OS-investering.

1.4 Busstrafik

Kollektivtrafiken förutsätts få företräde under OS-perioden. Diskuterade transportlösningar:

- Matartrafik mellan järnvägsstationen och tävlingsarenorna, anpassade till tågtider (eventuellt utan turlista).
- Transfertrafik mellan flygstationen och arenor respektive hotell/boendeanläggningar.
- Speciella ringlinjer mellan järnvägsstation, hotell/boendeanläggningar och arenor.
- Trafik mellan centrum och arenor där generösa ytor reserveras för kollektivtrafiken.

I Östersund bedöms följande åtgärder behöva vidtagas:

- Omdisponering av ytorna kring järnvägsstationen för att ge kollektivtrafiken bättre förhållanden. Nuvarande parkeringsyta reserveras för bussar. Förbindelsen mot Strandgatan/Grängsgatan öppnas för bussar.
- Temporär bussteminal/värmestuga utförs vid järnvägsstationen.

Mellan länets övriga kommuner till och från Östersund bör länstrafiken utföra en omfattande specialtrafik - direkt till arenorna eller med omstigning till lokallinjer.

Mellan flygstationen och Åre utförs trafik med direktbussar.

Kollektiva resor kan som komplement till järnvägen ske med buss i linjetrafik och en (troligen omfattande) chartertrafik.

Organisation

Linjetrafiken bedöms kräva ca 100 st extra bussar. Dessutom behövs bussar i TPC-trafik och charterbussar. Inhyrning mot speciella avtal och tidigarelagd produktion bör studeras.

Behovet av en samordning av de olika transportinsatserna kommer att vara mycket omfattande. Eventuellt bör inte endast busstrafiken inordnas i ett gemensamt system utan även taxi och chartertrafik. Investeringar behövs dels för en sambandscentral, dels för utrustning i samtliga fordon.

1.5

Lokala trafiksystem

Östersunds trafikmönster

Under ett flertal år har i Östersund planerats för fortsatt utbyggnad och förbättring av en trafikring med stor kapacitet runt centrumområdet. Vidare planeras ombyggnad av en besvärlig gatukorsning på väg 88. Enligt vägverkets förslag till s k fördelningsplan finns möjlighet att erhålla statsbidrag till dessa åtgärder under början och mitten av 1990-talet enligt nedan.

Objekt	Beräknad kostnad (1987) Mkr	Tidpunkt enl fördel- ningsplan
Samordnade trafiksignaler längs Rådhusgatan	2,3	1990
Ombyggnad korsningen Litsvägen-Fältjägargränd	3,5	1991
Ombyggnad Gränsgatan m m	9,0	1993
Ombyggnad Strandgatan	8,5	1994
Grindplan (korsningen Rådhusgatan-Stuguvägen)	3,2	1995

Åtgärder enligt ovan förutsätts vara slutförda före 1998.

Den nya trafikringen ger tillsammans med en komplett E75-förbifart en ökad smidighet och kapacitet. Detta är speciellt viktigt under OS, då alternativa möjligheter till ledning av trafiken måste kunna utnyttjas.

I kalkyl för 1.51-1.57 upptas alla förberedande arbeten i väg- och gatusystemet som investeringskostnad medan preparering av temporära parkeringsytor, avstängningar, skyltningar, trafikledning o dyl tas upp som driftkostnader.

Trafik till och från arenaområden föreslås ske efter följande mönster:

1.51 Backhoppning Östberget

Max publik 50 000 personer.

Buslinjer till hoppbackarna dras i enkelriktad slinga med angröring på Byvägen.

Avstängning eller hård reglering av all annan trafik förutsätts inom Hornsbergsområdet under de mest publikdragande tävlingarna.

Bilparkering för publik anordnas på Storsjöns is med 5000-8000 platser. Tillfart föreslås från nuvarande vintervägutfart vid hamnen, från Minnesgårde och från Frösödal Isen prepareras med snöröjning för att ge ökad istjocklek samt ev beläggning med fiberduk och vattenspolning/frysning.

Från isparkeringen prepareras gångvägar till de två gångtunnlar under Vallalejen som finns vid Trädgårdsvägen och Frösödal. Intill gångtunnlarna anordnas hållplatser och erforderliga vändslingor för pendelbussar, som för publiken vidare till arenorna på Frösön.

Parkering för charter- och långfärdsbussar anordnas på skolgårdar och på gator inom Hornsbergsområdet.

Vissa gator reserveras som huvudgångstråk för publik.

1.52 Längdskidåkning, Skidstadion

Max publik 40 000-45 000 personer.

Busshållplatser med vändslingor anordnas dels på "Trekanten" mellan Litsvägen och Genvägen, dels vid Utsikten genom ombyggnad och komplettering av befintlig parkering. ÖSK-vägen breddas för att klara mötande bussar.

Charterbussar och långfärdsbussar anvisas parkeringsplats på temporärt preparerade ängsytor intill ÖSK-vägen och på gator inom närområdet.

Bilparkeering för publik - prel ca 5000 platser - anordnas inom närområdet på I5s mark, där körgårdar, skjutbanor m m förutsätts kunna nyttjas. Temporära ytor iordningsställs genom snöröjning, tjälning och preparering av ytan med fiberduk och pistad/packad snö. Viss översyn, komplettering eller breddning av tillfartsvägen torde bli nödvändig, liksom byggande av infarter till temporära p-ytor.

Från parkeringsplatserna på I5-området iordningsställs gångvägar mot Skidstadion. Vissa permanenta förberedande arbeten + temporär preparering av ytskiktet förutsätts.

Väg 88 förutsätts bli avstängd eller hårt trafikreglerad under tävlingar.

Gångvägssystem mellan centrum och Skidstadion och Utsikten byggs ut genom breddning av trottoarer och komplettering till befintliga gångvägar.

Vid maximal publikbelastning kan även parkering till skidskyttestadion enligt 1.53 behöva nyttjas (anpassning av tävlingsschemat förutsätts). Vissa åtgärder kan komma att krävas för att kanalisera gående genom eller förbi Sollidenområdet.

1.53 Skidskytte, Remonthagen

Max publik 15 000 personer.

Hela ytan mellan arenaområdet och E75/Stuguvägen (ca 10 ha) prepareras temporärt som trafik-, angörings- och parkeringsytor (parkeringsytor för administration, officials och nationstrupper ligger utanför ytan och ingår i arenakalkylen).

Preparering kan göras med teknik enligt 1.52.

In- och utfarter från Stuguvägen kompletteras.

Angöringsplatser anordnas nära arenan för bussar i linjetrafik och pendeltrafik samt för charter och långdistansbussar.

Övriga disponibla ytor används i första hand för uppställning av bussar, i andra hand som parkering för publik.

Parkeringskapaciteten för personbilar kommer med säkerhet att vara otillräcklig. Två möjligheter finns till komplettering - preparering av p-platser på A4s skjutbanor eller att man utnyttjar p-tytor enligt 1.51/1.52 med busspendel till Remonthagen. Valet beror delvis på hur tävlingsschemat kommer att se ut.

Gångvägssystem inom området prepareras så att publik så långt möjligt separeras från ackrediterade.

Gångvägar mot centrum och järnvägsstationen upprustas till erforderlig kapacitet.

1.54 Skridsko, Lövsta IP

Max publik 10 000 personer.

Parkering för personbilar prepareras på Ändsjön.

Befintlig parkering längs Mällbyvägen omdisponeras för att fungera som busshållplats för linje- och pendelbussar från parkering på Storsjön och Ändsjön.

Planerad ny parkering mittför AMU-center förutsätts vara utbyggd före 1998. Ytan omdisponeras till angöringsplats för charterbussar o dyl.

Lövstaskolans gård reserveras för bussuppställning.

Gräsytan söder om AMU prepareras till temporär parkering i första hand för bussar, i andra hand för bilar.

Personbilar hänvisas i övrigt till isparkeringar med busspendling till arenan.

Gångvägar från parkeringar och angöringsplatser till publikentréer kompletteras och rustas upp till erforderlig kapacitet.

1.55 Bob och Rodel, Östberget - Kvarnsved

Max publik 20 000 personer.

Angöring för bussar anordnas på befintlig parkeringsplats vid Lövstabadet och på Byvägen dels vid Lövsta gård, dels intill uppfart mot Frösötornet.

Uppställningsplatser för bussar anordnas inom närområdet och i samordning med skridskotävlingar på Lövsta IP enligt 1.54. Personbilar hänvisas i huvudsak till isparkeringar enligt 1.51 och 1.54 med busspendling till arenan.

1.56 Ishockey och konståkning, Sportfältet

Max publik 14 000 personer.

Busshållplatser förutsätts vara utbyggda på de tre omgivande vägarna. Vid OS kan en utbyggnad av kapaciteten erfordras, likaså tillkommer ett behov av vändytor och väntplatser för pendeltrafik.

Uppställningsplatser för bussar och bilparkering förutsätts kunna ordnas inom området som permanenta lösningar (kostnad redovisas i kalkyl för arenor) och som temporär preparering av ängs- och gräsytor, bollplaner m m - 4-5 hektar.

1.57 Alpina grenar, Åre

Max publik 30 000 personer.

Av- och påstigningsfickor för 20-30 bussar anordnas intill målområdena - befintliga vid kabinbanan, nya vid Störtloppet. Hållplatser anordnas på torget som förutsätts vara reserverat för kollektivtrafik. Vändslingor planeras.

Uppställning för bussar finns intill järnvägsstationen.

Planerad parkeringsyta öster och väster om kyrkogården reserveras för bussparkering. Dessutom anordnas temporär bussparkering på snöröjda tjälade ängsytor norr och öster om planerad bilparkering. Detta kan ge plats för ca 100 bussar.

Ytterligare 100 bussar bereds uppställningsplats genom snöröjning och preparering av ängsmark i utkanten av samhället.

Temporär bussterminal(-er) 100 m² BTA utförs. Hyrda bodar förutsätts.

Eventuellt anordnas busspendel med småbussar mellan isparkering och arenor.

Parkering för publik anordnas på Åresjön för 3000 + 2000 bilar. 2 st tillfarter prepareras från Vik respektive väster om störtloppsmålet. För tillfart från öster breddas E75 med nytt avfartskörfält. Anslutningsväg mot sjön ses över och kompletteras (västra sidan).

Söder om störtloppsmålet iordningställs en parkerings- och uppställningsyta på ca 1000 m² mellan järnvägen och sjön.

De båda utfarterna utförs med manuellt bevakade plankorsningar med järnvägen. Temporära gångvägar utförs till Åre Strand respektive störtloppsmålet.

Allmänna parkeringsplatser i centrala Åre och intill arenorna reserveras för tävlingsarrangör och ackrediterade.

Befintlig väg norr om E75 mellan målområdena kompletteras för att fungera som huvudgångstråk.

Särskilda trafikreglerande åtgärder vidtas enligt samma mönster som för Östersund/Frösön. Breddad plogning utförs för avkörnings- och mötesramper, parkering m m.

1.9

Kalkyl

Kostnader är beräknade i prisläget december 1989.

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>
Parkering Storsjön	1 200
Gångvägar m m Skidstadion	500
Parkering Skidstadion	600
Parkering Remonthagen	250
Parkering Lövsta, Ändsjön	450
Parkering m m Sportfältet	350
Trafikanordningar Centralstation	300
Diverse	150
<hr/>	
Summa åtgärder i Östersund	3 800

För Åre har kostnader för allmänna och kommunala vägnätet hämtats från kalkyl till 1994 års spel. Med hänsyn till att vissa arbeten kan ha hunnit göras p g a senareläggningen har summan reducerats något.

Till budgeten tas efter reduktion och indexframräkning 3 900 Kkr.

2 VA-FÖRSÖRJNING

2.1 VA i Östersund

Den enda platsen där VA-systemet behöver förstärkas är på Frösön i Kvarnsvedsområdet. Detta beror på att drift av snökanoner vid hoppbacken samtidigt med uppbyggnad av rodelbana kräver stora momentana flöden. För ett uttag på 20 l/s för dessa ändamål krävs följande åtgärder:

- Tryckstegringsstationen "Fyrkanten" sätts i stånd och förses med nya pumpar
- Tryckstegringsstationen "Kvarnsved" rustas upp och förses med nya pumpar
- Tryckstegringsstationen "Frösötornet" rustas upp och förses med nya pumpar.

Totalt bedöms VA-kostnaden till 800 Kkr.

2.2 VA i Åre

Erforderlig utbyggnad förutsätts vara gjord före 1998. Eventuella temporära förstärkningar tas upp som driftkostnader.

KRAFTFÖRSÖRJNING

Åtgärder och kalkyl baseras på en utredning gjord av Jämtkraft AB.

Samtliga kostnader i prisnivå december 1989.

Frösön

Lövsta,	1 st transf stn 2 x 800 kVA	900 Kkr
Östberget,	1 st transf stn 1 x 800 kVA	640 Kkr
(backhoppning)		
Östberget,	3 st transf stn 1 x 800 kVA	1 850 Kkr
(bob/rodel)		

Östersund

Skidstadion,	1 st transf stn 2 x 800 kVA	550 Kkr
Remonthagen,	1 st transf stn 1 x 800 kVA	840 Kkr
Olympiabyn,	2 st 1 x 800 kVA och	
	1 st 2 x 800 kVA	2 200 Kkr

Inga kostnader är medtagna för Sportfältet, mediacentra och mediabyn.

Åre

Alpina arenor,	2 st transf stn 1x800 kVA	1 010 Kkr
----------------	---------------------------	-----------

Stationerna skall täcka behoven för resultattavlor, TV, provisoriska läktare m m. Den permanenta försörjningen av liftar, snökanoner, byggnader m m sker från befintligt hsp-abonnemang.

Kronor 7 990 Kkr

Totala anläggningskostnaden uppskattas alltså till ca 8 miljoner kronor exkl moms. Restvärdet för de stationer som kommer att demonteras efter OS förutsetts preliminärt motsvara momskostnaden, varför till budgeten förs 8 000 Kkr.

KALKYL

Kostnaderna gäller prisläget december 1989.

<u>Investeringsdel</u>		<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
1 Kommunikationer	Ö-sund	3 800	-
	Åre	3 900	-
2 VA-försörjning	Ö-sund	800	-
	Åre	-	-
3 Kraftförsörjn.	Ö-sund	7 000	-
	Åre	1 000	-
<hr/>			
Summa		16 500	0

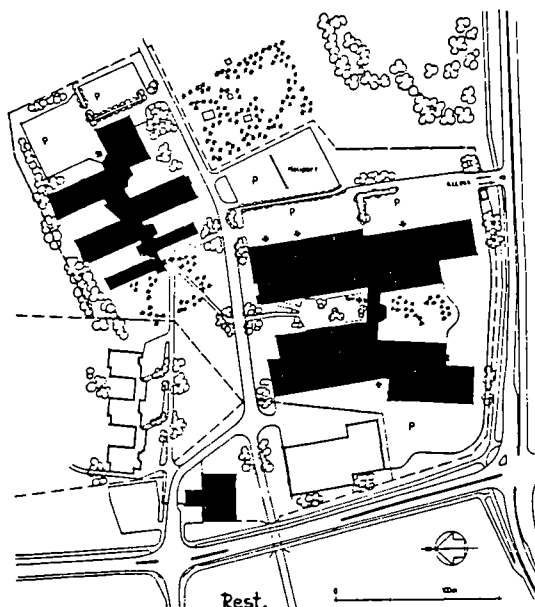
OLYMPISKA VINTERSPEL ÖSTERSUND - 1998

**BILAGA NR 5
TILL ANSÖKAN OM
STATLIG GARANTI**

INVESTERINGAR

MEDIACENTRA

1. PRESSCENTER
i ÖSTERSUND
2. RADIO-TV-CENTER
i ÖSTERSUND
3. MEDIACENTER i ÅRE
4. KALKYL

K-KONSULT

JÄMTLAND AB

JANUARI 1990

INVESTERINGAR. MEDIACENTRA

I Östersund får ATS och FörvS skolbyggnad, gymnastiksal och teknikhus disponeras. På A4s område finns militärrestaurangen, som utan speciella om-disponeringar blir en utmärkt pressrestaurang.

I Åre förutsätts en ny kongress- och sporthallsanläggning uppföras. Anläggningen anpassas temporärt till massmedias behov.

Subcenter, kommentatorshytter, teknikutrymmen m m på arenor redovisas till respektive arena.

1

PRESSCENTER I ÖSTERSUND

Presscenter arbetslokaler

- Administration	1	200 m2
- Skrivrum	2	930 m2
- Reception		10 m2
- Tryckeri, kopiering		200 m2
- TV-rum		200 m2
- Sammanträdesrum		60 m2
- Tidningsrum		100 m2
- Cafeteria		200 m2
- Nyhetsbyråer	1	430 m2
- Telefonboxar		140 m2
- Telexservice		140 m2
- Telefaxservice		140 m2
- Våtrum för bildbyråer	2	700 m2
- Omklädning		250 m2
- Kontorsutrymmen för uthyrning (alternativt reserv för skriv- utrymme)		600 m2
- Informationscentral		<u>200 m2</u>

Summa programyta för skrivande
press, fotografer, bildbyråer,
fotolab mm m 10 500 m2

Presscenter, övriga utrymmen

- Entréutrymmen, omklädningsrum (foto), kpr och toaletter
- Uppehållsrum, bibliotek, tidningsrum
- Cafeteria/bar

Presskonferenser

Utrymmet skall kunna ta emot 400 personer, varav 250 sittande, + podium och vara utrustat för simultantolkning ca 500 m2

Entré och foajéutrymmen

Gemensamma ytor för press och Radio/TV

- Sjukvårdsservice 300 m2
- Utrymmen för ackreditering 200 m2
- Bank, post och resebyrå 200 m2
- Taxfree shop och bar 300 m2

Summa programyta 1 000 m2

Anpassning av Skolhuset och Gymnastiksalen till presscenter

Skolhuset kan med enkla medel omvandlas till ett väl fungerande presscenter för skrivande press och fotografer.

Stora presskonferenslokalen föreslås bli placerad i Gymnastikbyggnaden, där temporär anpassning, utrustning och inredning görs.

Gemensamma lokaler placeras i Skolhuset. Den resebyrå som redan finns passar väl in i OS-användningen.

Av byggnadens totala yta på ca 21 000 m2 BTA beräknas drygt 16 000 m2 tas i anspråk. Viss reservyta finns således även om alla utrymmen av praktiska skäl inte kan ställas till förfogande.

Byggåtgärder erfordras endast för våra utrymmen (fotolab m m) som placeras i vagnhall och plan 3 i flyglarna J och L.

Byggnaden har ett väl utbyggt telenät med 10 par teleledningar till varje lektionssal och komplett högtalaranläggning. Detta gör att kompletteringsbehovet blir begränsat.

Anpassningsarbeten och utrustning

- Vagnhall förses med enkel spånskivevägg innanför ytterväggen och delas upp i tre delar.
- Våtutrymmen i skeppen J och L, plan 3, förses med temporärt golv av spånskivor (skydd mot fotkemikalier).
- Våtrumdelar förses med anordningar för riskavfall som pumpas till tankar
- Cafeteriautrustning
- Återställande och avstädning av hela skolbyggnaden.

2

RADIO/TV-CENTER I ÖSTERSUND

Program arbetslokaler

- Studioblock för gästande bolag, 30 st	1 620 m2
- Större radiostudio	100 m2
- TV-studio för gästande bolag	200 m2
- Masterkontroll + VB-rum	400 m2
- CAR	300 m2
- ENG-redigering, 2 st	30 m2
- Off-tube kommentering, 15 st	90 m2
- Kontrollrum för off-tube	20 m2
- Uppehållsrum för tekniker	50 m2
- Sammanträdesrum, 4 st	100 m2
- Briefingrum	200 m2
- Kontor för administration, RR + SVT, 20 st	400 m2
- Teknikbokning	100 m2
- "Rental service"	50 m2
- Tekniskt varmförråd, 2 st	200 m2
- Tekniskt kallförråd	200 m2
- Tekniskt underhåll	100 m2
- Redaktion för gästande TV-bolag, 21 st	1 365 m2
- Dito för större TV- bolag, 5 st	2 500 m2
- Yta för svenska TV-sporten	<u>1 000 m2</u>

Summa programyta för Radio-TV 9 025 m2

Utrymme för masterkontroll m m måste börja byggas upp i oktober 1997. Övriga lokaler skall disponeras januari t o m mars 1998.

Speciella arbetsutrymmen

- Yta för amerikanskt TV-bolag (prel)	4 000 m2
- Televerket Radio	200 m2
- Informationscentral	<u>200 m2</u>

Summa programyta 4 400 m2

Övriga utrymmen

- Entréutrymmen, omklädningsrum, kpr och toaletter
- Uppehållsrum, bibliotek, tidsningsrum
- Cafeteria/bar

Anpassning av Teknikhuset ATS till Radio/TV-center

Av byggnadens totala yta på ca 28 800 m² BTA beräknas ca 20 000 m² tas i anspråk för Radio/TV-centret.

Ytterligare reservyta finns kvar även om alla utrymmen av praktiska skäl inte kan ställas till förfogande.

Byggnaden har en struktur som är mycket lämplig för ändamålet. De stora hallarna delas upp med temporära byggelement till mindre studioblock, redaktioner m m. Gårdshusens lokaler förutsätts kunna nyttjas utan byggåtgärder.

Anpassningsarbeten m m

- Ombyggnad av utbildningshallar m m till studioblock, redaktioner m m
- Återställande och avstädning av hela skolbyggnaden
- Inredning och utrustning förutsätts hållas av Radio-TV-bolagen.

Markarbeten

Befintliga gårdsytor och parkeringar förutsätts ha tillräcklig yta för parkering, Hkp-landningsplats o dyl

MEDIACENTER I ÅRE

Presscenter

- Utrymmen för nyhetsbyråer, administration, skrivrum, sammanträden m m	400 m2
- Våtutrymmen för bildbyråer	<u>200 m2</u>
Summa programyta	600 m2

Radio/TV-center

- Radiostudios för gästande bolag,	50 m2
- TV-studio för gästande bolag	100 m2
- Bokningskontor	20 m2
- Uppehållsrum för tekniker	30 m2
- Tekniskt förråd	30 m2
- Tekniskt underhåll	30 m2
- Kontor för administration, RR + SVT, 5 st	100 m2
- VB-rum, CAR	50 m2
- Redaktioner för gästande bolag, 15 st	<u>240 m2</u>
Summa programyta	650 m2

OS-arrangören skall hålla med reservkraft till verksamheten.

Gemensamma utrymmen

- Ackreditering och informationscentral	100 m2
- Bank och post	100 m2
- Taxfree shop och bar	160 m2
- Servering (cafeteria + restaurang)	<u>340 m2</u>
Summa programyta	700 m2

Massmediacenter i Åre:

Summa programyta	1 950 m2
------------------	----------

Ny kongress- och sporthallsbyggnad som media-center

Kongressdelen anpassas temporärt till de speciella OS-kraven för presscenter.

Inför olympiska spelen byggs sporthallens "skal". Inom detta utföres temporära lokaler enligt programmet. Hallen utnyttjas delvis i två plan. Blivande omklädnings- och förrådsdelar används till våtutrymmen för foto och temporärt kök. Efter avslutade spel färdigställs hallen till permanent sporthall.

Ca 100 p-platser utföres för OS-behovet och framtida användning.

Anpassningsarbeten inredning m m

- Temporärt mellanbjälklag
- Indelning av hallytor i mindre rumsenheter och block enligt program
- Temporär köksutrustning
- Temporär inredning i presscenter och gemensamma utrymmen (Radio-TV-bolagen förutsätts hålla egen inredning och utrustning).

4

KALKYL

Kalkylen baseras på delkostnader ur beräkningar för 1994 års spel. Tillägg har gjorts för ändrade programförutsättningar, bl a avseende restaurang, presskonferensutrymmen och sjukvårdsservice.

Kostnaderna är framräknade till prisläget december 1989.

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>
1 Presscenter i Östersund	9 100	200
2 Radio/TV-center i Östersund	18 900	1 400
3 Mediacenter i Åre	30 000	400
<hr/>		
Summa	58 000	2 000

Radio- och TV-bevakning vid OS 1998 i Åre/Östersund

PLANER OCH KALKYLER

DECEMBER -89

PM OM RADIO- OCH TV-BEVAKNINGEN AV OS 98 I ÖSTERSUND OCH ÅRE.

UPPSKATTNING AV KOSTNADER OCH LOKALBEHOV.

- I. Policy, förutsättningar.
- II. Sammanfattning av kostnader.
- III. Lokalbehov.

Bilagor:

- Bilaga 1: Tävlingschema.
 - Bilaga 2: Behov av tekniska resurser för arenabevakning.
 - Bilaga 3: Behov av tekniska resurser i radio- och TV-centra i Östersund och Åre.
 - Bilaga 4: Driftspersonal - behov och kostnader.
 - Bilaga 5: Övriga driftskostnader
 - Bilaga 6: Lokalbehov för radio och tv.
 - Bilaga 7: Förplanering.
 - Bilaga 8: Intäktskalkyl.
-

I. POLICY, FÖRUTSÄTTNINGAR.

1. En absolut förutsättning för att de moderna Olympiska Spelen blivit internationella storhändelser och därmed av stort PR-värde för värdnationen är en väl fungerande massmedia-bevakning. Radio och tv ger möjlighet för i stort sett hela jordens befolkning att följa spelen och ett stort ansvar åvilar arrangerande lands rundradiobolag.

Insatserna från de ansvariga radio- och tv-bolagen vid olympiaderna under 60-, 70- och 80-talen har varit betydande och absolut senaste "state-of-the-art" hos teknisk utrustning har alltid utnyttjats.

En utgångspunkt för Sveriges Radio-bolagens planering inför vinter-OS -98 i Östersund/Åre är att hålla samma höga standard och säkerhet som under tidigare spel.

Det direkta underlaget för denna rapport är erfarenheter och uppgifter från tidigare spelen främst vinter-OS i Calgary och planeringsunderlaget för Albertville -92.

2. En helt ny tv-teknik kommer sannolikt att långsamt införas under 90-talet. Det är den sk HDTV (High Definition TV, högupplösnings-tv) som innebär en avsevärt bättre bild jämfört med nuvarande PAL-system. Den högre kvaliteten medger att tittaren kommer kunna avnjuta en avsevärt större bild med ett höjd/bredd-förhållande på 9:16. Redan under Söul-OS användes HDTV på experimentbasis - tekniken anses ligga speciellt väl till för sport i tv och planeras även för kommande Olympiska Spel..

HDTV-utrustning kommer sannolikt vara betydligt dyrare än nuvarande 625/50/PAL, gissningsvis dubbelt så dyr. I denna kalkyl har inga hänsyn tagits till det systemskifte en övergång till HDTV-teknik kommer att innebära.

3. Radio- och tv-bevakningen av OS 98 i Östersund och Åre har enligt ur SR's uppfattning två syften

- att bevaka samtliga tävlingsevenemang inkl prisutdelningar, invigning och avslutning och erbjuda alla nationer som så önskar multinationella oredigerade tv-program och produktion av internationellt ljud. Tre multilaterala kanaler planeras.
- att mot betalning erbjuda resurser för unilateralt riktat material. I första hand avses resurser för produktion av egna radio- och tv-program och inslag för överföring till hemlandet.

4. Vissa nationer, USA, Japan m fl fordrar vanligen avsevärda resurser och arrangemang utöver denna service. Man tar med sig stora mängder egna tekniska resurser som kräver lokaler, kameraplatser, parkeringsytor, kraftförsörjning, förbindelser etc. Detta har **inte** beaktats i kalkylen.

5. Televerket Radio/Rundradio svarar för alla förbindelser enligt det ordinarie avtalet mellan bolagen. Normalt avses då all överföring av programmaterial med tillhörande kommandoförbindelser till och från samt mellan produktionsplatserna. Inom produktionsplatserna svarar normalt programbolagen själva för erforderliga förbindelser. På grund av den stora omfattningen och komplexiteten hos vissa arrangemang (utförsåkning o längdåkning på skidor) kommer Televerket att svara även för vissa överföringar mellan enskilda kameror och OB-enheterna.

RR och SVT har försett Televerket med uppgifter om de aktuella förbindelsebehoven.

6. Radions och TV's behov av teletjänster är omfattande. Uppgifter om dessa behov har överlämnats till Televerket. Kostnaderna har inte medtagits i denna kalkyl.

7. Tävlingsprogrammet som redovisas i bilaga 1 utgör den primära planeringsbasen som direkt bestämmer omfattningen av insatser i form av tekniska resurser och personal. Programmet är utarbetat inom SVT som ett förslag, i avsikt att minimera resursbehoven. Ändringar i förhållande till bilaga 1, t ex tillkomst av nya tävlingsgrenar o dyl, medför kostnadsökningar.

8. Policyn vid kalkylering av kostnader för tekniska resurser har varit att i möjligaste mån undvika investeringar. RR's och SVT's egna resurser räcker bara till att täcka en bråkdel av resursbehoven. Planeringen förutsätter att avsevärda resurser i både apparatur och personal kan hyras från andra länders rundradioorganisationer, främst inom Norden.

Radio- och tv-centrena i Östersund och Åre kräver emellertid omfattande installationer och specialutrustningar som inte är möjliga att hyra eller återvinna.

9. Alla priser är beräknade i prisläge december -89 och inkluderar mervärdesskatt.

10. Det är numera regel att värdlandet tar betalt av gästande radiobolag för exklusiva tjänster såsom redaktionsrum med inredning och utrustning, studioutnyttjande, reportageteam, videobandredigering etc. Det är alltså rimligt att räkna med vissa intäkter.

11. Samtliga lokaler anskaffas, byggs och grundinredes av arrangören utan kostnad för Sveriges Radio-koncernen. Programbolagen (RR och SVT) svarar för installation av teknisk utrustning.

12. Arrangören svarar för kraftförsörjning enligt specifikationer från Sveriges Radio. Arrangören svarar också för reservkraft för fasta anläggningar såsom Radio- och TV-center i Östersund och Åre. SR svarar för reservkraft på OB-platser.

13. Arrangören svarar för att elektriska signaler representerande tidtagning och resultatredovisning överföres kostnadsfritt till SR's utrustning.

14. SR förutsätter att koncernens kostnader för bevakning av de Olympiska Spelen enligt ovan inte belastar rundradiofonden. Kostnaderna för produktion enligt här angivna förutsättningar betalas av OS-kommittén enligt särskilt avtal mellan kommittén och SR-koncernen.

II. SAMMANFATTNING AV KOSTNADER.

Sammanställning av de kostnader som redovisas i bilagorna:

1. Driftskostnader.

Tekniska resurser på arenor (bil 2)	36.2 Mkr
Tekniska resurser i radio- och TV-centra (bil 3)	
Östersund	10.6
Åre	0.4
Personalkostnader (bil 4)	49.7
Planeringskostnader (bil 7)	33.1
Övriga driftskostnader (bil 5)	11.4

SUMMA DRIFTSKOSTNADER: 141.4 Mkr

2. Anskaffningskostnader.

På arenorna (bil 2)	7.4 Mkr
I radio- och TV-centra (bil 3)	
Östersund	15.5 Mkr
Åre	3.7

SUMMA ANSKAFFNINGSKOSTNADER: 26.6 Mkr

3. Budgetreserv. 15%	25.2 Mkr
4. Summa kostnader.	
Enligt ovan 1) , 2) och 3)	189.9 Mkr
5. Intäkter.	
Enligt kalkyl (bil 8)	6.0 Mkr
6. Nettokostnad	
Enligt ovan 1) - 5)	187.2 Mkr

7. Behov av likvida medel.

Merparten av kostnaderna såsom teknikhyror och personalkostnader utfaller till betalning i samband med spelen. Eventuella behov av förskottsmedel för detta har ej beaktats.

För anskaffning av teknisk materiel och planering krävs en tidigare tillgänglighet.

För anskaffningar:

1:a kvartalet 1996	8.0 Mkr
3:e " 1996	5.0
4:e " 1996	13.6

För planering:

1:a kvartalet 1992	0.3 Mkr
1:a " 1993	1.2
1:a " 1994	5.2
1:a " 1995	3.6
1:a " 1996	4.5
1:a " 1997	14.3
1:a " 1998	4.0

III. LOKALBEHOV.

Behoven redovisas i detalj i bilaga 6. Sammanlagt behövs uppskattningsvis

I radio- och TV-centret i Östersund	9125	kvm
Dito Åre	655	
Kommentatorhytter o dyl på arenorna	2310	

Radio- och TV-verksamhet ställer särskilda krav på lokaler. Det gäller en stabil kraftförsörjning till elektroniken, väl tilltagna ventilationsanläggningar för att leda bort förlustvärme samt god ljudisolering för studiolokalerna.

Lokalerna för skall vara väl samlade, huvuddelen måste vara i samma byggnad.
Beräkningen har tagit hänsyn till Televerkets behov av utrymme för termineringsutrustning och förstärkaranläggningar i radio- och TV-centra.
Särskilt viktigt är att erforderliga uppställningsytor för OB-bussar ställs till förfogande vid arenorna.

I anslutning till TV-centra erfordras parkeringsplatser för i storleksordningen 300 och 100 bilar i Östersund respektive Åre.

Hänsyn måste tagas till behoven av kameraplatser på arenorna.

Kontaktpersoner:

För Sveriges Radio	Håkan Fahlberg	784 1247
För Riksradiön	Lennart Hagström	784 1350
	Bengt Sundström	784 2028
För Sveriges Television	Kjell Ove Andersson	784 8899

Bilagor:

- Bilaga 1: Tävlingschema.**
- Bilaga 2: Behov av tekniska resurser för arenabevakning.**
- Bilaga 3: Behov av tekniska resurser i radio- och TV-centra i Östersund och Åre.**
- Bilaga 4: Driftspersonal - behov och kostnader.**
- Bilaga 5: Övriga driftskostnader**
- Bilaga 6: Lokalbehov för radio och tv.**
- Bilaga 7: Förplanering.**
- Bilaga 8: Intäktskalkyl.**

GREN	ORT	DAG	TÄVLINGSPROGRAM VINTER-OS I ÖSTERSUND/ÅRE 1998															
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Hoppingscermoni	Östersund	19-21																
Backhoppning	70 m	"																
	90 m	"																
	lag 90 m	"																
Nordisk komb	lag 70m	"																
	lag 3x 10	"																
	backe 70m	"																
	15km	"																
Längd	15 km HK	"																
	15 km HF	"																
	30 km HK	"																
	50 km HF	"																
	4x10km H	"																
	10 km DK	"																
	10 km DF	"																
	15 km DK	"																
	30 km DF	"																
	3x5 km D	"																
Skidskytte	10 km H	"																
	20 km H	"																
	4x7,5 km H	"																
	7,5 km D	"																
	15 km D	"																
	3x7,5 km D	"																
Alpint	slalom H Åre	"																
	storslalom H	"																
	Super GH	"																
	störtlopp H	"																
Komb.	störtlopp H	"																
Komb.	slalom H	"																
	slalom D	"																
	storslalom D	"																
	Super GD	"																
	störtlopp D	"																
Komb.	störtlopp D	"																
Komb.	slalom D	"																
	freestyle	"																

TÄVLINGSPROGRAM VINTER-08 I ÖSTERSUND/ÅRE 1998

2/2

GRÉN	ORT	DAG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Skrifdsko	500 m H Öst.																		
	1000 m H "																		
	1500 m H "																		
	5000 m H "																		
	10000 m H "																		
	500 m D "		17-19				17-19						15-19		16-18		15-18		10-15
	1000 m D "																		
	1500 m D "																		
	3000 m D "																		
	5000 m D "																		
	kortbana																		
Rodel	1 mans H "			10-14	10-14														
	2 mans H "																		
	1 mans D "																		
Bob	2 mans "																		
	4 mans "																		
Konståkning	par kort "																		
	par fria "																		
	H kort "																		
	H fria "																		
	dans kort "																		
	dans kort "																		
	dans fria "																		
	D kort "																		
	D kort "																		
	D fria "																		
	D fria "																		
	uppviening																		
Ishockey	hall B "		13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24	13-24
	hall A "																		
Avslutningsceremoni	" "																		

BEHOV AV TEKNISKA RESURSER FÖR ARENABEVAKNING.

Samtliga arenor tv-bevakas med konventionell OB-teknik, egna eller inhyrda enheter. Evenemangens art, storlek och vikt kräver att OB-bussarna måste kompletteras med ett större antal lösa kameror och annan tv-teknisk utrustning.

Särskilda länkar eller speciella fiberkabelsystem måste arrangeras för överföring av kamera-signaler från otillgängliga platser till OB-bussarna.

Radions behov av teknik på arenorna inskränker sig i stort sett till kommentatorsystem.

Sammanställningen nedan redovisar behoven av tekniska resurser arenavis.

1. TEKNISK PRODUKTIONSUTRUSTNING.

PLATS/GREN	OB	KAMEROR	VB	SLO-MO	TEXTG	DVE	KOMM-POS
------------	----	---------	----	--------	-------	-----	----------

ÖSTERSUND:

Rådhuset, prisutdelning	1	3	2	-	2	1	-
Ishockey A Konståkning	1	10	2	3	2	1	50
Ishockey B	1	10	2	3	2	1	40
Skridsko	1	10	2	2	2	1	50
Skidor	1	20	2	2	2	1	45
Skidskytte	1	20	2	2	2	1	50
Backe	1	7	2	2	2	1	55
Bob/Rodel	1	20	2	3	2	1	45

ÅRE:

Slalom etc	1	10	2	2	2	1	55
Störtlopp etc	1	15	2	2	2	1	55
SUMMA:	10	125	20	21	20	10	445

Kalkylen förutsätter att OB-enheterna inhyres kompletta med ovanstående utrustning.

Programbolagen räknar med att själva svara för reservkraft med mobila aggregat på samtliga arenor. Om kollisioner mellan tävlingar kan undvikas rimlig grad torde visst sambruk kunna åstadkommas.

Sammanlagt 6 st aggregat behövs:

Prop. 1990/91: 55

Bilaga 1

- Åre/slalom och störtloppsbackarna gemensamt
- Bob/rodel - Ishockey A och konståkning
- Ishockey B och skridsko gemensamt
- Skidskytte, backe
- Skidor.

2. EKONOMISK ANALYS.

Hyrestiden för OB-enheter är i genomsnitt 27 dagar per enhet inkl rigging, produktionstid samt rivning.

Kostnader:

a) OB-bussar.

Kostnad kkr
(H = hyra, A = an-
skaffning)

Marknadspriset på dagshyra för en modern OB-buss kompletterad till erforderlig nivå (10 kameror, extra slow-motion, vb, textgenerator och digitala videoeffekter) är 110 kkr 10 st bussar i 27 dagar blir

H = 29.700

b) Extra kamerakedjor.

10 st i 20 dagar för 4 kkr/dag

H = 800

c) Kommentatorenheter (inkl monitorer).

Hyreskostnaden beräknas till ca 7 kkr/enhet. För erforderliga 445 enheter blir kostnaden ca

H = 3.115

Inköp av kommentatormonitorer, 3 st till varje hytt för 5 kkr/st.

A = 6.825

d) Gemensamt HF-kommandosystem.

Sambandssystem via HF inklusive person-sökarsystem

A = 538

e) HF-sändare med programkvalitet. Frekvensfrågorna är besvärliga. Televerket svarar för koordinering och tillståndsgivning. Avser driftskostnader

H = 1.000

f) Reservkraftsaggregat.

Hyrestid 27 dagar, 10 kkr/dag och 6 enheter ger

H = 1.620

g) Sammanställning av kostnader.

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

SUMMA HYRESKOSTNADER : 36.235 kkr
Kostnaderna utfaller till betalning under 1:a kvartalet 1998.

SUMMA ANSKAFFNINGSKOSTNADER : 7.363 kkr
Likvida medel behövs 3:e kvartalet 1996.

BEHOV AV TEKNISKA RESURSER I RADIO- OCH TV-CENTRA I ÖSTERSUND OCH ÅRE.

1. TEKNISK PRODUKTIONSUTRUSTNING.

a) ÖSTERSUND/ATS.

Radio- och tv-centret i Östersund/ATS (Arméns Tekniska Skola) är knutpunkten för all verksamhet, såväl tekniskt som administrativt. Alla inkommande signaler från arenorna i Östersund och Åre termineras här. Signalerna bearbetas vid behov och sammanställs till tre parallella utgående multilaterala tv-kanaler. En unilaterala kanal produceras i centret.

Samtliga 445 kommentatorledningar termineras och rangeras till rätt mottagarland i RR/SVT-centret.

Faciliteter för kommentering från tv-monitorer, sk off-tube kommentering erbjudes.

Registrering och bearbetning för unilateralt bruk av materialet som överförs från tävlingsarenorna sker i vb-centralen med sina ca 16 vb-block.

Anläggningen är tekniskt komplex och kräver avsevärda tekniska installationer.

Vidare innehåller centret tv- och radiostudior för gästande rundradiobolag, redaktionslokaler för dessa, central administration, bokningskontor, förråd och underhållsverkstäder.

Teknisk apparatur:

25 st utrustade radiostudior 6 st utrustade

26 st tv-redaktioner med förbindelser och grundutrustning

3 st tv-studior utrustade med

- 3 kameror

- bildmixer

- ljudmixer

- textgenerator

- ljusreglering

- installationsmateriel

(Planeringen utgår från att försörjning sker med mindre OB-bussar.)

VB-central

- 35 vb-maskiner grupperade i 2- och 3-maskinsblock

- underväxel 2 st ENG-block

2 st ENG-team för uthyrning

15 st kommentatörenheter för off-tube kommentering

Masterkontroll
- 3 st PK'n
- dispatch
- kommentatorväxel

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 1

Central växel, gränssnitt mot Televerket

HF-system för distribution av 20 videokanaler ("kabel-tv")

b) ÅRE.

Centret är en sambandscentral för aktiviteterna i backarna i Åre och är dimensionerat för att merparten av efterarbetet kommer att utföras i Östersund. Viss teknik för vb-bearbetning erfordras samt terminering och rangering av inkommande ledningar. Några få radiostudior för intervjuer och uppföljningar för uthyrning till gästande bolag behövs.

I övrigt innehåller centret lokaler för ledning och administration, förråd och underhållsverkstäder.

Teknisk apparatur:

2 st utrustade radiostudior
15 st mindre tv-redaktioner med förbindelser och grundutrustning
4 VB-maskiner för referensinspelning
Central växel, gränssnitt mot Televerket
HF-system för distribution av 10 videokanaler ("kabel-tv")

2. EKONOMISK ANALYS.

Grundutrustning såsom OB-bussar, Masterkontroll, videobandmaskiner, ljudblock etc förutsättes kunna hyras.

Installationerna är emellertid omfattande och kräver avsevärda mängder kabel och växelsystem. Av de investeringar som måste göras torde endast ett fåtal objekt vara möjliga att återanvända.

a) ÖSTERSUND/ATS.

	Hyreskostnad kkr
- 5 st ljudbussar för radiostudior	420
- 2 st OB-bussar för tv-studior	1700
- 20 vb-maskiner	2170
- 2 st ENG-block	250
- 2 st ENG-team	330
- 15 st off-tube kommentatorsyst.	320
- Masterkontroll	4200
- Kommentatorrangering	1200
SUMMA:	10590

Anskaffningskostnad kkr

- Grundutrustning till 30 st radiostudior	940
- HF-kommando inkl personsökare	340
- HF-sändare RR	370
- Monitorer, VHS	3710
- Bärbara bandspelare RR	440
- Radiomottagare	60
- "Kabel-TV system"	670
- Kabelutjämnning	650
- Växel	130
- VB-väljare, kringutrustning	940
- Mätutrustning	130
- ENG-block, kringutrustning	130
- kabel, installationsmateriel RR + TV	1830
- övrigt	560
- projektering (inkl Åre) RR + TV	2490
- installation RR + TV	2060
SUMMA:	15450

b) ÅRE.

Hyreskostnad kkr

- 2 st ljudbussar för radiostudior	170
- 4 st vb-maskiner	220
SUMMA:	390

Anskaffningskostnad kkr

- Grundutrustning till 2 st radiostudior	60
- "Kabel-TV system"	400
- HF-sändare RR	150
- Bärbara bandspelare RR	180
- Monitorer, VHS	650
- Kabelutjämnning	240
- Växel	80
- VB-väljare, kringutrustning	270
- Mätutrustning	130
- kabel, installationsmateriel	400
- övrigt	280
- installation RR + TV	810
SUMMA:	3650

c) Sammanställning av kostnader.

Summa hyreskostnader 10980
Kostnaderna utfaller till betalning 1:a kvartalet 1998.

Summa anskaffningskostnader 20380

Behov av likvida medel:
1996 1:a kvartalet 7.8 Mkr
1996 4:e 12.6

DRIFTSPERSONAL - BEHOV OCH KOSTNADER.

Bevakning av en olympiad är en personalkrävande operation. Ett stort antal specialister inom tekniska och programmässiga yrken behövs för att utsändningarna skall kunna ske på ett professionellt och säkert sätt. Ett stort serviceansvar gentemot gästande radio- och tv-bolag från hela världen åvilar arrangerande nation. Exempel på erforderliga personalkategorier

- TOM	- Ljudtekniker
- Bildingenjörer	- Mixertekniker
- TV-fotografer	- Ljudassistenter
- Elektriker	- OB-assistenter
- Servicetekniker	- Kommentortekniker
- Videobandtekniker	- Slow-motion tekniker
- Grafiker	- Ateljépersonal
- Producenter	- Scriptor
- Bandredaktörer	- Förrådspersonal
- Ekonomer	- Sekreterare
- Bokare	- Tolkar
- Ledning	- Växelpersonal
- Studiomän	- Liason officers

Utgångspunkten för personalplaneringen är det antagna tävlingsprogrammet enligt bilaga 1. Hänsyn måste också tas till tid för riggning, genrep och rivning/avveckling.

Maximalt behöver ca 700 personer vara i tjänst samtidigt.

Riksradiation och Televisionen kan inte försörja OS-bevakningen med egen personal. Stora andelar måste inhyras "externt" i Sverige och från i första hand de övriga nordiska länderna. Viss nyckelpersonal i TV-centret i Östersund samt merparten av kommentorteknikerna tas från övriga Europa.

RESURSBEHOV OCH KOSTNADER. (kk)**1. Löner.**

Totalt åtgår ca 81 000 arbetstimmar till en kostnad av ca 372 kr/tim	30132
--	-------

2. OB-tillägg.

Tidsåtgången för själva produktionen (dvs exkl riggning och rivning) är ca 66 000 tim. Ca 50% av denna tid är OB-grundande till en kostnad av ca 47 kr/tim	1551
--	------

3. Traktamenten.

Nuvarande dygnstraktamente för svensk personal är 277 kr. Antag 50% utländsk personal med 470 kr/dag.	4183
---	------

4. Hotellkostnader.

Normala hotellkostnader dvs ca 800 kr natten förutsättes	10640
--	-------

5. Resor.

Specialpriser med Linjeflyg antages, 50% av alla tekniker kommer från de andra Nordiska eller övriga Europa. Totalt

1300

6. Utbildning.

I viss begränsad utsträckning behöver extrainsatt personal utbildning. 50 personer i 10 dagar à 2700 kr.
Totalt inklusive lärarkostnader

1870

SUMMA TOT:

49676

ÖVRIGA DRIFTSKOSTNADER.

1. Transporter.	kkkr
- Materieltransporter (hyrd utrustning från Stockholm och utlandet)	340
- Hyrbilar	240
- Hyra snöskotrar för riggning o dyl	60
- Buss för personaltransporter	70
- Helikopter för riggning och produktion	190
- Skyflitar som kamerakranar	150
2. Datasystem för resursbokning/planering.	
- hyra 8 månader inkl systemutveckling	1200
3. Bevakningskostnader.	1800
4. Administrativ materiel (kopiering, papper etc)	810
5. Magnetband.	
- 1-tums videoband, 200 tim a 1350 kr	270
- ENG-kassetter	20
- ljudband	13
6. Reservdelar.	
-batterier, VB-huvuden, plumbikoner etc etc	670
7. Kläder	
- Specialjackor, kängor etc för personal	2700
8. Kontorsmöbler	1350
9. Representation	550
10.Förbrukningsmateriel, övrigt	1080
SUMMA:	11393

LOKALBEHOV FÖR RADIO OCH TV.

1. Radio- och tv-center i Östersund/ATS (kvm).

	Antal	å	Radio	TV	Gemensamt
Studioblock för gästande bolag(kontor + k-rum + studio)	30	54	1620		
Större radiostudio	1	100	100		
TV-studior för gästande bolag (k-rum + studio)	3	100		300	
Masterkontroll + vb-rum	1	400			400
CAR (apparatur, stativ)	1	300			300
ENG-redigering	2	15	30		
Off-tube kommentering	15	6			90
Kontrollrum för off-tube	1	20			20
Uppehållsrum för tekniker	1	50	50		
Sammanträdesrum	4	25			100
Briefingrum	1	200			200
Kontor för adm. SR/EBU	20	20	200	200	
Teknikbokning	1	100			100
"Rental service"	1	50			50
Tekniskt varmförråd	2	100	75	125	
Tekniskt kallförråd (Barra-cudatält?)	1	200			200
Tekniskt underhåll	1	100			100
Redaktion för gästande tv-bolag, normalstorlek	21	65		1365	
Dito för större tv-bolag	7	500		3500	
Utrymmen för EBU-administration	10	30			300
SUMMA:			1995	5520	1610
TOTALT:			9125 kvm		

Samtliga lokaler förutsättes ligga i samma byggnad. Förråd i nära anslutning till tv-centret. Därutöver behövs parkeringsplats för ca 300 bilar.

2. Radio- och tv-center i Åre (kvm).

	Antal	å	Radio	TV	Gemensamt
Radiostudio för gästande bolag	2	25	50		
TV-studio för gästande bolag	1	100		100	
Bokningskontor	1	20			20
Uppehållsrum för tekniker	1	30			30

	Antal	à	Radio	TV	Gemensamt
Tekniskt förråd	1	30			30
Tekniskt underhåll	1	30			30
Kontor för adm SR/EBU	5	20	40	60	
VB-rum, CAR	1	50		50	
Redaktioner för gästande bolag	15	15			225
SUMMA:			90	210	355
TOTALT:			655 kvm		

Därutöver behövs parkeringsplats för ca 100 bilar.

3. Arenorna.

Vid varje arena krävs uppställningsplats för OB-bussar med följefordon på ca 300 kvm. Därutöver behövs på varje arena lokaler inomhus för kommentatorer samt kontrollrum för kommentatoranläggningen.

a) Hall för ishockey A och konståkning.

Läktarplatser för 52 kommentatorer	-	kvm
Kontrollrum 20 kvm	20	

b) Hall för ishockey B.

Läktarplatser för 40 kommentatorer	-	
Kontrollrum 20 kvm	20	

c) Skridskoarena.

50 st kommentatorhytter à 6 kvm	300	
Kontrollrum 20 kvm 20		

d) Skidor.

45 st kommentatorhytter à 6 kvm	270	
Kontrollrum 20 kvm	20	

e) Skidskytte.

50 st kommentatorhytter à 6 kvm	300	
Kontrollrum 20 kvm	20	

f) Backhoppning

55 st kommentatorhytter à 6 kvm	330	
Kontrollrum 20 kvm	20	

g) Bob/Rodel

45 st kommentatorhytter à 6 kvm	270
Kontrollrum 20 kvm	20

h) Slalom etc (Åre)

55 st kommentatorhytter à 6 kvm	330
Kontrollrum 20 kvm	20

h) Störtlopp etc (Åre)

55 st kommentatorhytter à 6 kvm	330
Kontrollrum 20 kvm	20

TOTALBEHOV FÖR KOMMENTATORER: 2310 kvm

FÖRPLANERING.

Efter ett eventuellt beslut i september 1991 i Birmingham startar planeringsarbetet. För RR's och SVT's del innebär den första tiden att en mängd uppgifter måste lämnas till arrangörerna i framför allt byggfrågor. Man kan alltså räkna med att resurser måste ställas till förfogande redan från årsskiftet 1992.

Nästa viktiga aktivitet inträffar i samband med OS 92 i Albertville och Lillehammer -94.

Åtagandet växer sedan succesivt för att från mitten av 1996 uppskattningsvis 16 personer måste arbeta heltid.

Totalt uppskattas en planeringskapacitet på ca 60 månår till en kostnad av 20.4 Mkr. Omkostnaderna för planeringsarbetet beräknas till 6.7 Mkr.

Ett nödvändigt moment i OS-förberedelser är att genomföra ett antal provtävlingar från evenemang på de slutliga tävlingsplatserna ett år före spelen, tidigare kallat "FÖR-OS", ett begrepp som börjar försvinna. Dessa tävlingar bör TV-produceras i begränsad omfattning. Uppskattad produktionskostnad 6 Mkr.

Behov av likvida medel för lön och omkostnader fördelas i tiden enligt:

0.3 Mkr	1:a kvartalet	1992
1.2	1:a	1993
5.2	1:a	1994
3.6	1:a	1995
4.5	1:a	1996
14.3	1:a	1997
4.0	1:a	1998 för avveckling

SUMMA KOSTNADER 33.1 Mkr.

INTÄKTER.

Den del av radio- och tv-produktionen som avser unilateral produktion och där RR och SVT ger service till gästande bolag som ej medtagit igen teknisk utrustning, förutsättes bli avgiftsbelagd. Detta förfaringsätt har i större eller mindre utsträckning tillämpats vid de senare spelen. Vid OS i Söul erbjöds teknisk service till mycket höga kostnader för användarna.

Det är alltid svårt att bedöma vilka intäkter som kan komma att uppstå. Den tekniska dimensioneringen i bilagorna 2 och 3 baseras på erfarenheter från Calgary och vad som då kunde "säljas".

Den tekniska utvecklingen har dock på senare tid lett till att det blivit enklare att ta med egen utrustning varför hyrbehoven minskar och därmed intäkterna.

Normalt skickar arrangerande land förfrågningar två och ett år före spelen där deltagande länder får uppge sina behov. Den tekniska kapaciteten kan då dimensioneras mer exakt efter behoven.

En grov uppskattning av möjliga intäkter vid uthyrning av tekniska resurser är 6 Mkr inkl moms.

INVESTERINGAR OCH DRIFT TELESERVICE

Teleservice

Utredningen har gjorts av sakansvariga enheter inom respektive område och sammanställts av Anders Hansson vid Östersunds teleområde.

Deltagande enheter har varit

- Telekontoret, Östersund
- Televerkets Nätavdelning, Farsta
- Televerket Radio, Sundsvall och Farsta

Utgångsmaterial har varit beräkningarna från Östersund/Åre 1994. Effekter som den kontinuerliga teknikutvecklingen förväntas ge, har vägts in. Det gäller såväl nätstruktur som nya användarkrav.

Utvecklingen inom telekommunikationsområdet är ju oerhört expansiv just nu och detta förhållande gör att man kan tänka sig flera alternativa lösningar i de enskilda fallen. Givetvis har utgångspunkten genomgående varit att man skall använda den teknik som idag är tillgänglig och kommersiellt gångbar. I vissa avsnitt bygger dock utredningen på nätdelar som ännu bara finns i långsiktiga planer som kan komma att ändras. Det ligger därför en viss osäkerhet i beräkningarna som kan slå åt båda hållen vad beträffar kostnaderna.

Kostnadsberäkningen består av två delar: hyres- och servicekostnader för ett uppskattat antal apparater, växlar, förbindelser etc samt kapitalkostnader för de investeringar, som måste göras (tillfälligt, för tidigt eller permanent) enbart för OS 1998.

Hyres- och servicekostnader har beräknats på en användningstid av två kvartal: 97-1 och 98-1, utom för abonnentväxeln. Denna beräknas vara i drift under tiden juli 1996 till juni 1998.

För tillfälliga installationer (terminaler och dylikt) är restvärdet på materielen efter nedmonteringen minskad med nedtagningskostnaden.

Kostnads kalkylen bygger således på att televerket på egen hand anskaffar erforderligt investeringskapital. OS-arrangören belastas enbart med sedvanliga hyres-, abonnemangs- och serviceavgifter samt kapital- och driftkostnader för de extra investeringar som erfordras enbart för spelen.

Trafikavgifter för telefoni, telex och data har ej beräknats och är ej heller med i kostnadskalkylen. Eventuellt täckes dessa kostnader med intäkter för försålda tjänster från nyttjarna.

FÖRSTÄRKNING AV TELENÄTET

Fr o m 1992 har Televerket optiska fiberkablar från Storlien via Östersund till Sundsvall samt längs Inlandsbanan från Dalarna och norrut i trafik. Östersund - Åre-områdena är således väl försörjda med grundkapacitet för telekommunikationer. Förutsättningarna för ett telenät med hög kapacitet och säkerhet är därför mycket goda. Endast tillfälliga utökningar krävs, i huvudsak inom tävlingsorterna och dess närhet.

Telefoninätet utökas i Östersund med en tillfällig containermonterad AXE-koncentrator innehållande 2000 nr. AXE-stationerna i Östersund och Järpen utökas liksom övriga telefonstationer inom de områden där åskådare förväntas bo i större omfattning. Utlandsstationerna, såväl automatiska som manuella, utökas i relativt omfattande grad.

DATEx-, TELEX- och NMT-näten förstärks.

Kostnader för utökning av utlandsstationer, Datex och Telex-näten belastar ej OS-arrangören. Dessa beräknas täckas av ökade trafikavgifter.

Abonnentväxel

Abonnentväxelsystem med totalt 1800 linjer monteras i televerkets lokaler i Östersund. Ab-växeln har utflyttade växelenheter inom Östersund och Åre. Den förses också med datakommunikation och hänvisningsdator. Televerket betjänar telefonistfunktionen, vilken uppskattas till 59 manår under tiden juli 1996 t o m juni 1998.

TERMINALER

Det är mycket svårt att i dagsläget (1989) sia om vilka terminaltyper som 1997--1998 kommer att anslutas till telenätet för ljud-, text- och dataöverföring. Telekomunikationsområdet utvecklas högre takt än någon annan verksamhetsbransch. Marknaden blir också allt friare från monopol och centralstyrning.

Inklusive något tusental telefonapparater för bla anslutning till abonnentväxeln, föreslås att en summa motsvarande 12 Mkr anslås för div terminaler och tillbehör. Dessa terminaler förutses användas inom administrationen, förläggningar och presscentra.

Interna nät

Samtliga arenor förbinds med Press- och radio-TV-centra, som är placerade i ATS-lokalerna. I Åre anordnas ett "Sub-center" som dels har förbindelser till samtliga arenor; dels till ATS. Nät inom arenorna förutsätts ingå i kostnaderna för respektive arena.

Internnäten omfattar såväl arrangörens kommunikationsbehov som radio/TV samt press och åskådare.

Kabel/TV

Vid samtliga arenor och övriga funktioner finns anordnat ett Kabel/TV-nät med 20 kanaler. Detta skall ge arrangörer, massmedia, aktiva samt publik möjlighet att följa aktiviteterna vid de olika arenorna. Kabel/TV-nätet byggs även ut i Östersunds centrum till fromma för köpmännen och deras kunder. I Åre finns ett redan etablerat Kabel/TV-nät.

Förhyrda ledningar

Åre och Östersund sammankopplas med erforderligt antal ledningar för telefoni, data samt radio/TV-förbindelser i en befintlig optisk fiberkabel. För att erhålla högsta möjliga säkerhet uppkopplas en reservväg för sträckan Åre-Östersund. Reservvägen står uppkopplad och övervakad. Den har full kapacitet och switchas in vid behov på ögonblicket.

Från Östersund finns ett antal geografiskt skilda vägar. TV-programmen sänds från Östersund antingen via radiolänksystem eller satellit.

Kommunikationsradio

Frekvensutrymmet i Sverige för radiokommunikation med stor kapacitet är begränsat. Det är därför synnerligen viktigt att planeringen av radiostrukturen planeras i ett tidigt skede. Televerket har tillsammans med Ericsson Radio System förutsättningar för att optimera radiokommunikationsnäten i Åre och Östersund.

Man kan utgå ifrån att behovet av ett väl fungerande radiokommunikationssystem för arrangörspersonal, säkerhetstjänst - inkl polis och räddningstjänst - samt transportsystem är stort. Dessutom krävs planering av frekvensutnyttjandet för deltagarnationernas medhavda radiosystem.

För dessa ändamål har 10 Mkr uppskattats i investeringsbehov.

Jourtjänst, reservdelar

Funktionen hos anläggningarna för telekommunikation måste i möjligaste mån säkerställas. Vid behov skall felsökning/felavhjälpning eller annan tänkbar åtgärd, t ex omkoppling, snabbt kunna påbörjas. För detta krävs utökade personella insatser motsvarande ca 40 manmånader (inklusive testtävlingar) i form av jourtjänstgöring eller liknande samt utökad reservdelshållning.

Larm- och bevakningsanläggningar

En uppskattad totalsumma presenteras beträffande anläggningar för inbrottslarm, passagekontroll och TV-övervakning.

Televerket Radio, rundradio

Kalkylen är baserad på tillsammans med Sveriges Radio bedömda överföringsbehov mellan tävlingsplatserna och till utlandet, enl bilaga 1--3. Kostnaderna anges i 1989 (dec) års prisnivå. Vi förutsätter att särskilda medel anslås för bestridande av Televerket Radios kostnader för radio- och TV-verksamheten i samband med OS-98.

Kostnader för lokala kabelbundna förbindelser och förbindelser mellan Åre och Östersund, samt ljudförbindelser huvudsakligen kommentatorförbindelser från Östersund till utlandet ingår i den av tlo Östersund uppgjorda kalkylen. Detta gäller även telefontjänster (växlar och dyl).

Utöver nedan angivna behov kan det bli aktuellt att utländska programföretag (motsvarande) begär att få nyttja särskilda transportabla jordstationer för egen räkning. Eventuella kostnader härför förutsätts komma att debiteras respektive företag direkt.

INVESTERINGSKOSTNADER

För att möta de förväntade kraven erfordras en avsevärd ökning av överföringskapaciteten för rundradions del. I stor utsträckning kan detta ske genom tidigareläggning av planerad utökning/modernisering. För att senare kunna använda utrustningen i rundradions ordinarie verksamhet måste dock viss omdisponering ske.

Efterföljande sammanställning visar hur den uppskattade totala bruttoinvesteringskostnaden (materiel och därmed förenade arbetskostnader) på ca 133 Mkr kan härledas ur olika investeringsändamål.

<u>Rundradions kostnader</u>	Brutto- investering	Restvärde
Lokala förbindelser för bild och ljud samt kontroll- och kopplingsutrustningar på tävlingsplatser och masterkontroll		
- Åre	10	7
- Östersund	18	13
Mast och hus i ÖSK Fritidsområde, Östersund	2	-
Förbindelser från Östersund till utlandet	103	68
Summa	133 Mkr	88 Mkr

De angivna kostnaderna är beräknade på i huvudsak nu känd teknik och utrustning. I vilken omfattning den tekniska utvecklingen påverkar angivna kostnader beror inte enbart på utrustningens pris och kapacitet utan även på de krav och förväntningar användarna ställer på ny teknik och utrustning, t ex högupplösnings-TV och 15 kHz stereoförbindelser för kommentatorer.

För genomförandet av bruttoinvesteringen erfordras under åren 1993--1995 ca 35 Mkr/år och 1996 ca 28 Mkr. Restvärdet ca 88 Mkr beräknas kunna utnyttjas för rundradions investeringar med 28 Mkr 1997, 22 Mkr/år 1998--1999 samt 16 Mkr år 2000. Några räntekostnader har inte inräknats.

DRIFTKOSTNADER

Följande sammanställning får betraktas som preliminär avsedd att belysa, storleksordningen av de kostnader som skall belasta OS-kommittén och inkluderar ett begränsat för-OS 1997. Merparten av kostnaderna utfaller till betalning i samband med spelen varför behov av förskottsmedel för detta ej beaktats i denna kalkyl. Behov av driftmedel, ca 1,5 Mkr, kommer dock att erfordras under perioden 1993--1996.

Förplaneringen och projektering	7
Utbildning och bemanning för distribution, övervakning och service	}
Förbindelsebeställningskontor Frekvensplanering	
Hyra av jordstationer, satellitkapacitet, helikoptrar transportabel radiolänk, terminalfordon m m	+10 24

LOKALER

Televerket Radio, Rundradiotjänster förutsätter att arrangören utan kostnad för oss tillhandahåller ändamålsenliga lokaler för tillfällig uppställning av teknisk utrustning, expeditioner, personalrum och för andra motsvarande ändamål liksom erforderlig värme, elektrisk energi inkl reservkraft, VVS och säkerhetsbevakning.

Vidare förutsätts att arrangören tillförsäkrar Televerket Radio, Rundradiotjänster, logimöjligheter för tjänstgörande driftpersonal (ca 30 personer i Östersund och ca 20 i Åre) under tävlingsperioden i nära anslutning till respektive tävlingsplats.

Lokalbehov i direkt anslutning till Sveriges Radio:

Störtloppsmål	20 m ²	5 kVA
Slalomsmål	20 m ²	5 kVA
Teknisk central Åre	60 m ²	10 kVA
IBC Östersund (International Broadcasting Centre)	200 m ²	10 kVA

Tillgång till antennbärare vid IBC förutses

Länkterminal i hopptorn, Östersund (lokal + antennbärare)	20 m ²	10 kVA
---	-------------------	--------

Plats för fordonsuppställning:

I anslutning till störtloppsmål, slalomsmål och teknisk central i Åre motsvarande 15 parkeringsplatser.

I anslutning till IBC och samtliga tävlingsplatser m m i Östersund motsvarande 20 parkeringsplatser.
Uppställningsplats utomhus (inhängnad) för transportabla jordstationer med fri sikt mot söder:

Are	200 m ²	20 kVA
Östersund	400 m ²	50 kVA

Tillgång till vissa lokaler ca 1997-10-01 och resten i början av januari 1998 fram till 1 månad efter OS. Motsvarande gäller i begränsad omfattning vid ett för-OS. Dessutom erfordras tillgång till mark för mast 50 m hög + hus i ÖSK Fritidsområde.

Finansiering

Betalningsterminer

I takt med att teleanläggningar beställs och byggs ut förutsättes att Televerket självt tillhandahåller erforderliga investeringsmedel, varför räntekostnader för förtidigt gjorda investeringar ingår i redovisade driftkostnader.

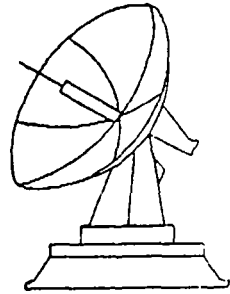
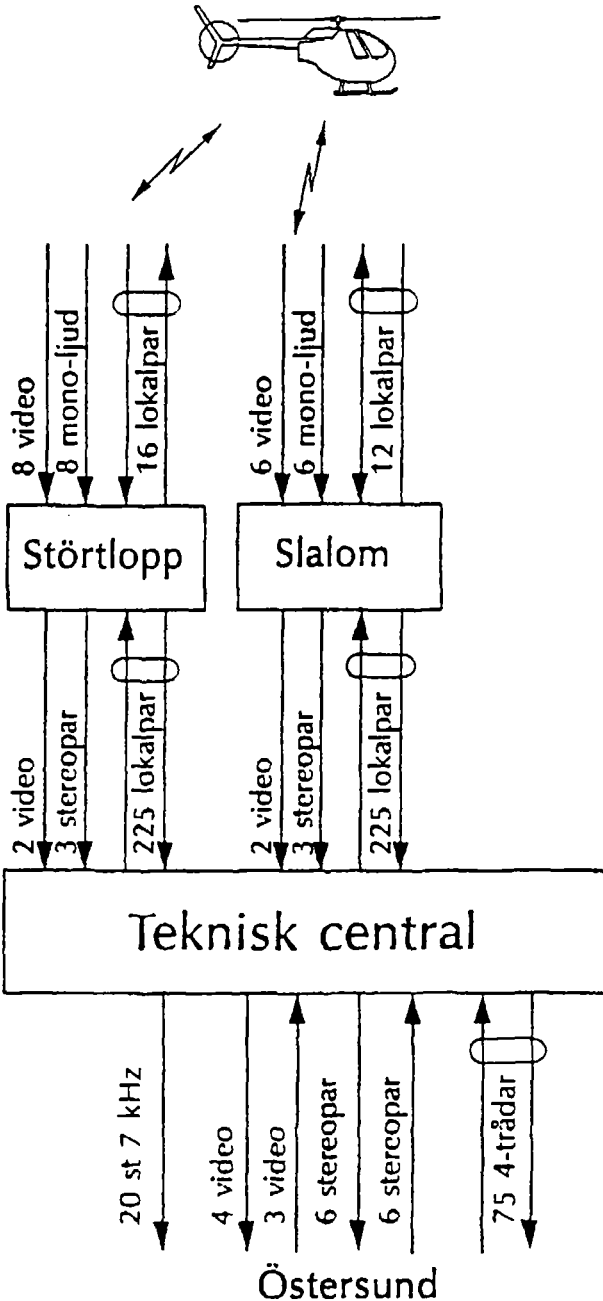
Betr de investeringar som görs för Radio- och TV-sändningar, måste dessa i sin helhet och vid utförandet, bekostas av OS-arrangören. Efter spelens genomförande återbetalas det beräknade restvärdet - minskat med nedtagnings- och räntekostnader för tiden fram till dess utrustningarna beräknas kunna utnyttjas i rundradions normala verksamhet.

Mervärdesskatt

Fr o m 1991 kommer sannolikt alla teletjänster att beläggas med mervärdesskatt. Därför ingår lagstadgad skatt i samtliga kostnader enl 1989 års mervärdesbeskattning (23,46 %)

INVESTERINGAR OCH DRIFT TELESERVICE

<u>Investeringsdel</u>	<u>Kostn i 1000-tal kr</u>	<u>Anm/Restvärde</u>	
TELESERVICE OCH TELEVERKET RADIO, INVESTERINGAR OCH DRIFT, KOSTNADER		369 000	Rv 153 000
<u>Teleservice</u>		202 000	Rv 65 000
<u>Investering</u>	152 000		Rv 65 000
Förstärkning i nätet	57 400		Rv 30 100
Abonnentväxel	18 600		Rv 7 400
Terminaler	14 800		Rv 4 900
Interna nät	29 900		Rv 9 500
Kabel TV	1 600		Rv 500
Förhyrda ledn			
Kom-radio	12 400		Rv 8 600
Jourtjänst, reserv- delar			
Larm och bevakn	17 300		Rv 4 000
<u>Drift</u>	50 000		
Förstärkning	10 000		
Abonnentväxel	15 800		
Terminaler	4 300		
Interna nät	4 200		
Kabel-TV	200		
Förhyrda ledn	9 400		
Kom-radio	600		
Jourtjänst reserv- delar	5 000		
Larm och bevakn	500		
<u>Televerket Radio</u>		167 000	Rv 88 000
<u>Investeringar</u>	143 000		Rv 88 000
Lokal utr Öster- sund	20 000		Rv 13 000
Lokal utr Åre	10 000		Rv 7 000
Förbindelser från Östersund till utlandet	103 000		Rv 68 000
Budgetreserv	10 000		
<u>Drift</u>	24 000		

Transportabla jordstationer
för överföring via satellit

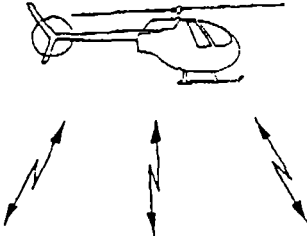
10 TV-kanaler
i kabel-TV-
nät, för
"tittar"

Tfn-växel OS
50 ankn +
15 HL

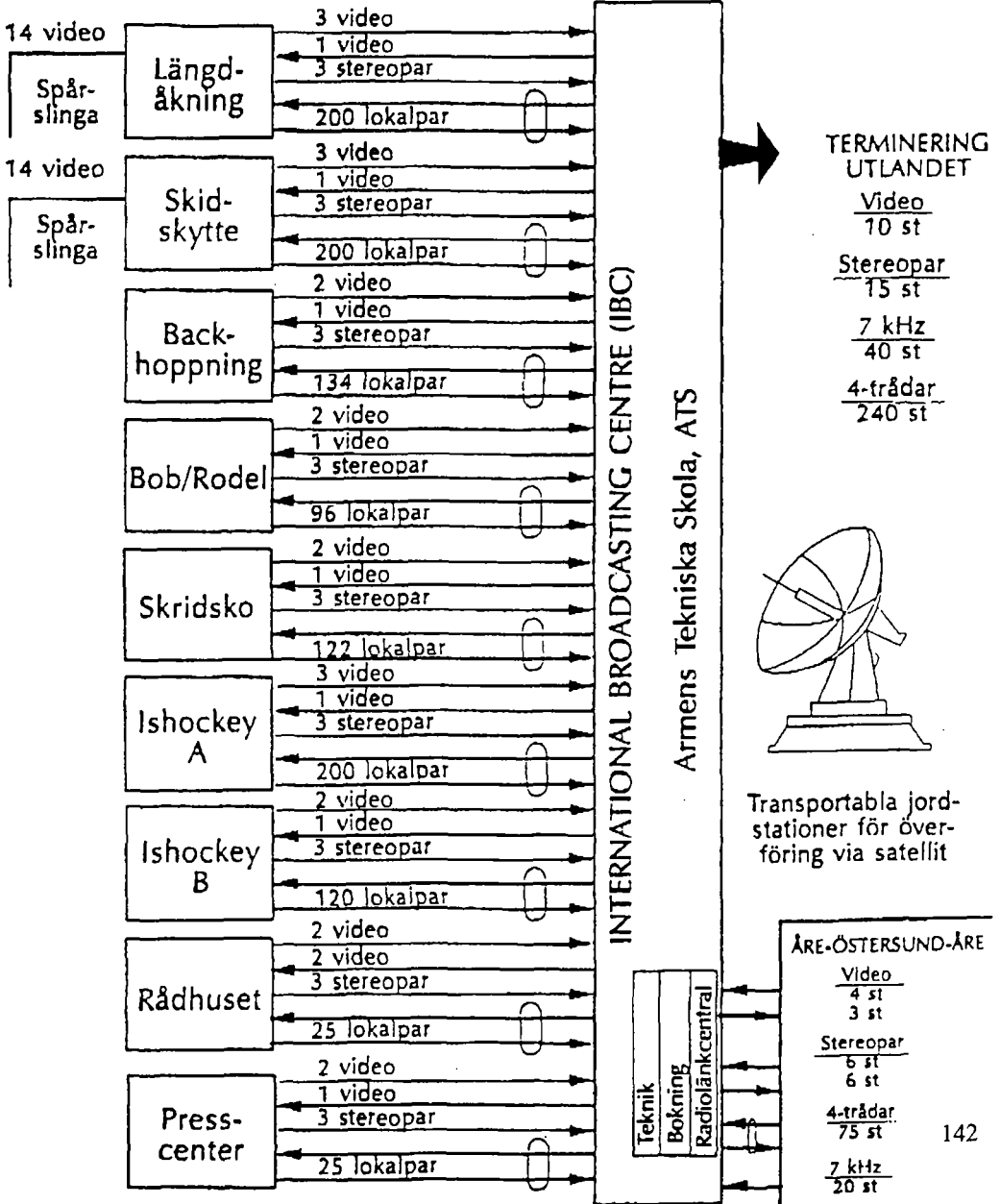
5 st telex,
telefax etc.

TELEVERKET RADIO
Rundradio, Rf

ÖSTERSUND Vinter-OS 1998

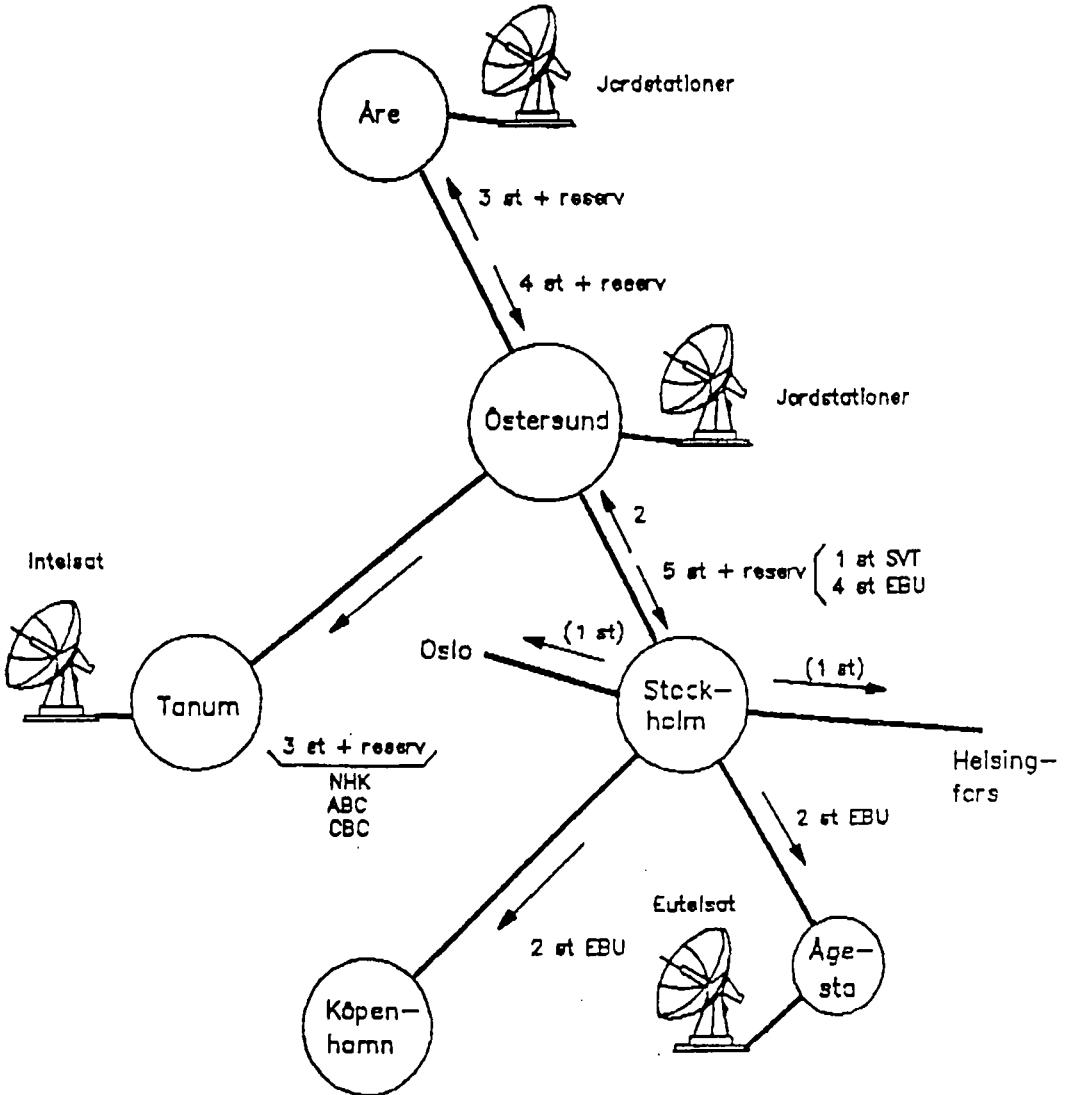

Kabel-TV nät 20 kanaler "tittar"	Tfn Vx OS 150 ankn 50 HL	Tfn Vx Rundradio 250 ankn (lokalt)	Telex Telefax 10 st
---	-----------------------------------	---	---------------------------

Vinter-OS 1998

Bildförbindelser

BOENDE, SERVICE OCH KULTUR

Boende

Nationstruppernas boende har samlats till en Olympisk By i Östersund - se punkt 5.

Övrigt boende enligt nedan ingår i OS-arrangörens administrativa ansvar, men skall (utom för vissa funktionärer) helt bära sina egna kostnader. Detta gäller även om exempelvis en alpin deltrupp föredrar att ordna sitt boende i Åre.

Arrangören bör före hösten förboka erforderlig bädd- och servicekapacitet.

Officials: Boende och kongresser

Enligt nu gällande tradition och praxis skall ett exklusivt boende och högvärdig service erbjudas IOC-medlemmar, deras gäster, NOC- och IF-representanter, jury och IOC:s stab, som beräknas uppgå till ca 750 personer.

"IOC-hotellen" skall bokas helt av OS-organisationen och ha särskild bevakning.

Ackreditering sker på respektive hotell.

En IOC-kongress kommer att hållas 2--3 dagar före spelen. Lämplig lokal kan vara teatern. Arrangören håller tolkar och tolkutrustning.

Det kan dessutom förväntas att många internationella specialförbund och andra organisationer bokar kongresser i OS-orterna fr o m den dag beslut tas om var spelen skall hållas t o m OS-veckorna.

Befintliga 1:a-klassehotell och ett hotell med internationell hög standard som förutsätts vara byggt 1998, har erforderlig bädd- och servicekapacitet.

Daghotell för IOC i Åre.

Ett lobbyutrymme och några rum reserveras för IOC-medlemmar och deras gäster som önskar ett uppehållsställe i Åre.

Massmedia

6 000 personer beräknas komma. Ackreditering sker i press-Radio/TV-centra i Östersund respektive Åre.

Enpersonsrum med TV och telefon för skrivande press i hotell samt stugbyar eller lägenheter efterfrågas. Lägenheter kan vara turistlägenheter eller temporärt anpassade hyreshus.

Det normala boendemönstret innebär en uppdelning på press-personal, radio-TV-reportrar respektive tekniker och dessutom efter länder/världsdelar. Boendet kan därför delas upp på många anläggningar - dock med relativt centralt läge och med transportservice till press-radio-TV-centra och arenor.

En mediaby anordnas i Östersund för 2 100 personer.

400 personer erbjuds hotellstandard i Östersund.

1 500--2 000 personer som beräknas bevaka de alpina grenarna erbjuds lägenhets- eller hotellstandard i Åre.

Övriga 2 000 inkvarteras i elevbostäder, turistanläggningar och i vanliga lägenheter som förhyrs.

Funktionärer m fl

En stor del av funktionärsstaben förutsätts tillhöra lokalbefolkningen och bo inom dagspendlingsavstånd.

Militär personal som medverkar i organisationen förutsätts bo i egna anläggningar.

För inlånade funktionärer, tekniker m m bokas bäddar i stugbyar, anpassade lägenheter eller i militära anläggningar.

Samordnad bokning görs också för förstärkning av personal i offentlig tjänst.

Övriga gäster

Arrangören beräknas inbjuda ca 200 VIP-gäster som erbjuds boende i det tänkta IOC-hotellet.

Framtida arrangörer - ca 100 personer samt personal utifrån som arbetar med kulturprogrammet m m ca 100 erbjuds lägenheter i Åre.

Sponsorerna beräknas önska bäddar för 15 000 personer fördelade på 3--5 dagars vistelse. 5 000 bäddar av hög kvalitet finns i bostadsrättslägenheter i Åre.

PUBLIK

I planeringen förutsätts ca 1 000 000 sålda biljetter på 12 dagar. Detta innebär i snitt 84 000 per dag eller med ojämn fördelning mellan 60 000 och 100 000 biljetter per dag.

Antalet personer, som ser på tävlingarna under en dag är svårt att beräkna, då en och samma person kan se flera tävlingar. Personantalet blir därför lägre än biljettantalet. I biljettantalet ingår även nationstruppernas biljettköp, vilket ytterligare reducerar siffran för "publik", som kräver boende och/eller transport.

Publik finns av flera kategorier, t ex

- Boende i Östersund-Åre-området + de extra gäster man bjuder hem under OS.
- Publik utifrån som efterfrågar bädd och service under hela OS-perioden eller enstaka dagar. Fådagsbesökare kan exempelvis vara paketresor med nattåg + övernattnig för att ge en kort och intensiv OS-upplevelse. Det kan också vara företag som bjuder kunder på en eller flera dagars OS.
- Dagspendlare på tåg Sundsvall-Trondheim eller med charterbuss och bil från ett större omland.

För boendet finns i dag följande totala bäddkapacitet

	Hotell	Kommer- siellt självhus- håll	Bostads- rätter	Plan 91--92	Totalt
Östersund	1 550	680	-		2 200
Åre	1 150	900	8 300	(10 000)	10 350
Övriga Åre kommun	2 170	4 420	1 700		8 290
Övriga Jämtland	790	700			1 490
Trondheim-området	3 000	3 200			6 200
t o m Sundsvall	2 720	460			3 180
Härjedalen	2 600	3 600			6 200
	<u>13 980</u>	<u>10 760</u>	<u>10 000</u>		<u>34 710</u>

Bäddar i fritids-
hus i Jämtlands
län 26 000 hus
100 000 varav
4 000 hus i Åre
kommun d v s
20 000 bäddar i
Jämtland 33 600

TOTALT CA 70 000

Ytterligare möjligheter finns i form av

- Stugbyar och fritidshus i Tröndelag
- Fritidshus inom dagsreseavstånd i angränsande län
- Pågående och planerad utbyggnad av turistbäddar inom dagsreseavstånd, som med OS som morot, bedöms kunna uppgå till 1 000 bäddar/år

Service och kultur

Östersund

Östersund är en besöks- och servicestad med "nära till allt". Det är också en vacker stad med utsikt över sjö och fjäll. För sport och fritidsaktiviteter finns mycket att välja på i staden och i fritidsområden direkt intill stadsbebyggelsen. Dessa vardagskvaliteter har kommunen slagit vakt om och sökt utveckla.

Kommunen har drygt 58 000 invånare men en service, som är dimensionerad för många fler. Genom att Östersund är länscentrum och den klart största staden i hela Norrlands inland finns det gott om kommersiell service och samhällsservice samt många anläggningar för fritid och kultur. I stadscentrum finns inte mindre än 300 butiker och ett 30-tal restauranger.

Östersund är också en utbildningsstad och militärstad. Sammanlagt utbildas över 1 500 elever på högskolan, 3 000 elever på gymnasieskolor, 3 000 värnpliktiga och 500--1 000 officerare och civilanställda på Arméns Tekniska Skola, Försvarets förvaltningskola och de tre regementena.

Under vinterspelen bör handeln, restaurangnäringen, bank, post m fl utan större problem kunna bygga på sin kapacitet och öka öppethållandet för att klara kravet på service.

Den kommunaltekniska servicen är väl utbyggd och kan med temporära personalförstärkningar klara den toppbelastning som OS innebär.

Stadens skolor inräknas som en speciell resurs under OS-veckorna, då det förutsätts ett allmänt skollov. Kök och matsalar utnyttjas för matdistribution till Olympiska byn och för mat till funktionärer och extra personal. De kan, om så behövs även fungera som komplement till den allmänna restaurangnäringen. Andra utrymmen i skolorna kan komma till användning som administrationslokaler, fritidssysselsättning och speciella aktiviteter.

OS-besökare skall också erbjudas ett sortiment av aktiviteter och kultur vid sidan av de olympiska tävlingarna. Östersund har redan idag ett brett utbud

- Länsbibliotek och ett flertal kommundelsbibliotek
- Läns museet med fornbyn Jamtli
- Stadsmuseet
- Frösö Zoo
- Ett stort antal konstgallerier
- Två teatrar och Folkets Hus
- Samlings- och föreläsningssalar i skolorna
- Statskyrkor, frikyrkor och församlingsgårdar
- Travbana
- Ett modernt tredje generationens bad och flera traditio-

nella badanläggningar

- Fritidsgårdar
- 8 st fullstora sporthallar (handbollsmått) + ett antal mindre
- Tennishall med 3 banor
- Curlinghall
- Skidbackar mitt i staden
- Flera system med vandringsleder och motionsspår, bl a ett 20 km långt sammanhängande elljusspår

Karakteristiskt för Östersund är att det mesta av det uppräknade ligger inom gångavstånd från stadskärnan.

Specialarrangemang kan ordnas under OS-veckorna i de nämnda lokalerna och utomhus. Östersund har speciella traditioner på detta område, såsom Expo Norr, Musikveckan, marknader och "yror". Storsjöyran är en stor fest mitt i stan, kan under OS ges i speciell tappning. Konst- och musikfestivaler kan ordnas liksom aktiviteter på isen.

Åre

Åre har utvecklats till en internationell turistort av rang.

Service är anpassad till turistsäsongerna, då befolkningstalet ökar väsentligt. En anpassning till OS-krav bör därför kunna genomföras spontant och utan särskilda OS-kostnader.

I SJ:s planer för upprustning av sträckan Östersund-Åre ingår bl a utbyggnad av servicecentrat "Knutpunkt Åre".

Den kommunaltekniska servicen har byggts ur kraftigt i samband med det s k Åreprojektet.

Skolorna förutsätts kunna disponeras på samma sätt som i Östersund.

Vid sidan av tävlingarna kan besökaren bjudas på aktiviteter, kultur och naturupplevelser, t ex

- Ett mycket varierat utförsåkningsområde
- Ett vinterlandskap som inbjuder till turåkning och naturupplevelser från vida fjällutblickar till vattenfall och intima fåbodemiljöer
- Kulturbyggnader i Åre, Huså, Vålådalen, Engelska Villan m fl
- Kyrkor och en församlingsgård i Åre
- Skolornas lokaler - samlings-salar, bad, sporthallar m m

Åre kan i likhet med Östersund anordna specialarrangemang under OS-veckorna.

OLYMPISKA VINTERSPEL ÖSTERSUND - 1998

BILAGA NR 9
TILL ANSÖKAN OM
STATLIG GARANTI

INVESTERINGAR RÄDDNINGSTJÄNST m m

- 1 RÄDDNINGSTJÄNST
- 2 SJUKVÅRD
- 3 DOPINGKONTROLL
- 4 POLIS
- 5 ÖSTERSUNDS
ARMEGARNISON
- 6 LÄNSSTYRELSEN
CIVILFÖRSVAR
- 7 KOMMUNALTEKNISK
SERVICE
- 8 KALKYL

RÄDDNINGSTJÄNST, SJUKVÅRD, POLIS m m

1 RÄDDNINGSTJÄNST

1.1 Östersund

Kommunala räddningstjänsten har i nuläget betydande resurser för att göra insatser vid olika slag av olyckshändelser. Sålunda finns i dag på huvudbrandstationen i Östersund sju man på heltid för att rycka ut inom 90 sekunder och fem man på deltid för att rycka ut inom åtta minuter. På ytterligare tre orter i kommunen finns brandstationer med sammanlagd beredskapsstyrka av 13 man, som kan rycka ut inom fem minuter.

Under tid för olympiska vinterspel kommer befolkningen inom kommunen att öka i stor omfattning, vilket ställer krav på ytterligare resurser, som kan redovisas på följande sätt:

- Heltidsstyrkan på huvudbrandstationen ökas från sju till tio man, eventuellt fördelade på två platser beroende av hur anläggningar för OS-spel anordnas.
- Närliggande kommuner skall genom avtal kunna lämna bistånd vid större olyckor.
- Förstärkningsmateriel upplånas från civilförsvaret. Erforderlig materiel som ej kan upplånas inköps.
- Försvarsmakten bistår med personal och materiel vid större olyckor samt speciellt med bandvagnar för transporter av sjuka och skadade i terräng.
- Vid arrangemang, där mycket folk samlas, skall finnas brandvakter, som kan ingripa omedelbart. Lämpligt är att dessa arbetar tillsammans med Röda Kors-personal, som svarar för sjukvårdsberedskap.

Insatser vid större olyckor bör vara planerade. Lämpligen finns en ledningsgrupp under OS-spelen med representanter i första hand för räddningstjänsten, sjukvården och polisen.

Åre

Nuvarande organisation med deltidсанställd personal på sex man i beredskapsstyrkan och fem minuters anspänningstid kommer ej att vara tillräckligt med tanke på den anstormning av människor och därmed ökade räddningstopografi, som ett olympiskt spel innebär.

Det fordras således bl a en personalförstärkning under spelen.

- En heltidsstyrka på brandsstationen i Åre, bestående av en brandmästare som utryckningsbefäl samt fyra brandmän i dygnsbemanning, med 90 sekunders anspänningstid. Nuvarande styrka, en brandförman och fem brandmän, förstärker heltidsstyrkan. Totalt kan då insättas två befäl + nio brandmän inom fem minuter efter larm. Det totala personalförstärkningsbehovet = 20 man.
- Förläggningen av fem man (jourstyrkan) kan ske genom inhyrning av husvagnar, som placeras i nära anslutning till brandstationen för att personalen skall klara anspänningstiden 90 sekunder.
- Förläggningen av de övriga 15 brandmännen kan ske på annat håll, centralt i Åre, men det måste alltså tillses att bostad finns att tillgå.
- För utlarmning av heltidsstyrkan anskaffas personsökare samt kompletteras radioutrustningen.
- Personlig utrustning (larmkläder) o dyl inköps.
- Civilförsvarsmateriel kan till viss del upplånas. Försvarmakten kan bistå med personal och materiel i händelse av större olycka.

SJUKVÅRD

Sjukvårdens inriktning under OS

Vid ett OS-arrangemang kan hälso- och sjukvårdens resurser inom länssjukvården, Östersunds sjukhus samt primärvården inom Östersunds sjukhus, Krokoms och Åre kommuner ställas till förfogande. Läns-sjukvården finns i Östersund. Här finns länets enda akutsjukhus med samlade kvalificerade vård-resurser. Inom Östersunds sjukhus svarar lasaret-tet för den del av kroppssjukvården, som kräver akut- och/eller specialistvård. I länet finns en väl utbyggd primärvård. Primärvården omfattar bl a distriktsläkarnas och distriktssköterskornas re-surser på hälsocentraler och mottagningar.

Den primära inriktningen är att under OS-dagarna inställa planerad verksamhet inom öppen och sluten vård i förhållande till vad som bedöms erforder-ligt för arrangemanget.

Kapacitetsbeskrivning

Totalt omfattar lasarettet ca 500 vårdplatser, fördelade i huvudsak på specialiteterna medicin, kirugi, ortopedi, obstretik-gynekologi, öron-, näsa-, hals, ögon, barn samt infektion. Dessutom finns serviceavdelningar, anestesi, intensivvård, centraloperation, röntgen, kemiskt laboratorium, fysiologiskt laboratorium samt bakteriologiskt laboratorium. Dessutom finns en väl utbyggd spe-cialisttanvård. De somatiska specialiteterna finns sålunda koncentrerade inom Östersund inom en enhet, vilket innebär en rationell vårdorganisa-tion och ett välutrustat sjukhus med de flesta av det stora sjukhusens resurser.

Lasarettet har inom aktuella kliniker bl a följande resurser.

<u>Klinik/avdelning</u>	<u>Vårdplatser</u>	<u>Intagna</u>	<u>Läkarbesök/behand</u>
Medicin	115	5 116	11 800
Lung	30	1 203	5 500
Infektion	37	982	2 500
Kirurgi	117	4 321	10 000
Ortopedi	65	2 035	10 500
Ögon	17	558	12 000
Öron-, näsa-, hals	24	1 159	10 000
Barn	30	2 268	6 600
Obstretik-gynekologi	74	3 638	8 500
Hud			4 500
Akutmott			12 000
Klin kem lab (analyser)			2 100 000
Klin fys lab			1 000
Röntgenavd			50 000
Anestesiavd			10 000
Klin bakt lab			15 000
Isotopavd			600

Antalet operationer beräknas för 1987 uppgå till ca 10 000

Vid inställd planerad verksamhet kan optimalt öppenvårdsresurser motsvarande 265 läkarbesök frigöras per dag.

Ett hundratal vårdplatser bör även kunna frigöras.

Antalet specialistkompetenta läkare uppgår till totalt 101 st.

Sjuksköterskepersonal finns inom länssjukvården motsvarande 451,01 tjänster.

För primärvården inom Östersunds kommun redovisas resurser enligt följande.

- 27 distriktsläkare fördelade på 8 hälsocentraler
- 31,75 distr.sköterskor " "
- Folktandvård på 6 hälsocentraler

Primärvården har inom Krokoms kommun följande resurser.

- 8 distriktsläkare fördelade på 3 hälsocentraler
- 10,5 distr.sköterskor " "
- Folktandvård på 3 hälsocentraler

Vid Åre sjukhus finns riks- och länssjukvård innehållande bl a ortopedisk rehabilitering. Även primärvården får riks- och länskaraktär, eftersom turister från hela landet besöker öppenvårdsmottagningarna, Vid hälsocentralen i Åre ökas öppet-hållandet under turistsäsongen och läkarbemanning och jour finns både i Åre och Järpen.

Primärvårdsverksamheten omfattar i stort följande.

- 7 distriktsläkare fördelade på 3 hälsocentraler
- 10 distr.sköterskor " "
- Folk tandvård på 3 hälsocentraler

Vid berörda sjukhus och hälsocentraler inom primärvården kan den planerade verksamheten inställas, varvid beredskap finns för följande antal läkarbesök per dag.

Östersund	50
Krokom	40
Åre	45
Summa	135

Vid Åre sjukhus uppskattas 25 vårdplatser kunna ställas till förfogande.

Sjuktransportorganisation

Landstinget har i samarbete med bl a Östersunds kommun en mycket omfattande och rationell organisation för sjuktransporter. Organisationen bedöms ej som tillräcklig för att klara transporter till OS.

Assistans krävs från bl a försvarsmakten och civilförsvaret.

Katastrofberedskap

För Östersunds sjukhus finns en katastrofplan. Denna skall användas då sjukhusets ordinarie kapacitet bedöms otillräcklig. Instruktionerna i planen avser att möjliggöra en snabb omorganisation och mobilisering av sjukhusets resurser vid ett katastrofläge.

Övrigt

Eftersom framför allt akutsjukvård för den bofasta befolkningen i Östersund måste fungera även under ett OS, måste lokaler anvisas och utrustas för att tillgodose akutbehovet för de tillresande.

Berörd personal måste utbildas i "turist-engelska/tyska".

Apoteksservice måste tillgodoses och transporter av besökande i primärvården måste ordnas i tjänsten.

3

DOPINGKONTROLL

Ett dopinglaboratorium inrättas vid Östersunds Sjukhus genom att ett transportabelt laboratorium stationeras där och byggs ut. Av IOC godkänt laboratorium finns vid Huddinge Sjukhus i Stockholm. För anpassning, komplettering och drift upptas 10 Mkr.

4

POLIS

Planering och kostnadsanalyser bygger på en total polisiär insats av ca 1000 polisiära befattningshavare och 1000 väktare. I följande organisations- tablå redovisas i stort hur personalresurserna fördelas och nyttjas.

- 39 kommissarier
- 400 inspektörer
- 500 polisassistenter
- 90 administrativa
- 1000 väktare (motsv)

Den totala kostnaden för polisinsatserna under OS har kalkylerats till storleksordningen 60 Mkr. De olympiska vinterspelen förutsätts bli bedömda som ideell verksamhet, varvid samhället ansvarar för polisverksamheten. Som OS-kostnad tas därför endast upp specifika merkostnader. Dessa har bedömts till 10 Mkr.

5 ÖSTERSUNDS ARMÉGARNISON

Vid ett OS i Östersund/Åre 1998 torde stora anspråk komma att ställas på bistånd från försvarsmakten.

Önskemål om bistånd ställs i samlad form från organisationskommittén till Chefen Östersunds armégarnison.

För att lösa räddningsfrågor, säkerhetsfrågor m m kan Östersunds armégarnison bidra med personal och materiel för bl a

- sjuktransporter i terräng
- omhändertagande av skadade (tält)
- samband, tråd, radio, mcord
- trafiktjänst.

Ovan angivna funktioner ingår i utbildningen av värnpliktiga och kan därför infogas som en naturlig del i deras ordinarie utbildning, ett förhållande som medför att kostnaderna för dessa former av bistånd kraftigt kan begränsas.

6 LÄNSSTYRELSEN, CIVILFÖRSVARET

Inom Jämtlands län finns en stor mängd materiel förrådsställd och avsedd att användas av civilförsvarets krigsorganisation vid beredskapstillstånd och i krig. Materielen består dels av utrustning för personalen (personlig utrustning) och dels av utrustning, som är avsedd att användas av organisationens olika enheter (gemensam utrustning).

Utrustningen är modern och mycket ändamålsenlig. Den gemensamma utrustningen består i väsentliga delar av materiel för krigsräddningstjänsten. Den lämpar sig därför väl som förstärkningsmateriel för fredstida räddningstjänst.

Länsstyrelsen kan medverka i samverkan med Statens Räddningsverks räddningsskola, Sandö, vid ett genomförande av Olympiska spel i Östersund-Åre-området dels genom utlåning av civilförsvarsmateriel och dels genom förmedling av kontakter mellan berörda kommuner och centrala myndigheter främst rörande räddningstjänstfrågorna.

Länsstyrelsen kommer givetvis dessutom att ha den beredskap, som kan krävas av myndigheten för att vid behov medverka vid ledning av räddningstjänst.

Diskussioner förs i Sverige om att söka utnyttja civilförsvarspersonal för räddningstjänstinsatser i fredstid. Anspråktagande av det slaget måste ske genom frivilliga åtaganden. Formerna för detta är ännu inte klara. Om frivilliggrupper har hunnit organiseras inom länet år 1998, kan länsstyrelsen medverka med att - om behov föreligger - engagera sådan personal.

OS-budgeten belastas endast av kostnader för framtagning, utlåning och återställande av materielen samt vissa lånekostnader (ingår i 10.1). Dessa ingår i driftbudgeten.

7

KOMMUNALTEKNISK SERVICE

Östersunds och Åre kommuner kommer liksom kraftleverantören m fl att få en starkt ökad belastning under OS-perioden. Detta kan ta sig uttryck i ökad planering och administration, temporära förstärkningar, extra personal, extra leasad/lånad utrustning, höjd serviceberedskap m m.

Exempel på berörda arbetsområden

- Kraftförsörjning
- VA-försörjning
- Renhållning
- Väghållning
- Trafikplanering och ledning

Merkostnader för OS är svåra att beräkna och kan endast grovt uppskattas.

8

KALKYL

Kostnaderna gäller prisläget december 1989.

<u>Driftkostnader</u>	<u>Kostnad Kkr</u>	<u>Anm/ Restvärde</u>
1.1 Räddningstjänst Ö-sund	1 000	
1.2 " Åre	500	
2. Sjukvård	15 000	
3. Dopingkontroll	5 000	
4. Polis	10 000	
5. Östersunds armégarnison	5 000	
6. Länsstyrelsen, civilförsvaret	-	
7. Kommunalteknisk service	13 500	
<hr/>		
Summa	50 000	0
Investeringar		
Dopinglaboratorium	10 000	

DRIFTKOSTNADER

Kalkylen täcker arrangörens driftkostnader. Utöver de kostnader som redovisas nedan kan kostnader uppstå hos olika statliga myndigheter och hos kommunerna. SJ, Linjeflyg m m har kostnader men även intäkter. Vi förutsätter att dessa har en prissättning som täcker kostnaderna.

Kostnaderna är baserade på underlag från Lillehammer och Calgary men också på egna beräkningar och bedömningar. I Östersund byggs en samlad organisation upp med en avdelning i Åre. De goda kommunikationsmässiga förutsättningarna och den mycket samlade lösningen på respektive ort medför goda möjligheter att ordna rationella lösningar och ett effektivt resursutnyttjande. Kalkylerna förutsätter vidare att den mycket stora organisationserfarenhet av stora idrotts-evenemang som finns i Sverige utnyttjas i Östersund under spelen.

Personal

En administration byggs successivt upp med anställd personal. I administrationen ingår också frivillig personal. För dessa beräknas inga löner men ersättning för uppehälle, resor och andra utlägg.

Följande personalstyrka förutsätts:

1991	6 personer	6 månader	36 manmånad
1992	20 "	12 "	240 "
1993	20 "	12 "	240 "
1994	30 "	12 "	360 "
1995	40 "	12 "	480 "
1996	100 "	12 "	1 200 "
1997	150 "	12 "	1 800 "
1998	300 "	4 "	1 200 "
1999	10 "	8 "	80 "
			<hr/> 5 636

Lönekostnad inkl sociala avgifter 200 tkr/år och person
TOTALT anställd personal 94 000 tkr

Frivilliga

Den frivilliga personalen i administrationen beräknas uppgå till 30 procent av antalet anställda d v s totalt ca 2 100 manmånader. Kostnaden beräknas till 2 000 kr/person och månad eller 4 200 tkr.

Under spelen erfordras ett stort antal frivilliga i många olika funktioner. Det är medhjälpare under tävlingarna som spårvakter och pistvakter, det är personal vid parkeringar som vägvisare i pressanläggningar som chaufförer m m. Totalt beräknas 7 000 frivilliga. Många av dessa bor i Östersund och Åre och har inga direkta kostnader. Följande delkostnader beräknas

Kläder och utrustning 7 000 x 1 000 kr	= 7 000 tkr
Uppehälle och resor 1 600 pers vid testtävl	= 4 800 tkr
Uppehälle och resor 3 800 pers under spelen	= 30 400 tkr
Utbildning	= 5 600 tkr
	<u>47 800 tkr</u>

Frivilliga i administration (se ovan)	4 200 tkr
Totalt frivilliga	52 000 tkr

<u>Styrelse och kommittéer</u>	20 000 tkr
--------------------------------	------------

Ledningsorganisationen vid Olympiska spel är omfattande med en stor organisationskommitté, en styrelse som behöver sammanträda ofta och ett stort antal kommittéer får utformning av anläggning och genomförande av tävlingar.

Arvodet och resor

<u>Resor</u>	20 000 tkr
--------------	------------

Den fast anställda personalen har ett stort resbehov för att hämta in erfarenheter från tidigare arrangörer och för överläggningar med IOC, internationella sportförbund, sponsorer, leverantörer m m.

<u>Kontorshyror och omkostnader</u>	35 000 tkr
-------------------------------------	------------

Avser kontorslokaler för personal (fast anställd och frivillig personal) i den centrala organisationskommittén.

Erforderlig yta beräknas som 30 m² per fast anställd och beräknas då inkludera erforderlig yta för frivillig personal i den centrala organisationen.

Bedöms hyreskostnad = 1 200 kr/m² år. I beräkningen förutsätts att kontorslokalerna successivt utökas respektive minskas i takt med behovet.

Den maximalt erforderliga kontorsytan för organisationen uppgår till ca 9 000 m² (1998).

Kostnad	21 000 tkr
---------	------------

Allmänna omkostnader för drift av kontoret beräknas som 15 % av total lönekostnad eller 14 000 tkr.

<u>Konsulter</u>	30 000 tkr
------------------	------------

Det kommer att finnas ett stort behov av olika slag av specialkompetens inom många olika områden. Konsultstöd för planering och byggande av anläggningar ingår i byggkostnaderna. Bland driftkostnaderna upptas kostnader för jurister, ekonomer, revisorer, transportkonsulter m m.

Data, resultatgivning, dokumentation 50 000 tkr

Datamaskiner och datautrustning upptas bland inventarierna. Driftkostnaderna utgör av programkostnader anpassning och utveckling samt drift. Särskilda resurser behövs för en effektiv resultatgivning i huvudsak dock bundet till data-systemet. Spelen skall dokumenteras i form av en film och en bok. Därutöver behövs en löpande dokumentation av planeringsarbetet.

Transport

			Mkr
OS-bussar	1) (50)	2,5 Mkr	
Lokaltrafik	(75)	4,0 Mkr	6,5
Trupper	Bussar	3,2 Mkr	
	Bilar (utan förare)	1,5 Mkr	
	Gods	2,0 Mkr	6,7
Funktionär	Bilar (200)	1,6 Mkr	
	Limousin (200)	4,8 Mkr	
	Helikopter	1,0 Mkr	7,4
Transporter	sponsorer	0,9 Mkr	0,9
Transportcentral	Bemanning och utbildn	2,0 Mkr	
	Radio + ADB	6,0 Mkr	
	Lokaler	2,5 Mkr	
	Mobila enheter 200 st	6,0 Mkr	
	Planering	2,0 Mkr	<u>18,5</u>
	SUMMA		40,0 Mkr

Övriga transporter och parkering finansieras helt via avgifter.

1) Utnyttjas även för transport av frivilliga funktionärer till och från tävlingarna

Boende och övriga lokalkostnader

Boende och annan service beskrivs i bilaga 8. Merparten av kostnaderna för detta boende betalas av hyresgästen själv. För vissa kategorier av besökare har arrangören ett ansvar för att anordna boende i vissa fall utan kostnad och i vissa fall till en i förväg angiven kostnad. Även kontors- och konferenslokaler skall ställas till förfogande. Nedan görs en uppskattning av de kostnader som kan belasta arrangören.

Olympisk by 13 000 tkr
Kostnaden per dygn beräknas till
500 kr varav 300 kr debiteras de
nationer som bor i byn

IOC, IF 600 personer betalar max 700 kr/person	5 000 tkr
Domare, jurymedlemmar m m har gratis boende	3 000 tkr
Medicinkommissionen gratis boende och gratis resor till Östersund	2 000 tkr
Lokaler för konferenser, sammanträden som IOC, sportförbund m m har före och under spelen	2 000 tkr
	<hr/> 25 000 tkr

OLYMPISKA VINTERSPEL I ÖSTERSUND 1998						Jan. 1990	
INVESTERINGAR I ÖSTERSUND - TIDPLAN							
Anläggning	-91	1993	1994	1995	1996	1997	1998
ÖSTERSUND							
Utredning, projektering							
Hoppbackar							
Längdsk. stad, Skytte, spår							
Skridskostadion							
Bob och rodel							
Isnallar							
Press-, Radio- o TV-centr.							
Olympisk by							
Mediaby							
Temporära anläggning.							
Avveckling							

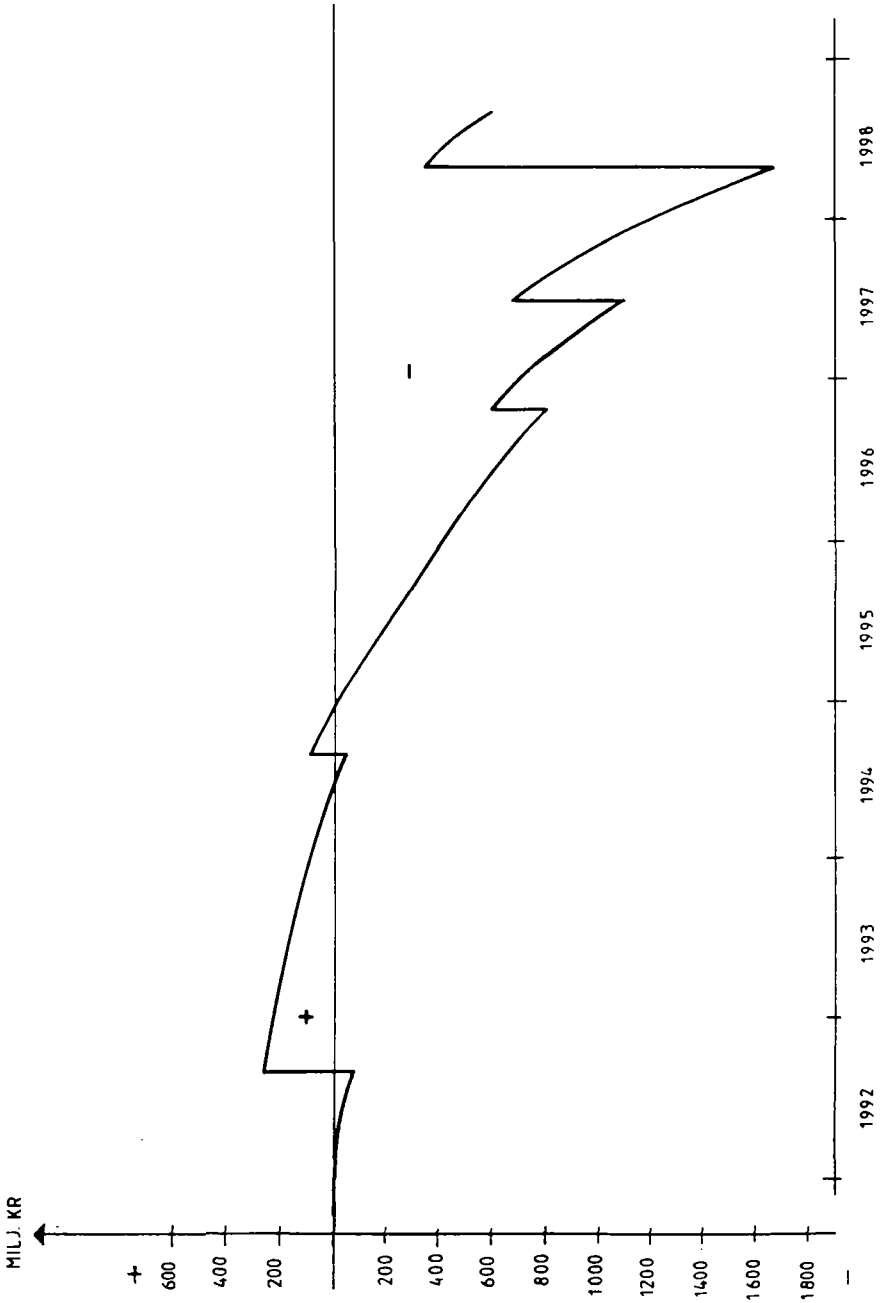
OLYMPISKA VINTERSPEL

IOC-BESLUT

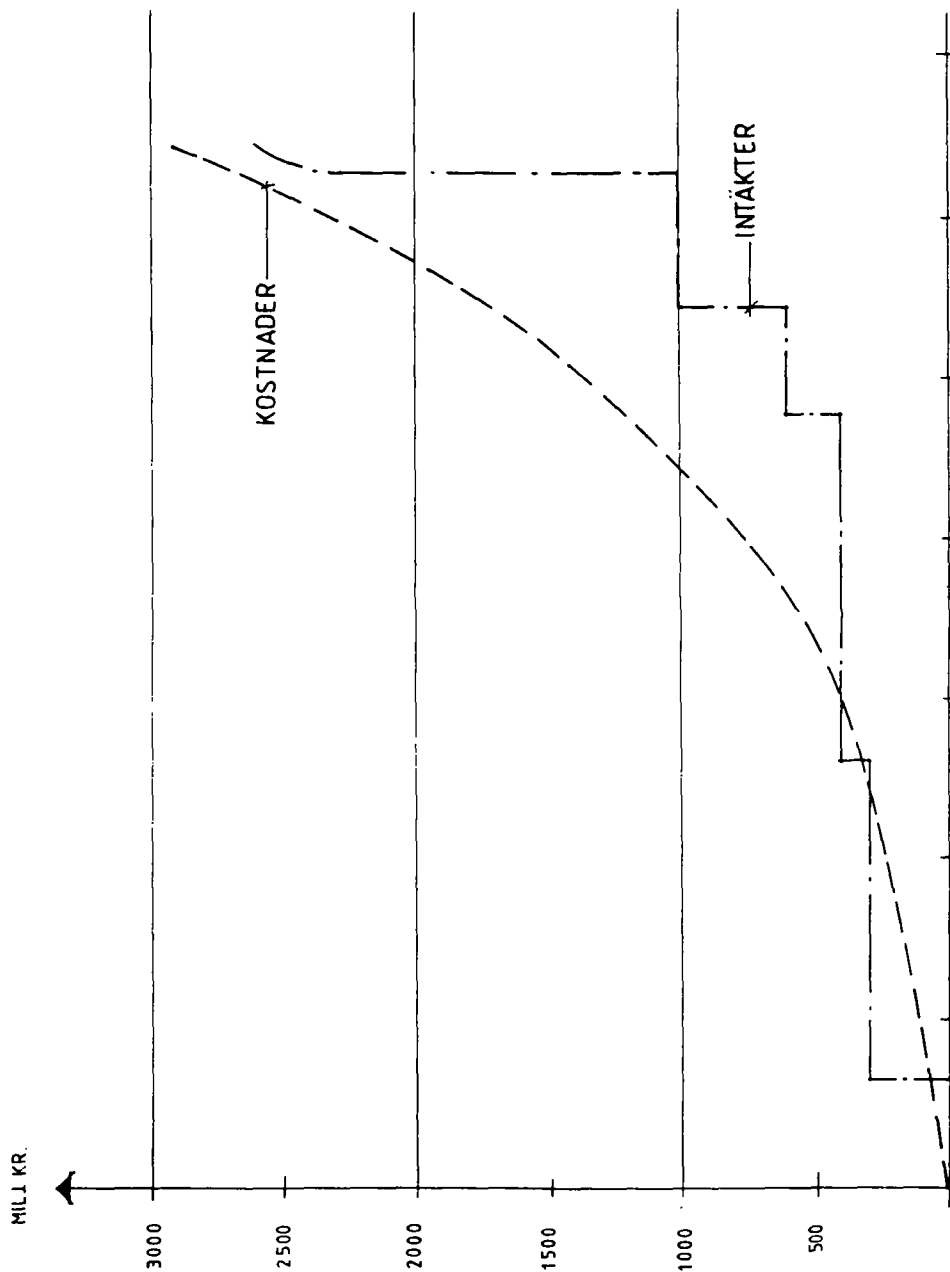
ÖLYMPISKA VINTERSPEL I ÖSTERSUND 1998

Bilaga 11:4

GRAFISK REDOVISNING AV LIKVIDITET EXKL.
KAPITALKOSTNADER

OLYMPISKA VINTERSPEL I ÖSTERSUND 1998

GRAFISK REDOVISNING AV INTÄKTER OCH KOST-
NADER EXKLUSIVE KAPITALKOSTNADER

Bilaga 12

Utredningen har utförts av Vinterspelen Östersund/Åre AB.

Följande har medverkat

Vinterspelen	Uno Svaleryd	063-14 37 70
Östersund/Åre AB	Barbro Bent	0647-108 50
Länsstyrelsen	Jan Billow	063-14 60 00

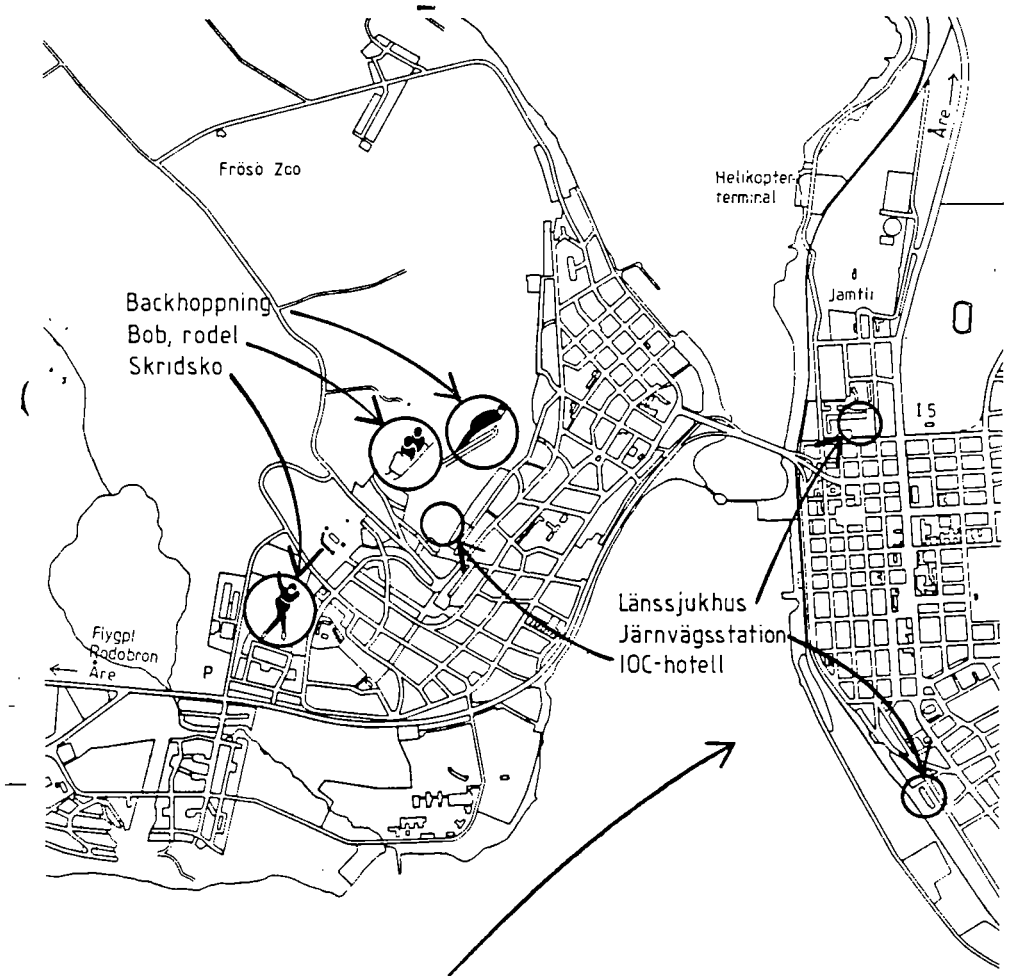
Arenor m m

Program K-Konsult	Hans Jäderberg	063-12 45 20
Kalkyl K-Konsult	Nils Jacobsson	063-12 45 20

Radio-TV-Tele

Sveriges Radio	Håkan Fahlberg	08-784 12 47
Riksradiön	Bengt Sundström	08-784 20 28
Sveriges Television	Kjeil Ove Andersson	08-784 24 36
Televerket	Anders Hansson	063-901 00

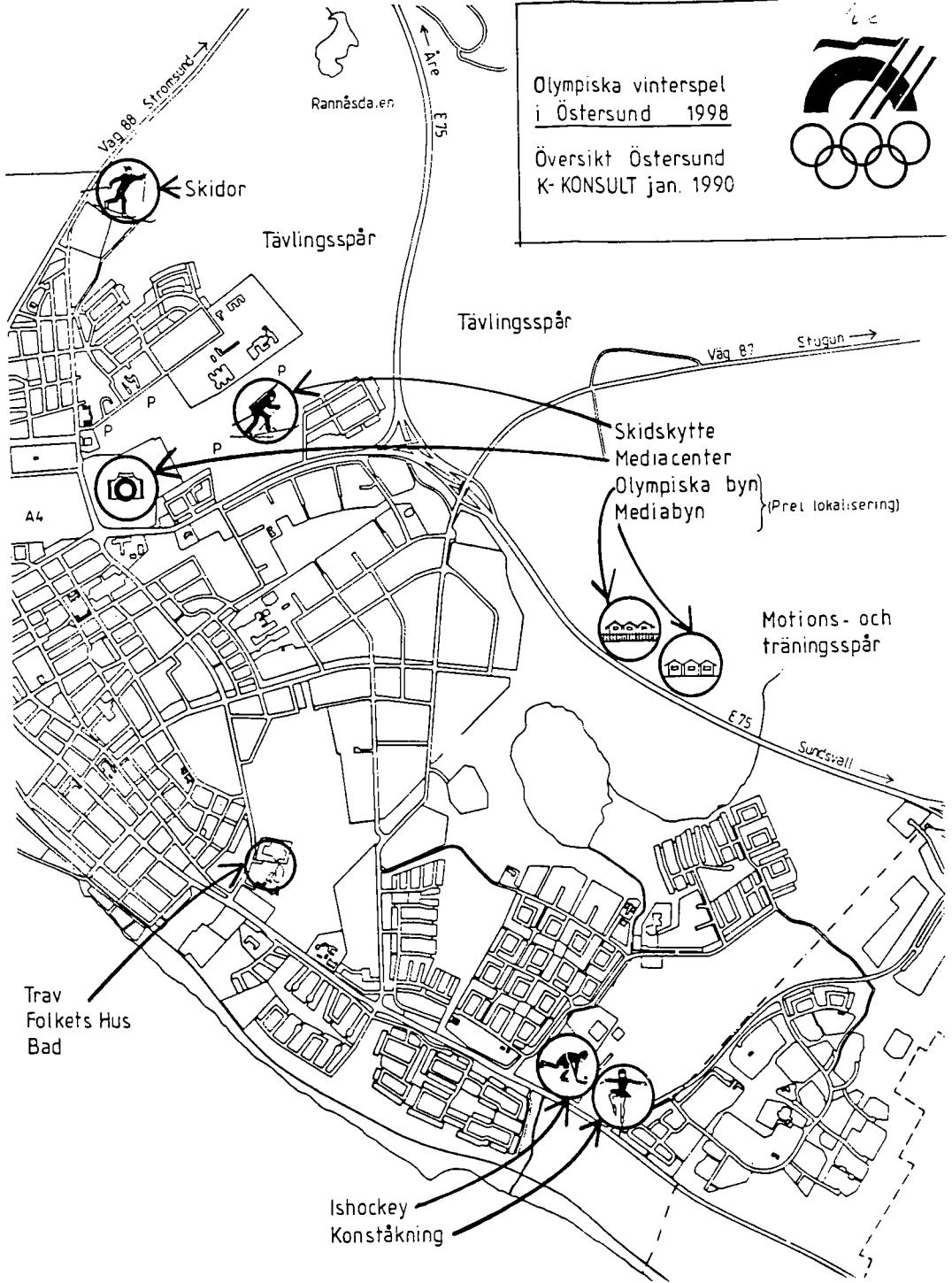
Räddningstjänst m m	Ake Jönsson	063-14 30 00
Kommunikationer	Ingemar Liljegren	063-10 84 00
	Jämtlandsbuss	

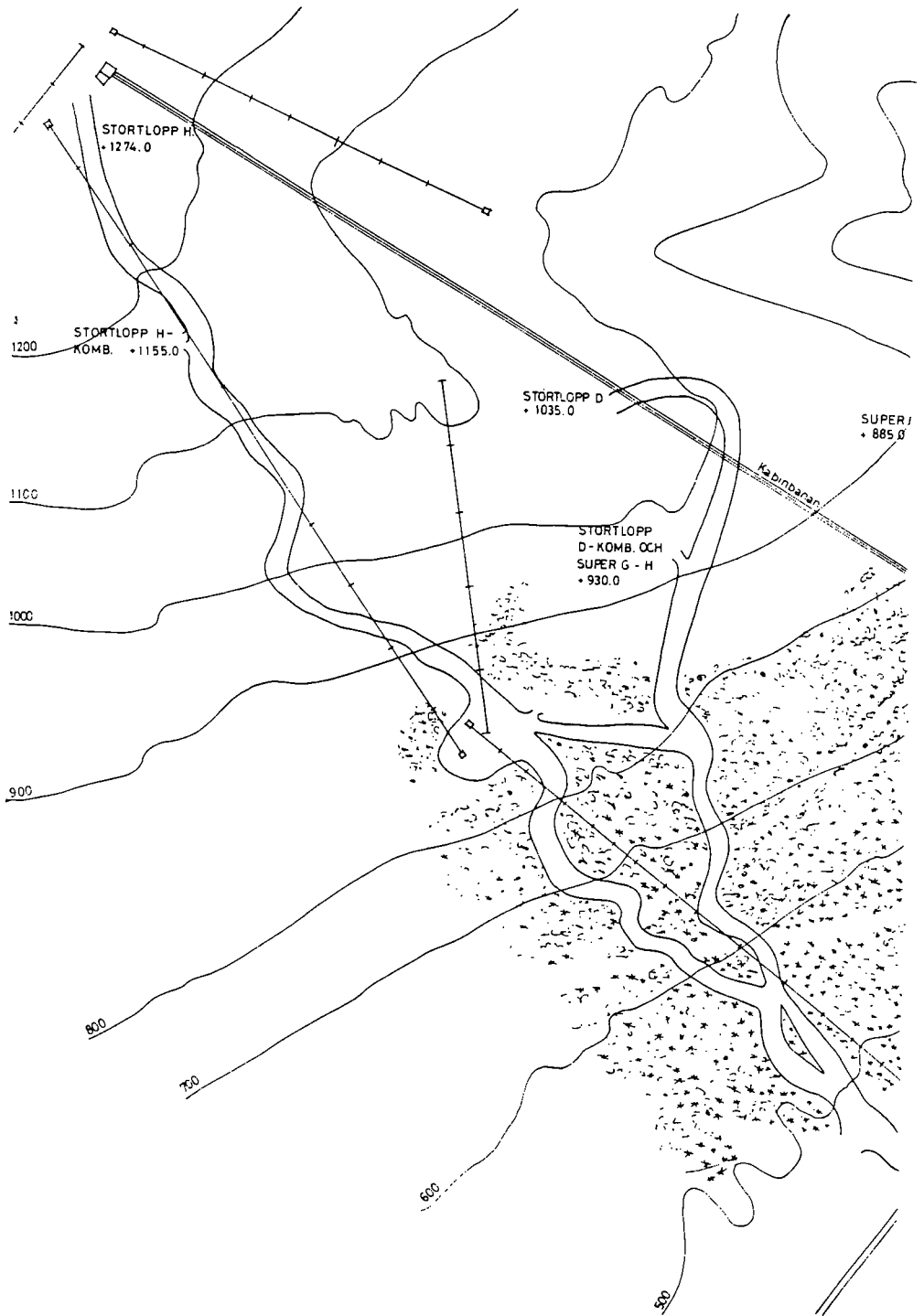

STADSCENTRUM med

- OS-administration
- "IOC-hotell"
- Kommunal adm.
- Länsstyrelse
- Köpcentrum - 300 butiker
- 30 restauranger
- Teatrar
- Muséer o gallerier
- Bibliotek
- Kyrkor
- Sporthallar
- m.m.

Sammanställning av remissyttrandena över utredningen Förutsättningar för olympiska vinterspel i Östersund 1998

Prop. 1990/91: 55
Bilaga 2

Yttranden över framställningen och den därtill hörande utredningen har inkommit från överbefälhavaren (ÖB), televerket, länsstyrelsen i Jämtlands län, riksrevisionsverket (RRV), byggnadsstyrelsen, Jämtlands läns landsting, Sveriges olympiska kommitté (SOK), Sveriges riksidrottsförbund (RF) och Sveriges turistråd. Sveriges riksradio AB och Sveriges television AB har avstått från att lämna remissvar.

Remissinstanserna ställer sig i sak positiva till ett vinter-OS i Sverige. Bl.a. understryks de positiva effekter ett OS kan ha på turism, näringsliv och sysselsättning inte bara lokalt och regionalt utan för Sverige som helhet. Omfattningen av ett OS-åtagande leder flera remissinstanser till slutsatsen att ett OS bör betraktas som en nationell angelägenhet med dithörande engagemang från statens sida. Några remissinstanser understryker även behovet av statlig budgetstyrning för att begränsa den ekonomiska risktagningen vid ett ev. OS.

Sveriges riksidrottsförbund hänvisar inledningsvis till att riksidrottsstyrelsen enhälligt beslutat stödja Östersunds kandidatur. Vid riksidrottsmötet i november 1989 antogs ett uttalande där det understryks att internationella tävlingar innebär en stimulans för hela den svenska idrotten och ett tillfälle för idrottsledare och organisationer att visa prov på kunskaper och erfarenheter som arrangör. Sverige har i Östersund sin starkaste kandidat för olympiska vinterspel. Riksidrottsmötet stöder det projekt Östersund redovisat för att bringa de olympiska vinterspelen till Sverige 1998 och uppmanar alla, aktiva och ledare att verka för ett förverkligande.

RF konstaterar att den gjorda utredningen är väl genomarbetad. Med hänsyn till att garantiansökningen denna gång innehåller ett underskott i kalkylen, föreslås dock att såväl kostnads- som intäktsidan bör ges en noggrann, löpande ekonomisk styrning så snart beslut om spelen fattats. Enligt RF är det också avgörande att staten tar det slutliga ekonomiska ansvaret med hänsyn till det allmänt nationella intresse som olympiska spel har. De samhällspolitiska effekterna som redovisas i utredningen skall vägas in i projektets bärighet och bör enligt RF belysas på ett tydligare sätt.

Avslutningsvis hänvisar RF till sin tidigare principiella inställning att ett ev. ianspråktagande av statsgaranti icke får avräknas mot de årligen återkommande statsmedlen till idrotten och dess organisationer.

Även *Sveriges olympiska kommitté* tillstyrker förslaget till statlig garanti för Vinter-OS i Sverige 1998. SOKs årsmöte den 29 november 1989 har uttalat sitt fulla stöd för en ansökan och uppmanat alla specialidrottsförbund, aktiva och ledare att stödja Sveriges och Östersunds OS-kandidatur. Enligt SOK är beräkningarna i den presenterade budgeten realistiskt grundade. Den försiktigt beräknade intäktsandelen från försäljningen av sänd-

ningsrättigheterna för televisionen anser SOK borde balanseras av ökade intäkter från internationella sponsoravtal. Det underskott som budgeten utvisar anser SOK vara acceptabelt med hänsyn till statens ökade inkomster för mervärdeskatt som skulle bli följden av ett OS-arrangemang. SOK understryker även att ett antal önskvärda idrottsanläggningar finansieras genom budgeten. Idrottsanläggningar som annars skulle komma att finansieras med skattemedel. SOK anser även att den samhällsekonomiska betydelsen för Sverige som ett OS-värdskap innebär bör tillmätas utomordentligt stort värde.

Sveriges Turistråd delar i allt väsentligt de bedömningar och ståndpunkter som framförs i den framlagda utredningen. För marknadsföringen i utlandet av Sverige som turistmål skulle en olympiad få effekter långt utöver de ordinarie marknadsföringsinsatser som görs av stat, näring och kommuner. Sverige som turistland kommer vid ett OS-arrangemang i världens blickpunkt såväl under som före och efter spelen. Goodwill-effekterna för näringslivet kan värderas till flera miljarder kronor. Turistrådet anser att enbart ansökan om vinterspelen skulle få en positiv marknadsföringseffekt i sig. Den skulle också innebära att en önskvärd samverkan av olika marknadsföringsinsatser på utlandet skulle underlättas.

Enligt turistrådet kommer även de regionalpolitiska effekterna för Jämtlands län att bli betydande genom de investeringar i byggnader och kommunikationssystem som måste göras. Detta skapar bättre förutsättningar för en turistisk framtida utveckling och ökar förutsättningarna för övriga näringslivets expansion och därmed sysselsättningen, servicen och ekonomin i länet.

Riksrevisionsverket menar att det finns förutsättningar att genomföra en vinterolympiad i Åre/Östersund som såväl samhällsekonomiskt som statsfinansiellt skulle kunna gå ihop. RRV varnar dock för risken att det statsfinansiella underskottet kan komma att uppgå till bortåt 2 miljarder kr. RRV ser det av detta skäl som angeläget att säkerheten i beslutsunderlaget ökas innan ställning tas till en statlig garanti. RRV pekar tex på möjligheten av att konstruera en del av de planerade anläggningarna så att de efter spelen kan säljas för uppmontering på annan ort. RRV anser vidare att staten, innan garanti ges, bör träffa överenskommelse med näringslivet om att de budgeterade sponsoravtalen garanteras uppgå till minst 700 milj. kr. Slutligen föreslår RRV att staten, innan garanti lämnas, träffar överenskommelse med Östersund/Åre om en delning av oförutsedda kostnader som kan komma att belasta spelen.

Byggnadsstyrelsen finner i sitt remissvar att de ekonomiska kalkylerna är väl genomarbetade och med den noggrannhet som låter sig göras i detta tidiga skede. Beträffande bob, rodel samt A- och B-hall för ishockey är Lillehammars kostnader tagna som referens.

Överbefälhavaren (ÖB) erinrar i sitt remissvar att OS-förslaget förutsätter bl a medverkan från Östersunds armégarnision och Jämtlands flygflottilj samt utnyttjande av övningsområde, flygfält, militärrestauranger, skol- och utbildningsbyggnader och värmpiktig trupp. Vidare tillkommer vissa investeringar för ombyggnad av lokaler samt breddning och nyanläggning av s k

taxibanor m m. ÖB ställer sig därvidlag positiv till försvarsmaktens medverkan, förutsatt att försvarsmakten inte belastas med extra kostnader för spelens genomförande samt hålls skadeslös beträffande förlorade hyresintäkter m m för utlånade byggnader. ÖB förutsätter även att investeringar för ombyggnader och återställande belastar arrangören. ÖB understryker avslutningsvis det angelägna i att planläggningen av ett ev. OS bedrivs i nära kontakt med de regionala myndigheterna och att konkreta och preciserade önskemål presenteras i så god tid så att de kan inarbetas i myndigheternas 5-årsplaner.

Enligt *Televerket Jämtland* motsvarar de i ansökan redovisade kostnaderna för teleservice de av televerket framräknade. Enbart hittillsvarande marknadsbehov i Östersund/Åre-områdena har därvidlag varit styrande för utbyggnadstakten. Även utanför Jämtlandsregionen kommer enligt Televerket telenätets kapacitetsbehov att påverkas av ett olympiskt spel. Dessa kapacitetsökningar beräknas dock täckas av ett motsvarande större intäktsubbyte, varför OS-arrangörerna inte har belastats av krav på kostnadstäckning.

Allmänt konstaterar Televerket att ett Vinter-OS i Östersund och Sverige skulle ge unika möjligheter till marknadsföring av Sverige och inte minst Jämtland. Det skulle också vara den största och starkaste regionalpolitiska insatsen som regionen skulle kunna erhålla. Jämtland skulle bli attraktivt som etableringsområde med de positiva effekter detta skulle medföra på möjligheter att rekrytera kvalificerad arbetskraft och nyckelpersoner.

Jämtlands läns landsting framhåller att stora idrottsevenemang är av väsentlig betydelse som drivkraft i marknadsföringsarbetet och utvecklingen av näringsliv. Olympiska spel medför därvidlag möjligheter till slagkraftig information om länets kvalitéer till stora delar av jordens befolkning. Landstinget uttrycker även sin vilja att vid ett positivt utfall bidra till att de olympiska spelen förutom själva idrottsarrangemanget även utnyttjas för länet såväl från kulturell, hälsovårds, som regional och näringspolitisk synpunkt.

Även *Länsstyrelsen i Jämtlands län* tillstyrker att statliga garantier lämnas för ansökan och understryker spelens utomordentliga stora betydelse för regionen såväl före som efter 1998. Länsstyrelsen anser att ansökningens antaganden och kalkyler avseende effekterna på turismnäringen är försiktigt hållna och bör kunna överträffas. Enligt länsstyrelsen har de positiva effekterna av ett OS för näringslivet i övriga delar av Sverige inte beräknats. Länsstyrelsen framhåller att dessa effekter blir så stora att spelen med säker och bred marginal bör kunna bli en mycket god ekonomisk affär för nationen. Arrangörsbolagets kalkylerade underskott utgör därvidlag knappt en tiondel av de ökade samhällsintäkterna i form av skatter och avgifter som uppstår i direkt anslutning till spelen inom turistindustrin. Det måste enligt länsstyrelsen därför vara en nationell angelägenhet att stödja ansträngningarna att få arrangera spelen, vilket fortsättningsvis bör markeras tydligare.

Enligt länsstyrelsen bedömning skulle ett OS 1998 medföra 2 000 fler sysselsatta i länet efter 1998, vartill kommer positiva sysselsättningseffekter även för grannlänen och i övriga delar av Sverige. Investeringarna inför ett OS är enligt länsstyrelsen med få undantag av långsiktig betydelse för turismnäringen i länet och i stort. Dessa är i allt väsentligt tidigarelagda investe-

ringar, som annars ändå måste göras. Pågående investeringar i länet i bl a järnvägssystemet och datakommunikationsanordningar får likaså stor betydelse för genomförandet av OS.

Länsstyrelsen tar även upp problem som kan komma att uppstå till följd av en omfattande och snabb utbyggnad av olika anläggningar, kraftigt ökat informationsbehov, ökade resevolymmer m.m. Även sociala inslag i ett ökat resande och en ökad turism som inte är önskvärda kan föreligga. Länsstyrelsen menar dock att de problem som ett ev OS medför enbart innebär en tidsmässig koncentration av byggnader, resande m.m. som annars skulle komma längre fram. De positiva effekterna av ökade arbetsmöjligheter samt utvecklingsmöjligheter för individer och företag är också så stora och av sådan grundläggande betydelse för länets befolkning att de samlade sociala, ekonomiska, kulturella och miljömässiga effekterna av Olympiska spel 1998 är klart positiva.

